

Brüssel, 14. november 2022
(OR. en)

14559/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0104(COD)

CODEC 1700
DRS 59
EF 331
ECOFIN 1138
SUSTDEV 192
COMPET 874
EMPL 423
SOC 618
PE 130

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja määrust (EL) nr 537/2014 seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Brüssel, 9.–10. november 2022)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

Sellega seoses esitas õiguskomisjoni (JURI) esimees Adrián VÁZQUEZ LÁZARA (Renew, ES) komisjoni nimel kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 75) eespool nimetatud direktiivi ettepaneku muutmiseks. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 10. novembril 2022 toimunud hääletusel vastu eespool nimetatud direktiivi ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 175). Muid muudatusettepanekuid vastu ei võetud. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud muudatusettepanekutega komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksu kaldkirjaga*. Sümbol „■“ tähistab väljajäetud teksti.

P9_TA(2022)0380

Äriühingute kestlikkusaruandlust käsitlev direktiiv

Euroopa Parlamendi 10. novembri 2022. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja määrust (EL) nr 537/2014 seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega (COM(2021)0189 – C9-0147/2021 – 2021/0104(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2021)0189),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ning artikleid 50 ja 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0147/2021),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Keskpanka 7. septembri 2021. aasta arvamust³,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 22. septembri 2021. aasta arvamust⁴,
- võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 29. juuni 2022. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, väliskomisjoni, arengukomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamusi,
- võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni kirja,

³ ELT 446, 3.11.2021, lk 2.

⁴ ELT C 517, 22.12.2021, lk 51.

- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A9-0059/2022),
- 1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
- 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
- 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. novembril 2022. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2022/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 50 ja 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

I

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁵,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁶

⁵ ELT C 517, 22.12.2021, lk 51.

⁶ Euroopa Parlamendi 10. novembri 2022. aasta seisukoht .

ning arvestades järgmist:

- (1) Oma 11. detsembri 2019. aasta teatises „Euroopa roheline kokkulepe“ (edaspidi „rohelepe“) võttis Euroopa Komisjon kohustuse vaadata läbi Euroopa Parlamendi ja **nõukogu** direktiivi 2013/34/EL⁷ muud kui finantsteabe avaldamist käsitlevad sätted. Rohelepe on liidu uus majanduskasvu strateegia. Selle eesmärk on muuta liit 2050. aastaks nüüdisaegse ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus 2050. aastaks ei ole enam kasvuhoonegaaside netoheidet. Samuti on selle eesmärk kaitsta, säilitada ja suurendada liidu looduskapitali ning kaitsta liidu kodanike tervist ja heaolu keskkonnaga seotud ohtude ja mõjude eest. Roheleppe eesmärk on lahutada majanduskasv ressursikasutusest ja tagada, et kõik piirkonnad ja liidu kodanikud osalevad sotsiaalselt õiglasel üleminekul kestlikule majandussüsteemile, **nii et ühtegi inimest ega ühtegi kohta ei jäetaks kõrvale**. Sellega aidatakse kaasa eesmärgile ehitada üles inimeste hüvanguks toimiv majandus, tugevdada liidu sotsiaalset turumajandust ja aidata tagada, et see on tulevikuks valmis ning loob stabiilsust, töökohti, majanduskasvu ja **kestlikke** investeeringuid.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

Need eesmärgid on eriti olulised, arvestades COVID-19 pandeemia põhjustatud sotsiaal-majanduslikku kahju ning vajadust kestliku, kaasava ja õiglase taastumise järele. ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1119⁸ muudetakse 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamise eesmärk liidus õiguslikult siduvaks. Lisaks kohustub komisjon oma 20. mai 2020. aasta teatises „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ tagama, et 2050. aastaks on kõik maailma ökosüsteemid taastatud, vastupanuvõimelised ja piisavalt kaitstud. Selle strateegia eesmärk on suunata Euroopa elurikkus 2030. aastaks taastumise teele.***

⁸

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

- (2) Oma 8. märtsi 2018. aasta teatistes pealkirjaga „Tegevuskava: jätkusuutliku majanduskasvu rahastamine“ (edaspidi „jätkusuutliku majanduskasvu rahastamise tegevuskava“) esitas komisjon meetmed järgmiste eesmärkide saavutamiseks: suunata kapitalivood ümber kestlikesse investeeringutesse, et tagada kestlik ja kaasav majanduskasv; hallata finantsriske, mis tulenevad kliimamuutustest, loodusvarade vähenemisest, keskkonna halvenemisest ja sotsiaalsetest probleemidest. Nende eesmärkide saavutamise eeltingimus on, et **teatavad ettevõtjate kategooriad** avalikustaksid asjakohast, võrreldavat ja usaldusväärset kestlikkusteavet. Euroopa Parlament ja nõukogu on võtnud kestliku majanduskasvu rahastamise tegevuskava rakendamise osana vastu mitu õigusakti. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/2088⁹ reguleerib seda, kuidas finantsturu osalised ja finantsnõustajad peavad avalikustama kestlikkusteavet lõppinvestoritele ja varade omanikele.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2088, mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris (ELT L 317, 9.12.2019, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/852¹⁰ luuakse keskkonnasäästliku majandustegevuse klassifitseerimissüsteem eesmärgiga suurendada kestlikke investeeringuid ja võidelda alusetult kestlikeks nimetatavate finantstoodete rohepesu vastu. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/2089¹¹, mida on täiendatud komisjoni delegeeritud määrustega (EL) 2020/1816¹², (EL) 2020/1817¹³ ja (EL) 2020/1818¹⁴, kehtestatakse keskkonna-, sotsiaal- ja ühingujuhtimiselased avalikustamismõuded võrdlusaluste halduritele ning miinimumnõuded ELi kliimaülemineku võrdlusaluse ja Pariisi kokkulepet järgivate ELi võrdlusaluste koostamiseks.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2089, millega muudetakse määrust (EL) 2016/1011 ELi kliimaülemineku võrdlusaluste, Pariisi kokkulepet järgivate ELi võrdlusaluste ning võrdlusaluste kestlikkuse aspekti avalikustamismõuete osas (ELT L 317, 9.12.2019, lk 17).

¹² Komisjoni 17. juuli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1816, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses võrdlusaluse kirjelduses esitatava selgitusega selle kohta, kuidas kajastatakse igas esitatud ja avaldatud võrdlusaluses keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimistegureid (ELT L 406, 3.12.2020, lk 1).

¹³ Komisjoni 17. juuli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1817, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses sellise selgituse miinimumsisuga, kuidas kajastatakse võrdlusaluse metoodikas keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimistegureid (ELT L 406, 3.12.2020, lk 12).

¹⁴ Komisjoni 17. juuli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1818, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses ELi kliimaülemineku võrdlusaluste ja Pariisi kokkulepet järgivate ELi võrdlusaluste miinimumnõuetega (ELT L 406, 3.12.2020, lk 17).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013¹⁵ on sätestatud nõue, et suured krediidiasutused või investeerimisühingud, kes on emiteerinud väärtpapereid, mis on võetud kauplemisele reguleeritud turul, avalikustaksid teabe keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisriskide kohta alates 28. juunist 2022. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/2033¹⁶ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/2034¹⁷ kehtestatud investeerimisühingute usaldatavusnõuete raamistik sisaldab sätteid keskkonna-, sotsiaal- ja ühingujuhtimisriski mõõtme kasutuselevõtu kohta pädevate asutuste järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessis ning hõlmab investeerimisühingute keskkonna-, sotsiaal- ja ühingujuhtimisriskide avalikustamise nõudeid, mida tuleb kohaldada alates 26. detsembrist 2022. Komisjon võttis 6. juulil 2021 kestliku majanduskasvu rahastamise tegevuskava järgides vastu ka ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa rohevõlakirjade kohta.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2033, mis käsitleb investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 575/2013, (EL) nr 600/2014 ja (EL) nr 806/2014 (ELT L 314, 5.12.2019, lk 1).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/2034, mis käsitleb investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2002/87/EÜ, 2009/65/EÜ, 2011/61/EL, 2013/36/EL, 2014/59/EL ja 2014/65/EL (ELT L 314, 5.12.2019, lk 64).

- (3) *Oma 17. juuni 2019. aasta teatises peakirjaga „Suunised muu kui finantsteabe avaldamise kohta: kliimaga seotud teabe avaldamist käsitlev lisa“ (edaspidi „suunised kliimaga seotud teabe avaldamise kohta“) rõhutas komisjon kliimaga seotud teabe avaldamisest tulenevat kasu ettevõtjate jaoks, eelkõige tänu suuremale teadlikkusele ning kliimaga seotud riskide ja võimaluste paremale mõistmisele ettevõtte sees, investorite baasi mitmekesistamisele, madalamatele kapitalikuludele ja konstruktiivse dialoogi parandamisele kõigi sidusrühmadega. Lisaks võib mitmekesisus ettevõtete juhtorganites mõjutada otsustusprotsessi, ettevõtete juhtimist ja vastupanuvõimet.*
- (4) Oma 5. detsembri 2019. aasta järel dustes kapitaliturgude liidu tugevdamise kohta rõhutas nõukogu, kui tähtis on pakkuda usaldusväärset, võrreldavat ja asjakohast teavet kestlikkusega seotud riskide, võimaluste ja mõju kohta, ning kutsus komisjoni üles kaaluma muu kui finantsteabe avaldamise Euroopa standardi väljatöötamist.

- (5) Oma 29. mai 2018. aasta resolutsioonis jätkusuutliku rahastamise kohta¹⁸ nõudis Euroopa Parlament muu kui finantsteabe avaldamist käsitlevate nõuete täiendamist direktiivi 2013/34/EL raames. Oma 17. detsembri 2020. aasta resolutsioonis äriühingu kestliku üldjuhtimise kohta¹⁹ väljendas Euroopa Parlament heameelt komisjoni võetud kohustuse üle vaadata läbi direktiiv 2013/34/EL ja pidas vajalikuks luua ulatuslik muu kui finantsteabe avaldamise liidu raamistik, mis hõlmab muu kui finantsteabe avaldamise kohustuslike liidu standardeid. Euroopa Parlament nõudis aruandlusnõuete kohaldamisala laiendamist täiendavatele ettevõtjate kategooriatele ja auditi nõude kehtestamist.

¹⁸ ELT C 76, 9.3.2020, lk 23.

¹⁹ ELT C 445, 29.10.2021, lk 94.

- (6) ÜRO Peaassamblee võttis oma 25. septembri 2015. aasta resolutsioonis „Muudame oma maailma: kestliku arengu tegevuskava aastani 2030“ (edaspidi „kestliku arengu tegevuskava 2030“) vastu uue ülemaailmse kestliku arengu raamistiku. Kestliku arengu tegevuskava 2030 keskmes on ÜRO kestliku arengu eesmärgid (edaspidi „kestliku arengu eesmärgid“) ja see hõlmab kestlikkuse kolme mõõdet: majandust, sotsiaalvaldkonda ja keskkonda. Komisjoni 22. novembri 2016. aasta teatises pealkirjaga „Euroopa jätkusuutliku tuleviku järgmised sammud – Euroopa tegevus jätkusuutlikkuse tagamiseks“ seostatakse kestliku arengu eesmärgid liidu poliitikaraamistikuga, tagamaks, et kõigi liidu meetmete ja poliitiliste algatuste puhul arvestataks nii liidus kui ka väljaspool liitu nende eesmärkidega algusest peale. Oma 20. juuni 2017. aasta järeldustes „Euroopa jätkusuutlik tulevik: ELi vastus kestliku arengu tegevuskavale aastani 2030“ kinnitas nõukogu liidu ja selle liikmesriikide kindlat tahet rakendada kestliku arengu tegevuskava 2030 täielikult, sidusalt, ulatuslikult, integreeritult ja tulemuslikult ning tihedas koostöös partnerite ja muude sidusrühmadega.

- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/95/EL²⁰ muudeti direktiivi 2013/34/EL seoses muu kui finantsteabe avalikustamisega teatavate suurettevõtjate ja kontsernide poolt. Direktiiviga 2014/95/EL kehtestati ettevõtjatele kohustus esitada teave vähemalt keskkonnaküsimuste, sotsiaalsete ja töötajatega seotud küsimuste, inimõiguste austamise ning korruptsioonivastase võitlusega seotud küsimuste kohta. Direktiiviga 2014/95/EL nõuti ettevõtjatelt nende teemade kohta teabe avalikustamist järgmistes aruandlusvaldkondades: ärimudel, põhimõtted (sealhulgas rakendatud hoolsuskohustuse täitmise menetlused), põhimõtete rakendamise tulemused, riskid ja riskijuhtimine ning äri seisukohast olulised põhilised tulemusnäitajad.

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/95/EL, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL seoses mitmekesisust käsitleva teabe ja muu kui finantsteabe avalikustamisega teatavate suurettevõtjate ja kontsernide poolt (ELT L 330, 15.11.2014, lk 1).

- (8) Paljud sidusrühmad peavad terminit „muu kui finantsteave“ ebatäpseks, eelkõige seetõttu, et see osutab, et kõnealusel teabel ei ole mingit finantstähtsust. Selline teave omab siiski üha suuremat finantstähtsust. Paljud selle valdkonna organisatsioonid, algatused ja kestlikkusaruandluse valdkonna praktikud viitavad „kestlikkusteabele“. Seetõttu on termini „muu kui finantsteave“ asemel eelistatav kasutada terminit „kestlikkusteave“. Seepärast tuleks direktiivi 2013/34/EL muuta, et võtta arvesse seda terminoloogilist muudatust.

- (9) Kui ettevõtjad koostaksid paremaid kestlikkusaruandeid, oleksid lõplikud kasusaajad üksikisikud ja hoiustajad, ***sealhulgas ametiühingud ja töötajate esindajad, kes saaksid piisavat teavet ja suudaksid tänu sellele osaleda paremini sotsiaaldialoogis.*** Hoiustajatel, kes soovivad investeerida kestlikult, on võimalus seda teha, samas kui stabiilsest, kestlikust ja kaasavast majandussüsteemist peaksid kasu saama kõik kodanikud. Sellise kasu realiseerimiseks peab ettevõtja aastaaruannetes avaldatud kestlikkusteave kõigepealt jõudma kahe peamise kasutajate rühmani. Esimesse kasutajate rühma kuuluvad investorid, sealhulgas varahaldurid, kes soovivad paremini mõista kestlikkuse aspektidega seotud riske ja võimalusi oma investeeringute jaoks, ning nende investeeringute mõju inimestele ja keskkonnale. Teise kasutajate rühma kuuluvad ***kodanikuühiskonna osalejad***, sealhulgas valitsusvälised organisatsioonid ja sotsiaalpartnerid, kes soovivad panna ettevõtjaid enam vastutama inimestele ja keskkonnale avaldatava mõju eest. Aastaaruannetes avalikustatud kestlikkusteavet saaksid kasutada ka muud sidusrühmad, ***eelkõige selleks, et edendada võrreldavust turusektorite vahel ja nende sees.*** Ettevõtjate äripartnerid, sealhulgas kliendid, saaksid tugineda kestlikkusteabele, et mõista kestlikkusega seotud riske ja mõju kogu oma väärtusahelate ulatuses ning vajaduse korral neist teatada. Poliitikakujundajad ja keskkonnaasutused saavad sellist teavet kasutada eelkõige koondandmetena, et jälgida keskkonna- ja sotsiaalseid suundumusi, aidata kaasa keskkonnavalasele arvepidamisele ja anda teavet avaliku poliitika jaoks. Ettevõtjate aastaaruannetega tutvuvad otseselt vähesed üksikkodanikud ja -tarbijad, kuid nad saaksid kestlikkusteavet kasutada kaudselt, näiteks finantsnõustajate või valitsusväliste organisatsioonide nõuannete või arvamuste kaalumisel. Paljud investorid ja varahaldurid ostavad kestlikkusteavet kolmandatest isikutest andmepakkujatelt, kes koguvad teavet eri allikatest, sealhulgas äriühingute avalikest aruannetest.

- (10) *Kestlikkusteabe turg kasvab kiiresti ja kolmandast isikust andmepakkujate roll muutub üha tähtsamaks, arvestades uusi kohustusi, mida investorid ning varahaldurid täitma peavad. Rühmitatud andmete parema kättesaadavusega peaks kestlikkusteabe maksumus muutuma mõistlikumaks. Käesoleva muutmisdirektiiviga ette nähtud direktiivi 2013/34/EL muudatused peaksid suurendama andmete võrreldavust ja ühtlustama standardeid. Eeldatakse, et kolmandast isikust andmepakkujate tavad paranevad ja oskusteave selles valdkonnas kasvab, mis võib luua uusi töökohti.*

- (11) Nõudlus ettevõtete kestlikkusteabe järele on viimastel aastatel väga palju kasvanud, eriti investeerimisringkondades. Selle nõudluse kasvu taga on ettevõtjatele tekkivate riskide muutuv iseloom ja investorite suurem teadlikkus nende riskide finantsmõjust. Eelkõige kehtib see kliimaga seotud finantsriskide kohta. Samuti suureneb teadlikkus riskidest **ja võimalustest** ettevõtjatele ja investeringutele, mis tulenevad muudest keskkonnaküsimustest, **näiteks elurikkuse vähenemisest, ning tervise- ja** sotsiaalküsimustest, **sealhulgas seoses lapstööjõu kasutamise ja sunniviisilise tööga.** Nõudluse suurenemine kestlikkusteabe järele on tingitud ka nende investeerimistoodete hulga suurenemisest, millega püütakse täita justnimelt teatavaid kestlikkusstandardeid või saavutada teatavaid kestlikkuseesmärke **ning tagada kooskõla ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel 12. detsembril 2015 vastu võetud Pariisi kokkuleppe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“), ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja liidu poliitika eesmärkidega.** Osa sellest suurenemisest on varem vastu võetud liidu õigusaktide, eelkõige määruste (EL) 2019/2088 ja (EL) 2020/852 loogiline tagajärg. Osaliselt oleks see suurenemine toimunud kodanike kiiresti muutuva teadlikkuse, tarbijate eelistuste ja turutavade tõttu igal juhul. COVID-19 pandeemia tõttu on kasutajate teabevajadus veelgi kiiremini suurenenud, eelkõige seetõttu, et see on toonud esile töötajate ja ettevõtjate väärtusahelate nõrgad kohad. Teave keskkonnamõju kohta on asjakohane ka tulevaste pandeemiade leevendamise kontekstis, kuna inimtegevusest tingitud häired ökosüsteemides on haiguste esinemise ja levikuga üha enam seotud.

- (12) Ka ettevõtjad ise saavad kasu kvaliteetsete aruannete koostamisest kestlikkusaspektide kohta. Kestlikkuseesmärkide saavutamiseks mõeldud investeerimistoodete arvu kasv tähendab, et hea kestlikkusaruandlus võib parandada ettevõtja juurdepääsu finantskapitalile. Kestlikkusaruandlus võib aidata ettevõtjatel tuvastada ja juhtida oma kestlikkusaspektidega seotud riske ja võimalusi. See võib luua aluse paremaks dialoogiks ja suhtlemiseks ettevõtjate ja nende sidusrühmade vahel ning aidata ettevõtjatel oma mainet parandada. ***Lisaks tagaks kestlikkusaruandluse ühtne alus kestlikkusaruandluse standardite näol asjakohase ja piisava teabe andmise ning vähendaks seega märkimisväärselt ühekordseid teabenõudeid.***

- (13) Komisjoni 21. aprilli 2021. aasta aruandes direktiivide 2013/34/EL, 2014/95/EL ja 2013/50/EL läbivaatamisklauslite kohta ning sellele lisatud äriühingute avaliku aruandluse ELi raamistiku toimivuskontrollis (edaspidi „komisjoni aruanne läbivaatamisklauslite ja sellele lisatud toimivuskontrolli kohta“) tuvastati direktiivi 2014/95/EL tulemuslikkusega seotud probleeme. Leidub märkimisväärsed tõendeid selle kohta, et paljud ettevõtjad ei avalda olulist teavet mitte kõigi kestlikkusega seotud teemade kohta, **sealhulgas kliimaga seotud teave, nagu kõik kasvuhoonegaaside heitkogused, ja elurikkust mõjutavad tegurid**. Aruandes märgiti olulise probleemina ka kestlikkusteabe piiratud võrreldavust ja usaldusväärsust. Lisaks ei ole paljud ettevõtjad, kelle kestlikkusteavet kasutajad vajavad, kohustatud sellist teavet esitama. **Seetõttu on selge vajadus kindla ja taskukohase aruandlusraamistiku järele, millega kaasneksid tulemuslikud audiitorkontrollitavad, et tagada andmete usaldusväärsus ning vältida rohepesu ja topeltarvestust.**

- (14) Poliitikameetmete puudumise korral lõhe kasutajate teabevajaduste ja ettevõtjate esitatava kestlikkusteabe vahel eeldatavasti suureneb. Sellel lõhel on märkimisväärsed negatiivsed tagajärjed. Investoritel ei ole võimalik kestlikkusega seotud riske ja võimalusi oma investeerimisotsustes piisavalt arvesse võtta. Mitme sellise investeerimisotsuse kuhjumine, milles ei võeta piisavalt arvesse kestlikkusega seotud riske, võib tekitada finantsstabiilsust ohustavaid süsteemseid riske. Nendele süsteemsetele riskidele, eriti kliima puhul, on tähelepanu juhtinud Euroopa Keskpank (EKP) ja rahvusvahelised organisatsioonid, näiteks finantsstabiilsuse nõukogu. Samuti on investoritel vähem võimalusi suunata rahalisi vahendeid sotsiaalsete ja keskkonnaprobleemidega tegelevatesse ja mitte neid süvendavatesse ettevõtjatesse ja majandustegevusse, mis omakorda kahjustab roheleppe, kestliku majanduskasvu rahastamise tegevuskava **ning Pariisi kokkuleppe** eesmäärke. Ettevõtjate tegevusest mõjutatud valitsusväliste organisatsioonide, sotsiaalpartnerite ja kogukondade ning muude sidusrühmade võimalus ettevõtjaid inimestele ja keskkonnale avalduva mõju eest vastutusele võtta on väiksem. See tekitab vastutuse puudujäägi ja võib vähendada kodanike usaldust ettevõtete vastu, mis omakorda võib avaldada negatiivset mõju sotsiaalse turumajanduse tõhusale toimimisele. Kestlikkusega seotud riskide mõõtmise, hindamise ja juhtimise üldtunnustatud mõõdikute ja meetodite puudumine takistab ka ettevõtjate püüdlusi tagada oma ärimudelite ja tegevuse kestlikkus. ***Ettevõtjate esitatava kestlikkusteabe puudumisel on sidusrühmadel, sealhulgas kodanikuühiskonna osalejatel, ametiühingutel ja töötajate esindajatel, keerulisem ettevõtjatega kestlikkusaspektides dialoogi astuda.***

- (15) Komisjoni aruandes läbivaatamisklauslite kohta ja sellele lisatud toimivuskontrollis leiti ka, et kestlikkusaspekte käsitlevate teabenõuete arv on märkimisväärselt kasvanud ning teabenõuete eesmärk oli vähendada lõhet kasutajate tebevajaduste ja kättesaadava kestlikkusteabe vahel. Lisaks eeldatakse tõenäoliselt ka edaspidi, et ettevõtjad kasutavad erinevaid raamistikke ja standardeid, ning need ootused võivad isegi suurened, kui kestlikkusteabe väärtustamine üha kasvab. Kui puuduvad poliitikameetmed konsensuse saavutamiseks teabe suhtes, mida ettevõtjad peaksid esitama, suurenevad kulud ja koormus aruandeid esitavate ettevõtjate ja sellise teabe kasutajate jaoks märkimisväärselt.
- (16) Olemasolev teabelõhe suurendab tõenäosust, et üksikud liikmesriigid kehtestavad üha lahknevamaid riigisiseseid norme või standardeid. Eri liikmesriikide erinevad aruandlusnõuded võivad tekitada piiriüleselt tegutsevatele ettevõtjatele lisakulusid ja keerukust ning kahjustada seetõttu siseturgu, asutamisõigust ja kapitali vaba liikumist liidus. Ka muudaksid sellised erinevad aruandlusnõuded esitatud teabe piiriüleselt vähem võrreldavaks, mis kahjustab kapitaliturgude liitu.

- (17) Direktiivi 2013/34/EL artikleid 19a ja 29a kohaldatakse vastavalt suurettevõtjate suhtes, kes on avaliku huvi üksused töötajate arvuga keskmiselt üle 500, ja avaliku huvi üksuste suhtes, kes on suure kontserni emaettevõtjad töötajate arvuga konsolideeritud alusel keskmiselt üle 500. Pidades silmas kasutajate suurenevaid vajadusi kestlikkusteabe järele, tuleks selle teabe edastamist nõuda täiendavatelt ettevõtjate kategooriatelt. Seetõttu on asjakohane nõuda, et kõik suurettevõtjad ja kõik ettevõtjad, välja arvatud mikroettevõtjad, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, esitaksid üksikasjalikku kestlikkusteavet. ***Käesoleva muutmisdirektiivi sätetes, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL artikleid 19a ja 29a on sõnaselgelt sätestatud aruandlusnõuete kohaldamisala, viitega direktiivi 2013/34/EL artiklitele 2 ja 3. Seetõttu ei lihtsusta ega muuda need teisi nõudeid ning direktiivi 2013/34/EL artiklis 40 sätestatud vabastuste piirangut avaliku huvi üksuste puhul ei kohaldata. Eelkõige ei tohiks kestlikkusaruandluse nõuete kohaldamisel käsitada avaliku huvi üksusi suurettevõtjatena. Sellest lähtuvalt tuleks väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul ning kes on avaliku huvi üksused, lubada esitada aruandeid kooskõlas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kestlikkusaruandluse standarditega.*** Lisaks peaksid kõik ettevõtjad, kes on suurte kontsernide emaettevõtjad, koostama kestlikkusaruandeid kontserni tasandil. ***Lisaks, kuna määruse (EL) 2020/852 artiklis 8 osutatakse direktiivi 2013/34/EL artiklitele 19a ja 29a, peavad artiklis 19a või 29a sätestatud kestlikkusaruandluse nõuete kohaldamisalasse lisatud ettevõtjad järgima ka määruse (EL) 2020/852 artiklit 8.***

- (18) Käesolevas muutmisdirektiivis sätestatud nõue, et kestlikkusaspektide kohta peaksid teavet avalikustama ka suurettevõtjad, kelle väärtpaberid ei ole liidu reguleeritud turul kauplemisele võetud, on eelkõige põhjendatud murega selliste ettevõtjate mõju ja vastutuse pärast, sealhulgas nende väärtusahela kaudu. Sellega seoses peaksid kõigile suurettevõtjatele kehtima samad kestlikkusteabe avalikustamise nõuded. Lisaks vajavad finantsturu osalised teavet ka nendelt suurettevõtjatelt, kelle väärtpaberid ei ole liidu reguleeritud turul kauplemisele võetud.
- (19) Käesolevas muutmisdirektiivis sätestatud nõue, et kolmanda riigi ettevõtjad, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, peaksid samuti avalikustama teavet kestlikkusaspektide kohta, on kavandatud vastusena finantsturu osaliste vajadusele saada sellistelt ettevõtetelt teavet, et võimaldada neil mõista investeerimisriske ning investeeringute mõju ning et täita määruses (EL) 2019/2088 sätestatud avalikustamisnõudeid.

- (20) *Kolmandate riikide ettevõtjatelt, kes tegutsevad olulisel määral liidu territooriumil, tuleks samuti nõuda kestlikkusteabe esitamist, eelkõige nende mõju kohta sotsiaal- ja keskkonnaküsimustele, tagamaks, et kolmandate riikide ettevõtjad vastutaksid oma mõju eest inimestele ja keskkonnale ning et kõigil siseturul tegutsevatel äriühingutel oleksid võrdsed võimalused. Seepärast tuleks kestlikkusaruandluse nõudeid kohaldada kolmandate riikide ettevõtjate suhtes, kelle netokäive liidus on üle 150 miljoni euro ja kellel on liidu territooriumil tütarettevõtja või filiaal. Et tagada selliste nõuete proportsionaalsus ja täitmine, tuleks kolmandate riikide ettevõtjate filiaalidele kohaldada künnist, mille kohaselt peab neil olema liidus üle 40 miljoni euro suurune netokäive ning kolmandate riikide ettevõtjate tütarettevõtjatele künnist, mis liigitab ettevõtja suurettevõtjaks või väikeseks või keskmise suurusega ettevõtjaks (välja arvatud mikroettevõtjad), kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, kuna sellised tütarettevõtjad ja filiaalid peaksid vastutama kolmanda riigi ettevõtja kestlikkusaruande avaldamise eest.*

Kolmanda riigi ettevõtja tütarettevõtja või filiaali avaldatud kestlikkusaruanded tuleks koostada kooskõlas standarditega, mille komisjon võtab vastu delegeeritud õigusaktidega hiljemalt 30. juuniks 2024. Kolmanda riigi ettevõtja tütarettevõtjal või filiaalil peaks samuti olema võimalik esitada aruanne kooskõlas liidus asutatud ettevõtjate suhtes kohaldatavate standarditega või rakendusakti kohaselt samaväärseteks peetavate standarditega. Juhul kui kolmanda riigi ettevõtja ei esita kogu käesoleva direktiiviga nõutavat teavet, kuigi kolmanda riigi ettevõtja tütarettevõtja või filiaal on teinud kõik endast oleneva vajaliku teabe saamiseks, peaks kõnealune tütarettevõtja või filiaal esitama kogu tema valduses oleva teabe koos avaldusega selle kohta, et kolmanda riigi ettevõtja ei teinud ülejäänud nõutavat teavet kättesaadavaks.

Aruannete kvaliteedi ja usaldusväärsuse tagamiseks tuleks kolmandate riikide ettevõtjate kestlikkusaruanded avaldada koos sellise isiku või äriühingu väljendatud kindlust andva arvamusega, kellel on kolmanda riigi ettevõtja suhtes kohaldatava õiguse või liikmesriigi õiguse kohaselt õigus esitada kestlikkusaruandele kindluse andmise audiitorkontrolli („kestlikkusaruannete audiitorkontroll“ või „kestlikkusaruandluse audiitorkontroll“) kohta arvamus. Kui sellist kindlust andvat arvamust ei esitata, peaks kolmanda riigi ettevõtja tütarettevõtja või filiaal tegema avalduse selle kohta, et kolmanda riigi ettevõtja ei ole esitanud vajalikku kindlust andvat arvamust.

Kestlikkusaruanne tuleks teha üldsusele tasuta kättesaadavaks liikmesriikide keskregistrite, äriregistrite või äriühingute registrite kaudu või kolmanda riigi ettevõtja tütarettevõtja või filiaali veebisaidil. Liikmesriikidel peaks olema võimalik teavitada komisjoni igal aastal avaldamisnõudele vastavatest kolmanda riigi ettevõtjate tütarettevõtjatest või filiaalidest ning juhtudest, kui aruanne küll avaldati, kuid kolmanda riigi ettevõtja tütarettevõtja või filiaal teatas, et tal ei olnud võimalik saada kolmanda riigi ettevõtjalt vajalikku teavet. Komisjon peaks tegema oma veebisaidil üldsusele kättesaadavaks loetelu kolmandate riikide ettevõtjatest, kes on kestlikkusaruande avaldanud.

- (21) Arvestades kestlikkusega seotud riskide suurenevat olulisust ja võttes arvesse, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, moodustavad olulise osa kõigist äriühingutest, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, on investorite kaitse tagamiseks kohane nõuda, et ka väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (välja arvatud mikroettevõtjad), kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, avalikustaksid kestlikkusaspekte käsitlevat teavet. Sellise nõude kehtestamine aitab tagada, et finantsturu osalised saavad investeerimisportfellidesse kaasata väiksemaid ettevõtjaid, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, selle alusel, et nad esitavad finantsturu osalistele vajalikku kestlikkusteavet. See aitab kaitsta ja parandada väiksemate ettevõtjate, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, juurdepääsu finantskapitalile ning vältida selliste ettevõtjate diskrimineerimist finantsturu osaliste poolt. Selle nõude kehtestamine väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (välja arvatud mikroettevõtjad), kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, on vajalik ka selle tagamiseks, et finantsturu osalised saaksid teavet, mida neil on investeerimisobjektiks olevatelt ettevõtjatelt vaja, et neil oleks võimalik täita määruses (EL) 2019/2088 sätestatud kestlikkusalaseid avalikustamise nõudeid. Väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, tuleks anda ***võimalus esitada teavet kooskõlas standarditega, mis on proportsionaalsed nende suutlikkuse ja ressursidega ning vastavad nende tegevuse ulatusele ja keerukusele***. Ka väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel, kelle väärtpaberid ei ole liidu reguleeritud turul kauplemisele võetud, peaks olema võimalik kasutada selliseid proportsionaalseid standardeid vabatahtlikkuse alusel. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kestlikkusaruandluse standardid oleksid käesolevas muutmisdirektiivis sätestatud nõuete kohaldamisalasse kuuluvate ettevõtjate jaoks võrdlusalus sellise kestlikkusteabe taseme kohta, mille nõudmine oma väärtusahelates osalevatelt väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest tarnijatelt ja klientidelt oleks mõistlik.

Väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, tuleks lisaks anda piisavalt aega, et valmistuda kestlikkusteabe esitamise nõude kohaldamiseks, kuna nad on väiksemad ja nende vahendid piiratumad, ning arvesse tuleb võtta COVID-19 pandeemia tekitatud keerulisi majanduslikke olusid. Seetõttu tuleks sätteid, mis käsitlevad äriühingute kestlikkusaruandlust, kohaldada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (välja arvatud mikroettevõtjad) suhtes, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, majandusaastate suhtes, mis algavad 1. jaanuaril 2026 või pärast seda. Pärast seda kuupäeva peaks väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, olema kaheaastase üleminekuperioodi jooksul võimalus loobuda käesolevas muutmisdirektiivis sätestatud kestlikkusaruandluse nõuetest, tingimusel et nad märgivad oma tegevusaruandes lühidalt, miks kestlikkusteavet ei ole esitatud.

- (22) *Liikmesriikidel peaks olema vabadus hinnata oma ülevõtmismeetmete mõju väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, et vältida neile avalduvat ebaproportsionaalset mõju, pöörates erilist tähelepanu mikroettevõtjatele, ning tarbetut halduskoormust. Liikmesriigid peaksid kaaluma meetmete kehtestamist väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate toetamiseks kestlikkusaruandluse standardite kohaldamisel.*

- (23) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ²¹ kohaldatakse ettevõtjate suhtes, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul. Tagamaks, et ettevõtjatele, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, sealhulgas kolmandate riikide emitentidele, kehtiksid samad kestlikkusaruandluse nõuded, peaks direktiiv 2004/109/EÜ sisaldama vajalikke ristviiteid kõigile nõuetele aruandeaasta finantsaruandes kestlikkusaruandluse esitamise kohta.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

- (24) Direktiivi 2004/109/EÜ artikli 23 lõike 4 esimese lõigu punktiga i ja artikli 23 lõike 4 neljanda lõiguga antakse komisjonile õigus võtta meetmeid, et luua vastavalt mehhanism nimetatud direktiivi alusel nõutava teabe samaväärsuse kindlakstegemiseks ja raamatupidamisstandarditega seotud üldiste samaväärsuskriteeriumide kehtestamiseks. Direktiivi 2004/109/EÜ artikli 23 lõike 4 kolmanda lõiguga antakse komisjonile õigus võtta vastu vajalikud otsused kolmandas riigis asuva emitendi kasutatavate raamatupidamisstandardite samaväärsuse küsimuses. Selleks et kajastada kestlikkusnõuete lisamist direktiivi 2004/109/EÜ, tuleks komisjonile anda õigus luua kolmanda riigi emitentide kohaldatavate kestlikkusaruandluse standardite samaväärsuse kindlakstegemise mehhanism **sarnaselt komisjoni määruses (EÜ) nr 1569/2007²² sätestatule, millega sätestatakse kolmandate riikide emitentide kohaldatavate raamatupidamisstandardite samaväärsuse kindlaksmääramise kriteeriumid**. Samal põhjusel tuleks komisjonile anda ka õigus võtta vastu vajalikud otsused **kolmandate riikide emitentide** kasutatavate kestlikkusaruandluse standardite samaväärsuse küsimuses. Käesoleva muutmisdirektiiviga tehtud muudatused tagavad kestlikkusaruandluse kohustuste ja aruandeaasta finantsaruandega seotud finantsaruandluskohustuste samaväärsuse ühtse korra.

²² **Komisjoni 21. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1569/2007, millega kehtestatakse kolmandate riikide väärtpaberiemitentide kohaldatavate raamatupidamisstandardite samaväärsuse kindlaksmääramise mehhanism Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2003/71/EÜ ja 2004/109/EÜ alusel (ELT L 340, 22.12.2007, lk 66).**

- (25) Direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõikega 3 ja artikli 29a lõikega 3 muu kui finantsteabe esitamise kohustusest vabastatud kõik tütarettevõttjad, kui sellised ettevõttjad ja nende tütarettevõttjad on hõlmatud emaettevõtja konsolideeritud tegevusaruandega, tingimusel et see aruanne sisaldab ***nimetatud direktiivi kohaselt esitatud*** muud kui finantsteavet. Siiski on vaja tagada, et kestlikkusteave oleks kasutajatele hõlpsasti kättesaadav, ja kindlustada läbipaistvus selles osas, milline vabastatud tütarettevõtja emaettevõtja esitab aruande kontserni tasandil. Seepärast tuleb nõuda, et kõnealused tütarettevõttjad **■** lisaksid oma tegevusaruandesse ***selle emaettevõtja nime ja registrijärgse asukoha, kes esitab kestlikkusteavet kontserni tasandil, veebilingid oma emaettevõtja konsolideeritud tegevusaruandele ja*** viite asjaolule, et nad on kestlikkusaruandlusest vabastatud.
- Liikmesriikidel peaks olema võimalik nõuda, et emaettevõtja avaldaks konsolideeritud tegevusaruande keeltes, mida nad aktsepteerivad, ning et emaettevõtja esitaks vajadusel tõlke nendesse keeltesse.*** Sellist vabastust tuleks kohaldada ka juhul, kui kontserni tasandil aruandeid esitav emaettevõtja on kolmandas riigis asuv ettevõtja, kes esitab kestlikkusteavet kooskõlas ***samaväärsete kestlikkusaruandluse standarditega.***

Käesoleva muutmisdirektiiviga muudetud direktiiviga 2004/109/EÜ tuleks ette näha asjakohased mehhanismid kestlikkusaruandluse standardite samaväärsuse kindlaksmääramiseks, ning nii ettevõtjad, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, kui ka ettevõtjad, kelle väärtpaberid ei ole liidu reguleeritud turul kauplemisele võetud, peaksid esitama aruandeid kooskõlas samade kestlikkusaruandluse standarditega. Sellega seoses tuleks komisjoni poolt kooskõlas direktiivi 2004/109/EÜ artikli 23 lõike 4 esimese lõigu punktiga i ja artikli 23 lõike 4 neljanda lõiguga vastu võetud rakendusaktid, millega kehtestatakse standardite samaväärsuse kindlaksmääramise mehhanism, kasutada selleks, et otsustada, kas teha kolmandate riikide emaettevõtjate tütarettevõtjatele direktiivi 2013/34/EL alusel erand. Seetõttu tuleks tütarettevõtja suhtes teha erand, kui konsolideeritud kestlikkusaruandlus toimub kooskõlas komisjoni poolt direktiivi 2013/34/EÜ artikli 29b kohaselt vastu võetud ja käesolevas direktiivis ette nähtud kestlikkusaruandluse standarditega kõnealuste kestlikkusaruandluse standarditega samaväärsel viisil, nagu on kindlaks määratud vastavalt kestlikkusaruandluse standardite samaväärsust käsitlevale rakendusaktile, mis on vastu võetud kooskõlas direktiivi 2004/109/EÜ artikli 23 lõike 4 kolmanda lõiguga. Investorite kaitse huvides ei tohiks sellist erandit kohaldada suurettevõtjate suhtes, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, et tagada selliste ettevõtjate suhtes suurem läbipaistvus.

- (26) Direktiivi 2013/34/EL artikliga 23 vabastatakse emaettevõtjad konsolideeritud finantsaruannete ja konsolideeritud tegevusaruande koostamise kohustusest, kui need emaettevõtjad on teise, seda kohustust täitva emaettevõtja tütarettevõtjad. Siiski tuleks täpsustada, et konsolideeritud finantsaruandlusest ja konsolideeritud tegevusaruandlusest vabastamise kord toimib konsolideeritud kestlikkusaruandlusest vabastamise korrast sõltumatult. Seepärast võib ettevõtja vabastada konsolideeritud finantsaruandluse nõuetest, kuid mitte konsolideeritud kestlikkusaruandluse nõuetest, kui tema kõrgeima taseme emaettevõtja koostab konsolideeritud finantsaruandeid ja konsolideeritud tegevusaruandeid kooskõlas liidu õigusega või samaväärsete nõuetega, juhul kui ettevõtja on asutatud kolmandas riigis, kuid ei koosta konsolideeritud kestlikkusaruandeid kooskõlas liidu õigusega või samaväärsete nõuetega, kui ettevõtja on asutatud kolmandas riigis. ***On vaja, et kontserni tasandil aruandvad emaettevõtjad annaksid piisava ülevaate oma tütarettevõtjate riskidest ja mõjust, sealhulgas asjakohasel juhul teabe hoolsuskohustuse täitmise menetluste kohta. Võib esineda juhtumeid, kus erinevused kontserni ja tema üksikute tütarettevõtjate olukorra vahel või eri territooriumidel asuvate üksikute tütarettevõtjate olukorra vahel on eriti märkimisväärsed ja viiks, täiendava teabe puudumisel asjaomase tütarettevõtja kohta, teabe kasutaja oluliselt teistsuguse järelduseni tütarettevõtja riskide või mõjude kohta.***

- (27) Krediidiasutused ja kindlustusandjad täidavad põhirolli roheleppe kohases üleminekus täielikult kestlikule ja kaasavale majandus- ja finantssüsteemile. Neil võib olla märkimisväärne positiivne ja negatiivne mõju laenuandmise, investeerimise ja väärtpaberite emissiooni tagamise kaudu. Krediidiasutuste ja kindlustusandjate suhtes, kes ei pea järgima direktiivi 2013/34/EL sätteid, sealhulgas ühistud ja vastastikused kindlustusandjad, peaksid seetõttu kehtima kestlikkusaruandluse nõuded, tingimusel et nad vastavad teatavatele suuruse kriteeriumidele. Kestlikkusteabe kasutajatel oleks seega võimalik hinnata nii selliste krediidiasutuste ja kindlustusandjate mõju ühiskonnale ja keskkonnale kui ka kestlikkusaspektidest tulenevaid riske, millega sellised krediidiasutused ja kindlustusandjad võivad silmitsi seista.

Direktiivis 2013/34/EL on sätestatud kolm võimalikku kriteeriumi selle kindlaksmääramiseks, kas ettevõtjat tuleb käsitada suurettevõtjana: bilansimaht, netokäibe ja keskmine töötajate arv majandusaasta jooksul. Netokäibe kriteeriumi tuleb krediidasutuste ja kindlustusandjate puhul kohandada, viidates direktiivis 2013/34/EL esitatud üldise määratluse asemel nõukogu direktiivides 86/635/EMÜ²³ ja 91/674/EMÜ²⁴ sätestatud netokäibe määratlusele. Et tagada kooskõla direktiivi 86/635/EMÜ aruandlusnõuetega, peaks liikmesriikidel olema võimalik otsustada mitte kohaldada kestlikkusaruandluse nõudeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL²⁵ artikli 2 lõikes 5 loetletud krediidasutuste suhtes.

²³ Nõukogu 8. detsembri 1986. aasta direktiiv 86/635/EMÜ pankade ja muude rahaasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta (EÜT L 372, 31.12.1986, lk 1).

²⁴ Nõukogu 19. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/674/EMÜ kindlustusseltside raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta (EÜT L 374, 31.12.1991, lk 7).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

- (28) Loetelu kestlikkusaspektidest, mille kohta ettevõtjad peavad aru andma, peaks olema võimalikult sidus määruses (EL) 2019/2088 sätestatud mõiste „kestlikkustegurid“ määratlusega **ning vältima andmete kasutajate poolt nõutava teabe ja ettevõtjate esitatava teabe mittevastavust**. See loetelu peaks vastama ka kasutajate ja ettevõtjate vajadustele ja ootustele, kes kasutavad kolme peamise kestlikkusaspekti liigitamise vahendina sageli mõisteid „keskkonnavalane“, „sotsiaalne“ ja „ühingujuhtimise alane“. Määruses (EL) 2019/2088 sätestatud mõiste „kestlikkustegurid“ määratlus aga ei hõlma sõnaselgelt ühingujuhtimise tegureid. Seepärast peaks käesoleva direktiiviga muudetud direktiivis 2013/34/EL sätestatud mõiste „kestlikkusaspektid“ määratlus **hõlmama keskkonna-, sotsiaal- ja inimõigustega ning ühingujuhtimise teguritega seotud küsimusi ja sisaldama** määruses (EL) 2019/2088 sätestatud mõiste „kestlikkustegurid“ **määratlust**. **Direktiivis 2013/34/EL sätestatud aruandlusnõuded ei tohiks piirata riiklikke aruandluskohustusi.**

- (29) Direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõikes 1 ja artikli 29a lõikes 1 nõutakse nii teabe esitamist ettevõtja arengust, tulemustest ja positsioonist ülevaate saamiseks vajalikus ulatuses kui ka teavet, mis on vajalik, et mõista ettevõtja tegevuse mõju keskkonnale, sotsiaalsetele ja töötajatega seotud küsimustele, inimõiguste järgimise ning korruptsioonivastase võitlusega seotud küsimustele. Seepärast sisaldub kõnealustes artiklites nõue ettevõtjatele anda aru nii selle kohta, **milline on ettevõtja tegevuse mõju inimestele ja keskkonnale, kui ka selle kohta, kuidas kestlikkusaspektid ettevõtjat mõjutavad** . Sellele viidatakse kui kahele olulisuse perspektiivile, kus ettevõtja riskid ja tema mõju on kumbki üks olulisuse perspektiiv. Äriühingute aruandluse toimivuskontroll näitab, et sageli ei mõisteta ega rakendata neid kahte perspektiivi hästi. Seetõttu on vajalik selgitada, et ettevõtjad peaksid kaaluma kumbagi olulisuse perspektiivi eraldi ja avalikustama teabe, mis on oluline mõlemast perspektiivist, samuti teabe, mis on oluline ainult ühest perspektiivist.

- (30) Direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõikes 1 ja artikli 29a lõikes 1 nõutakse ettevõtjatelt teabe avalikustamist viie aruandlusvaldkonna kohta: ärimudel; põhimõtted, sealhulgas rakendatud hooldsuskohustuse täitmise menetlused; nende põhimõtete rakendamise tulemused; riskid ja riskijuhtimine ning äri seisukohast olulised peamised tulemusnäitajad. Direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõige 1 ei sisalda sõnaselgeid viiteid teistele aruandlusvaldkondadele, mida teabe kasutajad peavad asjakohaseks ja millest mõned on kooskõlas rahvusvahelistes raamistikega, sealhulgas kliimaga seotud finantsteabe avaldamise töörühma soovitustega hõlmatud avalikustamisega. Avalikustamise nõuded peaks olema piisavalt üksikasjalikud, tagamaks et ettevõtjad esitavad teavet oma vastupanuvõime kohta kestlikkusaspektidega seotud riskidele. Ettevõtjatelt tuleks nõuda, et lisaks direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõikes 1 ja artikli 29a lõikes 1 kindlaks määratud aruandlusvaldkondadele avaldaksid nad teavet oma äristrateegia kohta ning ärimudeli ja strateegia vastupanuvõime kohta kestlikkusaspektidega seotud riskidele. ***Samuti tuleks neilt nõuda plaanide avalikustamist***, mis neil võivad olla, et tagada oma ärimudeli ja strateegia kokkusobivus kestlikule ***majandusele üleminekuga ning eesmärgiga piirata globaalset soojenemist 1,5 °C-ga kooskõlas Pariisi kokkuleppega ja saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus, nagu on sätestatud määruses (EL) 2021/1119, ilma ületamiseta või piiratud ületamisega.***

Eriti oluline on, et kliimaga seotud kavad põhineksid uusimatel teaduslikel andmetel, sealhulgas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) aruannetel ja kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu aruannetel. Määruse (EL) 2020/852 artikli 8 kohaselt avalikustatav teave kapitalikulude (CapEx) või tegevuskulude (OpEx) summa kohta, mis on seotud taksonoomiaga kooskõlas oleva tegevusega, võib asjakohasel juhul toetada selliste kavade seotud finants- ja investeerimiskavasid.

Ettevõtjatelt tuleks samuti nõuda, et nad avalikustaksid, kas ja kuidas nende ärimudelid ja strateegias võetakse arvesse sidusrühmade huve; kõik kestlikkusaspektidest tulenevad võimalused ettevõtja jaoks; äristrateegia selliste aspektide rakendamine, mis mõjutavad kestlikkusaspekte või mida kestlikkusaspektid mõjutavad; kõik ettevõtja seatud kestlikkuseesmärgid ja nende saavutamisel tehtud edusammud; juhatuse ja juhtkonna roll kestlikkusaspektides; ettevõtja tegevusega seotud peamised tegelikud ja võimalikud kahjulikud mõjud ning kuidas on ettevõtja kindlaks teinud teabe, mida ta esitab. Kui on vaja avalikustada selliseid elemente nagu eesmärgid ja nende saavutamisel tehtud edusammud, ei ole eraldi nõue avalikustada põhimõtete tulemused enam vajalik.

- (31) Kooskõla tagamiseks selliste rahvusvaheliste juriidiliste dokumentidega nagu ÜRO „Äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted: ÜRO raamistiku „Kaitsta, austada ja heastada“ elluviimine“ (edaspidi „ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted“), **OECD suunised hargmaistele ettevõtetele ning** OECD hoolsuskohustuse suunised vastutustundliku äritegevuse kohta tuleks nõuetekohase hoolsusega seotud avalikustamise nõudeid kirjeldada üksikasjalikumalt, kui seda on tehtud direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõike 1 punktis b ja artikli 29a lõike 1 punktis b. Hoolsuskohustuse täitmine on menetlus, mida ettevõtjad rakendavad oma tegevusega seotud oluliste tegelike ja võimalike kahjulike mõjude kindlakstegemiseks, **seiramiseks**, ärahoidmiseks, leevendamiseks, **parandamiseks või lõpetamiseks** ning milles määratakse kindlaks, kuidas ettevõtjad neid kahjulikke mõjusid käsitlevad. Ettevõtja tegevusega seotud mõju hõlmab ettevõtja otseselt põhjustatud mõju, samuti mõju, millele ettevõtja kaasa aitab, ja mõju, mis on ettevõtja väärtusahelaga muul viisil seotud. Hoolsuskohustuse täitmise menetlus hõlmab kogu ettevõtja väärtusahelat, kaasa arvatud tema enda tegevus, tooted ja teenused, ärisuhted ja tarneahelad. Kooskõlas ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega tuleb tegelikku või võimalikku kahjulikku mõju pidada peamiseks mõjuks juhul, kui see paigutub ettevõtja tegevusega seotud suurimate mõjude hulka järgmiste kriteeriumide alusel: mõju raskus inimestele või keskkonnale; mõjutatud või potentsiaalselt mõjutatud üksikisikute arv või keskkonnale tekitatud kahju ulatus ning kahju heastamise, keskkonna taastamise või mõjutatud inimeste varasema seisundi taastamise keerukus.

- (32) Direktiivis 2013/34/EL ei nõuta teabe avalikustamist muude *immateriaalsete ressursside* kui bilansis kajastatud immateriaalsete varade kohta. On üldiselt teada, et teavet immateriaalsete varade ja muude immateriaalsete tegurite kohta, sealhulgas ettevõttesiseselt loodud immateriaalsete ressursside kohta, ei esitata piisavalt, mis takistab ettevõtja arengu, tulemuste ja positsiooni nõuetekohast hindamist ning investeeringute seiret. Selleks et investorid saaksid paremini aru paljude ettevõtjate raamatupidamisliku bilansilise väärtuse ja nende turuväärtuse suurenevast erinevusest, mida täheldatakse paljudes majandussektorites, tuleks nõuda, *et kõik suurettevõtjad ja kõik ettevõtjad (välja arvatud mikroettevõtjad), kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, annaksid asjakohaselt aru oma* immateriaalsete ressursside kohta. *Teatav teave immateriaalsete ressursside kohta on siiski kestlikkusaspektidega lahutamatult seotud ja peaks seetõttu olema kestlikkusaruandluse osa. Näiteks teave töötajate oskuste, pädevuste, kogemuste, lojaalsuse kohta ettevõtjale ning protsesside, kaupade ja teenuste parandamise motivatsiooni kohta on sotsiaalküsimusi käsitlev kestlikkusteave, mida võib samuti käsitada teabena immateriaalsete ressursside kohta. Samuti on teave ettevõtja ja tema sidusrühmade (sealhulgas klientide, tarnijate ja ettevõtja tegevusest mõjutatud kogukondade) vaheliste suhete kvaliteedi kohta sotsiaal- või ühingujuhtimise tegurite seisukohast oluline kestlikkusteave, mida võib samuti käsitada teabena immateriaalsete ressursside kohta. Sellised näited illustreerivad seda, kuidas mõnel juhul ei ole võimalik eristada teavet immateriaalsete ressursside kohta kestlikkusega seotud teabest.*

- (33) Direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõikes 1 ja artikli 29a lõikes 1 ei täpsustata, kas esitatav teave peab olema tulevikku vaatav või kajastama eelmiste perioodide tulemusi. Praegu ei avalikustata tulevikku vaatavat teavet, mida kestlikkusteabe kasutajad eriti hindavad. Seetõttu tuleks direktiivi 2013/34/EL artiklites 19a ja 29a täpsustada, et esitatud kestlikkusteave peab sisaldama tulevikku vaatavat ja tagasiulatuvat teavet ning nii kvalitatiivset kui ka kvantitatiivset teavet. ***Teave peaks, kui see on kohane, põhinema veenvatel teaduslikel tõenditel. Samuti peaks teave olema ühtlustatud, võrreldav ja asjakohasel juhul põhinema ühtsetel näitajatel, võimaldades samal ajal aruandlust, mis on omane üksikutele ettevõtjatele ega ohusta ettevõtja äripositsiooni.*** Esitatavas kestlikkusteabes tuleks arvesse võtta ka lühikest, keskmist ja pikka perspektiivi ning see peaks asjakohasel juhul sisaldama teavet ettevõtja kogu väärtusahela, sealhulgas tema enda tegevuse, toodete ja teenuste, ärisuhete ja tarneahela kohta. Teave ettevõtja kogu väärtusahela kohta hõlmaks teavet tema väärtusahela kohta liidus ja teavet, mis käsitleb kolmandaid riike, kui ettevõtja väärtusahel ulatub väljapoole liidu piire. ***Kui kogu vajalik teave väärtusahela kohta ei ole kättesaadav, peaks ettevõtja käesoleva muutmisdirektiiviga vastuvõetavate meetmete kohaldamise esimese kolme aasta jooksul selgitama oma väärtusahela kohta teabe saamiseks tehtud jõupingutusi, põhjuseid, miks seda teavet ei ole olnud võimalik saada, ning ettevõtja plaane sellise teabe saamiseks edaspidi.***

- (34) *Käesoleva muutmisdirektiivi eesmärk ei ole nõuda, et ettevõtjad avalikustaksid teavet intellektuaalse kapitali, intellektuaalomandi, oskusteabe või innovatsiooni tulemuste kohta, mis kvalifitseeruksid ärisaladusteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/943²⁶ tähenduses. Käesolevas muutmisdirektiivis sätestatud aruandlusnõuded ei tohiks seega piirata direktiivi (EL) 2016/943 kohaldamist.*
- (35) Direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõikes 1 ja artikli 29a lõikes 1 on nõutud, et ettevõtjad lisaksid oma muud kui finantsteavet kajastavasse aruandesse ka viiteid aruandeaasta finantsaruannetes esitatud summadele ja lisaselgitused nende kohta. Siiski ei nõuta nendes artiklites ettevõtjatelt viiteid tegevusaruandes esitatud muule teabele ega lisaselgitusi selle teabe kohta. Seetõttu puudub praegu sidusus esitatud muu kui finantsteabe ja tegevusaruandes avalikustatud ülejäänud teabe vahel. Sellega seoses on vajalik sätestada selged nõuded.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset (ELT L 157, 15.6.2016, lk 1).

- (36) Direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõikes 1 ja artikli 29a lõikes 1 on sätestatud nõue, et kui ettevõtjatel puudub poliitika ühes või enamas nendes artiklites loetletud küsimuses, peavad nad esitama selge ja põhjendatud selgituse, miks see nii on. Ettevõtjate erinev kohtlemine seoses võimaliku poliitika avalikustamisega võrreldes teiste nendes artiklites sätestatud aruandlusvaldkondadega on tekitanud aruandvates ettevõtjates segadust ega ole aidanud parandada esitatud teabe kvaliteeti. Seetõttu ei ole mingit vajadust sellist poliitikaga seotud erinevat kohtlemist nimetatud direktiivis säilitada. Kestlikkusaruandluse standarditega tuleks kindlaks määrata, millist teavet tuleks käesoleva muutmisdirektiiviga muudetud direktiivi 2013/34/EL artiklites 19a ja 29a nimetatud iga aruandlusvaldkonna kohta avaldada.

- (37) Direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõike 1 ja artikli 29a lõike 1 kohaldamisalasse kuuluvad ettevõtjad võivad järgida riiklikke, liidupõhiseid või rahvusvahelisi aruandlusraamistikke, ja kui nad seda teevad, peavad nad täpsustama, milliseid raamistikke nad järgisid. Samas ei nõuta direktiivis 2013/34/EL ettevõtjatelt ühise aruandlusraamistiku või standardi kasutamist ega seata ettevõtjatele takistusi, kui nad otsustavad, et ei kasuta ühtegi aruandlusraamistikku või standardit. 5. juulil 2017. aastal võttis komisjon direktiivi 2014/95/EL artikli 2 kohaselt vastu teatise „Suunised muu kui finantsteabe avaldamise kohta (muu kui finantsteabe esitamise metoodika)“ (edaspidi „suunised muu kui finantsteabe avaldamise kohta“), milles sätestatakse mittesiduvad suunised ettevõtjatele, kes kuuluvad kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse. 17. juunil 2019 võttis komisjon vastu suunised kliimaga seotud teabe esitamise kohta, mis sisaldavad täiendavaid suuniseid, eelkõige kliimaga seotud teabe esitamise kohta. Nendes kliimaga seotud teabe esitamist käsitlevates suunistes kajastati sõnaselgelt kliimaga seotud finantsteabe avaldamise töörühma soovitusi. Olemasolevad tõendid näitavad, et suunised muu kui finantsteabe avaldamise kohta ei olnud direktiivi 2013/34/EL artiklite 19a ja 29a kohaldamisalasse kuuluvate ettevõtjate muu kui finantsteabe avaldamise kvaliteedile olulist mõju. Suuniste vabatahtlikkus tähendab, et ettevõtjatel on vabadus otsustada, kas neid rakendada või mitte. Seepärast ei saa suunised üksi tagada eri ettevõtjate avaldatud teabe võrreldavust ega kogu sellise teabe avalikustamist, mida sellise teabe kasutajad peavad asjakohaseks. Seetõttu on vaja kohustuslikke ühiseid kestlikkusaruandluse standardeid, et tagada teabe võrreldavus ja kogu asjakohase teabe avalikustamine. Tuginedes kahe olulisuse perspektiivi põhimõttele, peaksid standardid hõlmama kogu teavet, mis on selle teabe kasutajate jaoks oluline. Ühised kestlikkusaruandluse standardid on vajalikud ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliks ja digiteerimiseks ning selle järelevalve ja täitmise tagamise hõlbustamiseks. Ühiste kohustuslike kestlikkusaruandluse standardite väljatöötamine on vajalik, et jõuda olukorda, kus kestlikkusteabe staatus on võrreldav finantsteabega.

Kestlikkusaruandluse standardite vastuvõtmine delegeeritud õigusaktidega tagaks ühtlustatud kestlikkusaruandluse kogu liidus. Seega täidab ettevõtja direktiivis 2013/34/EL sätestatud kestlikkusaruandluse nõudeid, kui ta esitab aruande kooskõlas kestlikkusaruandluse standarditega. Selliste standardite kindlaksmääramisel on oluline võtta võimalikult suures ulatuses nõuetekohaselt arvesse peamisi kogu maailmas kasutatavaid kestlikkusaruandluse standardeid, vähendamata seejuures käesoleva muutmisdirektiivi ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ambitsioonikust.

- (38) Ükski olemasolev standard või raamistik üksi ei rahulda liidu vajadust kestlikkusaruandluse järele. Direktiivis 2013/34/EL nõutav teave peab hõlmama teavet mõlema olulisuse perspektiivi kohta, see peab käsitlema kõiki kestlikkusküsimusi ja asjakohasel juhul tuleb see viia vastavusse muude liidu õigusest tulenevate kohustustega avalikustada kestlikkusteavet, sealhulgas määrustes (EL) 2019/2088 ja (EL) 2020/852 sätestatud kohustustega. Lisaks peaksid liidu ettevõtjate kohustuslikud kestlikkusaruandluse standardid olema samaulatuslikud roheleppe ambitsioonikuse tasemega ja liidu 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärgiga, **samuti määruse (EL) 2021/1119 kohaste vahe-eesmärkidega**. Seetõttu on vajalik anda komisjonile volitused võtta vastu liidu kestlikkusaruandluse standardid, mis võimaldab teha seda kiiresti ja tagab, et nende kestlikkusaruandluse standardite sisu vastab liidu vajadustele.

- (39) Euroopa finantsaruandluse nõuanderühm (EFRAG) on Belgia õiguse alusel loodud mittetulundusühing, mis teenib avalikke huve, andes komisjonile nõu rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kinnitamise kohta. EFRAG on pälvinud maine kui äriühingute aruandluse Euroopa eksperdikeskus ja tal on suurepärane positsioon, et edendada liidu kestlikkusaruandluse standardite ja rahvusvaheliste algatuste kooskõlastamist, mille eesmärk on töötada välja üleilmsed ühtsed standardid. 2021. aasta märtsis avaldas EFRAGi loodud paljusid sidusrühmi hõlmav rakkerühm soovitusel kestlikkusaruandluse standardite võimalikuks väljatöötamiseks liidu jaoks. Need soovitusel sisaldavad ettepanekuid töötada välja sidus ja terviklik kestlikkusaruandluse standardite pakett, mis hõlmaks kõiki kestlikkusküsimusi, lähtudes kahest olulisuse perspektiivist. Soovitusel sisaldavad ka selliste standardite väljatöötamise üksikasjalikku tegevuskava ning ettepanekuid vastastikuse koostöö tugevdamiseks üleilmsete standardeid kehtestavate algatuste ja liidu standardeid kehtestavate algatuste vahel. 2021. aasta märtsis avaldas EFRAGi nõukogu esimees soovitusel EFRAGi võimalike juhtimismuudatuste kohta, juhuks kui EFRAGil palutakse töötada välja tehnilised nõuanded kestlikkusaruandluse standardite kohta. EFRAGi nõukogu esimehe soovitusel hõlmavad uue kestlikkusaruandluse samba loomist EFRAGi raames, kuid samas ei hõlma need olulisi muudatusi olemasolevas finantsaruandluse sambas. **2022. aasta märtsis nimetas EFRAGi üldkogu ametisse vastloodud EFRAGi kestlikkusaruandluse nõukogu liikmed.** Kestlikkusaruandluse standardite vastuvõtmisel peaks komisjon võtma arvesse tehnilisi nõuandeid, mille EFRAG välja töötab.

Selleks et tagada kvaliteetsed standardid, mis aitavad kaasa Euroopa avalikule hüvele ning vastavad ettevõtjate ja esitatud teabe kasutajate vajadustele, **peaks EFRAGil olema piisavalt avaliku sektori vahendeid, et tagada oma sõltumatus. Selle** tehnilised nõuanded tuleks koostada nõuetekohase menetluse käigus, avaliku järelevalve all ja läbipaistvalt, ning asjaomaste sidusrühmade, **sealhulgas ettevõtjate, investorite, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja ametiühingute tasakaalustatud esindatuse eksperditeadmiste põhjal ning** neile peaks lisama kulude ja tulude analüüsid. **Tehnilisel tasandil tehtavas EFRAGi töös osalemine peaks sõltuma eksperditeadmistest kestlikkusaruandluse valdkonnas ning see ei tohiks sõltuda rahalisest toetusest, ilma et see piiraks avaliku sektori asutuste ning riiklike standardeid kehtestavate organisatsioonide osalemist selles töös. Tagada tuleks läbipaistev protsess, vältides huvide konflikte.** Tagamaks, et liidu kestlikkusaruandluse standardites võetakse arvesse liikmesriikide seisukohti, peaks komisjon enne nende standardite vastuvõtmist konsulteerima EFRAGi tehniliste nõuannete üle määruses (EL) 2020/852 osutatud liikmesriikide kestliku rahanduse eksperdirühmaga (edaspidi „liikmesriikide kestliku rahanduse eksperdirühm“) ja **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1606/2002²⁷ osutatud raamatupidamise regulatiivkomiteega (edaspidi „raamatupidamise regulatiivkomitee“).**

²⁷

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1).

Määruse (EL) 2019/2088 kohaselt on regulatiivsete tehniliste standardite väljatöötamisel oma roll Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel (ESMA), **Euroopa Pangandusjärelevalvel (EBA) ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvel (EIOPA)** ning need regulatiivsed tehnilised standardid ja kestlikkusaruandluse standardid peavad olema omavahel sidusad. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1095/2010²⁸ on ESMA-l roll ka äriühingute aruandluskohustuse täitmise üle tehtava järelevalve ühtsuse edendamises seoses nende emitentide aruannetega, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul ja kellel on kohustus neid kestlikkusaruandluse standardeid aruannete koostamisel kasutada. Seetõttu peaks ESMA-l, **EBA-l ja EIOPA-l** olema kohustus esitada arvamus EFRAGi tehniliste nõuannete kohta. **Need arvamused** tuleks esitada kahe kuu jooksul alates komisjonilt taotluse saamise kuupäevast. Tagamaks, et kestlikkusaruandluse standardid on kooskõlas liidu asjakohase poliitika ja õigusega, peaks komisjon konsulteerima ka ■ Euroopa Keskkonnaameti, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti, EKP, Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komitee (CEAOB) ja kestliku rahanduse platvormiga. Kui mõni neist asutustest otsustab arvamuse esitada, peaks ta seda tegema kahe kuu jooksul alates kuupäevast, millal komisjon temaga konsulteeris.

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- (40) *Demokraatliku kontrolli, järelevalve ja läbipaistvuse edendamiseks peaks komisjon konsulteerima vähemalt kord aastas Euroopa Parlamendiga ning ühiselt liikmesriikide kestliku rahanduse eksperdirühma ja raamatupidamise regulatiivkomiteega EFRAGi tööprogrammi teemal seoses kestlikkusaruandluse standardite väljatöötamisega.*

- (41) Kestlikkusaruandluse standardid peaksid olema kooskõlas muu liidu õigusega. Need standardid tuleks viia vastavusse eelkõige määruses (EL) 2019/2088 sätestatud avalikustamise nõuetega ning nendes tuleks võtta arvesse määruse (EL) 2020/852 kohaselt vastu võetud eri delegeeritud õigusaktides sätestatud alusnäitajaid ja metoodikat, avalikustamise nõudeid, mida kohaldatakse võrdlusaluste haldurite suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1011²⁹ kohaselt, ELi kliimaülemineku võrdlusaluste ja Pariisi kokkulepet järgivate ELi võrdlusaluste koostamise miinimumnõudeid ning kogu tööd, mida EBA on teinud määruse (EL) nr 575/2013 III sampa avalikustamismääruse rakendamisel. Standardites tuleks võtta arvesse liidu keskkonnaõigust, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1221/2009³⁰ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ³¹, ning võtta arvesse komisjoni soovitus 2013/179/EL³², selle lisasid ja nende ajakohastusi. Arvesse tuleks võtta ka muid asjakohaseid liidu õigusakte, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL³³ ning liidu õiguses sätestatud muid nõudeid ettevõtjatele seoses direktorite ülesannete ja hoolsuskohustusega.

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014 (ELT L 171, 29.6.2016, lk 1).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

³² Komisjoni 9. aprilli 2013. aasta soovitus 2013/179/EL toodete ja organisatsioonide olulusringi keskkonnatoime mõõtmise ja teatavakstegemise ühtsete meetodite kasutamise kohta (ELT L 124, 4.5.2013, lk 1).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

- (42) Kestlikkusaruandluse standardites tuleks võtta arvesse suuniseid muu kui finantsteabe avaldamise kohta ja suuniseid kliimaga seotud teabe avaldamise kohta. Standardites tuleks arvesse võtta ka muid direktiivis 2013/34/EL sätestatud aruandluse nõudeid, mis ei ole otseselt seotud kestlikkusega, kuid millega soovitakse anda avaldatud teabe kasutajatele parem ettekujutus ettevõtja arengust, tulemustest, positsioonist ja mõjust, maksimeerides seoseid kestlikkusteabe ja muu direktiivi 2013/34/EL kohaselt esitatud teabe vahel.

- (43) Kestlikkusaruandluse standardid peaksid olema proportsionaalsed ega tohiks tekitada asjatut halduskoormust ettevõtetele, kes peavad neid kasutama. Selleks et minimeerida häiringuid kestlikkusteavet juba esitavate ettevõtjate jaoks, tuleks kestlikkusaruandluse standardites asjakohasel juhul arvesse võtta olemasolevaid kestlikkusaruandluse ja raamatupidamisarvestuse standardeid ja raamistikke. Selliste olemasolevate standardite ja raamistike hulka kuuluvad globaalne aruandlusalgatus (GRI), kestlikkusaruandluse standardite nõukogu (SASB), rahvusvaheline integreeritud aruandluse nõukogu, Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu, kliimaga seotud finantsteabe avaldamise tööühm, CO₂ heite avalikustamise standardite nõukogu ja CDP (varem tuntud kui CO₂ heite avalikustamise projekt *Carbon Disclosure Project*). Liidu standardites tuleks võtta arvesse kõiki rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite sihtasutuse egiidi all välja töötatud kestlikkusaruandluse standardeid. Selleks et vältida tarbetut õiguslikku killustatust, millel võiksid olla negatiivsed tagajärjed ülemaailmselt tegutsevatele ettevõtjatele, peaksid liidu kestlikkusaruandluse standardid aitama kaasa kestlikkusaruandluse standardite ühtlustamisele kogu maailmas, ***toetades Rahvusvahelise Kestlikkusstandardite Nõukogu (ISSB) tegevust. Liidu kestlikkusaruandluse standardid peaksid vähendama ohtu, et üleilmselt tegutsevate ettevõtjate aruandlusnõuded ei ole järjepidevad, integreerides ISSB väljatöötatavate üleilmsete põhistandardite sisu sel määral, et nende põhistandardite sisu oleks kooskõlas liidu õigusraamistiku ja roheleppe eesmärkidega.***

- (44) Oma teatistes roheleppes kohtas võttis komisjon endale kohustuse toetada ettevõtjaid ja muid sidusrühmi looduskapitali arvestamise standarditavade väljatöötamisel liidus ja rahvusvaheliselt, eesmärgiga tagada keskkonnariskide ja nende maandamise võimaluste asjakohane haldamine ning vähendada sellega seotud tehingukulusid. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/783³⁴ loodud keskkonna ja kliimameetmete programmist (LIFE) toetust saava läbipaistvusprojekti (Transparent Project) raames töötatakse välja esimest looduskapitali arvestamise metoodikat, mis muudab olemasolevad meetodid lihtsamini võrreldavaks ja läbipaistvamaks, vähendades samal ajal ettevõtetele nende äritegevuse tulevikukindluse toetamise süsteemide kasutuselevõtuks ja kasutamiseks kehtestatud künnist. Looduskapitali arvestamise valdkonnas on oluline ka looduskapitali protokoll. Kuigi looduskapitali arvestamise meetodid aitavad peamiselt tugevdada sisemisi juhtimisotsuseid, tuleks neid kestlikkusaruandluse standardite kehtestamisel nõuetekohaselt arvesse võtta. Mõne looduskapitali arvestamise meetodi kohaselt püütakse anda ettevõtete tegevuse keskkonnamõjule rahaline väärtus, mis võib aidata kestlikkusteabe kasutajatel sellist mõju paremini mõista. Seetõttu on asjakohane, et kestlikkusaruandluse standarditesse peaks olema võimalik lisada kestlikkusega seotud mõju rahalised näitajad, kui seda peetakse vajalikuks.

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/783, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1293/2013 (ELT L 172, 17.5.2021, lk 53).

- (45) Kestlikkusaruandluse standardites tuleks arvesse võtta ka rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtteid ja raamistikke, mis käsitlevad vastutustundlikku ärikäitumist, ettevõtja sotsiaalset vastutust ja kestlikku arengut, sealhulgas kestliku arengu eesmäärke, ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid, OECD suuniseid hargmaistele ettevõtetele, OECD hoolsuskohustuse suuniseid vastutustundliku äritegevuse kohta ja seotud valdkondlikke suuniseid, ÜRO ülemaailmset kokkulepet, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) kolmepoolset deklaratsiooni hargmaiste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta, sotsiaalse vastutuse standardit ISO 26000 ja ÜRO vastutustundlike investeeringute põhimõtteid.

- (46) Tuleks tagada, et ettevõtjate kestlikkusaruandluse standardite kohaselt esitatud teave vastab kasutajate vajadustele ***ega too aruandekohustuslikele ettevõtjatele ja nende ettevõtjate väärtusahela osana kaudselt mõjutatud ettevõtjatele kaasa ebaproportsionaalselt suurt koormust seoses jõupingutuste ja kuludega.*** Seepärast oleks kestlikkusaruandluse standardites vaja kindlaks määrata teave, mida ettevõtjad peavad avalikustama kõigi peamiste keskkonnategurite kohta, sealhulgas nende mõju kliimale, õhule, maale, veele ja bioloogilisele mitmekesisusele ning sõltuvus nendest. Määruses (EL) 2020/852 on esitatud liidu keskkonnaeesmärkide liigitus. Sidususe huvides on asjakohane kasutada sarnast liigitust, et määrata kindlaks keskkonnategurid, mida tuleks kestlikkusaruandluse standardites käsitleda. Kestlikkusaruandluse standardites tuleks arvesse võtta geograafilist või muud kontekstiteavet, mille ettevõtjad peaksid avalikustama, et saaks mõista nende põhimõjusid kestlikkusküsimustele ja peamisi kestlikkusküsimustest tulenevaid riske ettevõtjale ning neid täpsustada. ***Kui täpsustatakse keskkonnategurite-alast teavet, mille ettevõtjad peavad avalikustama, tuleks tagada kooskõla määruse (EL) 2020/852 artiklis 2 sätestatud määratlustega ning kõnealuse määruse artiklis 8 ja selle määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud aruandlusnõuetega.***

- (47) Kliimaga seotud teabe puhul on kasutajad huvitatud teadmistest ettevõtjate füüsiliste ja üleminekuriskide ning nende vastupanuvõime **ja kohanemiskavade** kohta seoses erinevate kliimastsenaariumide **ja liidu 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgiga**. Neid huvitab ka ettevõtjate kohta kindlaks tehtud kasvuhoonegaaside heite ja sidumise tase ning ulatus, sealhulgas see, kuivõrd ettevõtja kasutab kompenseerimist, ja sellise kompenseerimise allikas. Kliimaneutraalse majanduse saavutamiseks on vaja kasvuhoonegaaside arvestus ja kompenseerimise standardid vastavusse viia. Kasutajad vajavad kompenseerimise kohta usaldusväärset teavet, mis lahendaks topeltarvestuse ja ülehindamise probleemid, arvestades riske kliimaga seotud eesmärkide saavutamisel, mida topeltarvestus ja ülehindamine võivad tekitada. **Samuti on kasutajad huvitatud ettevõtete jõupingutustest absoluutse kasvuhoonegaaside heite tulemuslikuks vähendamiseks osana nende kliimamuutuste leevendamise ja kohanemise strateegiatest, sealhulgas 1., 2. ja asjakohasel juhul ka 3. valdkonna heidete osas. 3. valdkonna heidete puhul soovivad kasutajad esmajärjekorras teavet selle kohta, millised 3. valdkonna kategooriad on ettevõtja puhul olulised, ning selle kohta, millised on iga 3. valdkonna kategooria heited.** Kestlikkusaruandluse standardites tuleks seetõttu kindlaks määrata teave, mida ettevõtjad peaksid selliste teemade kohta esitama.

- (48) Kliimaneutraalse ringmajanduse **■** saavutamine *ilma hajureostuseta* eeldab kõigi majandussektorite täielikku mobiliseerimist. Energiakasutuse vähendamisel ja energiatõhususe suurendamisel on sealjuures otsustav tähtsus, kuna energiat kasutatakse kõigis tarneahelates. Seetõttu tuleks kestlikkusaruandluse standardites energia aspekte nõuetekohaselt arvesse võtta, eelkõige seoses *keskkonna-, sealhulgas kliimaküsimustega*.
- (49) Kestlikkusaruandluse standardites tuleks kindlaks määrata teave, mida ettevõtjad peaksid avalikustama sotsiaalsete tegurite kohta, sealhulgas *töötingimuste, sotsiaalpartnerite kaasatuse, kollektiivlääbirääkimiste, võrdsete õiguste, mittediskrimineerimise, mitmekesisuse ja kaasamise* ning inimõiguste kohta. Selline teave peaks hõlmama *ettevõtja* mõju inimestele, sealhulgas *töötajatele, ning* inimeste tervisele. Teave, mida ettevõtjad avalikustavad inimõiguste kohta, peaks asjakohasel juhul sisaldama teavet sunniviisilise töö *ja lapstööjõu* kohta nende väärtusahelates. *Sunniviisilist tööd käsitlevad kestlikkusaruandluse nõuded ei tohiks vabastada avaliku sektori asutusi nende kohustusest tegeleda kaubanduspoliitika ja diplomaatiliste vahendite abil inimõiguste rikkumise, sealhulgas sunniviisilise töö tagajärjel toodetud kaupade impordi probleemiga. Ettevõtjatel peaks olema võimalik anda aru ka võimalike riskide ja suundumuste kohta tööhõives ja sissetulekus.* Sotsiaalseid tegureid käsitlevates kestlikkusaruandluse standardites tuleks kindlaks määrata teave, mida ettevõtjad peaksid avalikustama seoses Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetega, mis puudutavad ettevõtjaid, sealhulgas võrdsed võimalused kõigile ja töötingimused.

Komisjoni poolt 4. märtsil 2021. aastal vastu võetud Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavas nõutakse ettevõtjatele rangemate nõuete kehtestamist sotsiaalküsimusi käsitleva aruandluse valdkonnas. Kestlikkusaruandluse standardites tuleks kindlaks määrata ka teave, mida ettevõtjad peaksid avalikustama seoses inimõiguste, põhivabaduste, demokraatlike põhimõtete ja standarditega, mis on kehtestatud rahvusvahelises inimõiguste koodeksis ja teistes peamistes inimõigustealastes ÜRO konventsioonides, *sealhulgas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis, ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsioonis, ÜRO lapse õiguste konventsioonis*, ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonis, ILO põhikonventsioonides, *Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, Euroopa sotsiaalharta* ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. *Aruandlus sotsiaalsete, nagu ka keskkonna- ja ühingujuhtimistegurite kohta peaks olema proportsionaalne käesoleva muutmisdirektiivi kohaldamisala ja eesmärkidega. Kestlikkusaruandluse standardites, mis käsitlevad soolist võrdõiguslikkust ja võrdset tasu võrdväärse töö eest, tuleks muu hulgas täpsustada teave, mis tuleb esitada soolise palgalõhe kohta, võttes arvesse muud asjakohast liidu õigust. Puuetega inimeste tööhõivet ja kaasamist käsitlevates kestlikkusaruandluse standardites tuleks muu hulgas täpsustada teave, mis tuleb esitada ettevõtja võetud ligipäätavusmeetmete kohta.*

Koolitust ja oskuste arendamist käsitlevates kestlikkusaruandluse standardites tuleks muu hulgas täpsustada teave, mis tuleb esitada koolitusel osalevate töötajate osakaalu ja täpse jaotuse kohta. Kollektiivläbirääkimisi käsitlevates kestlikkusaruandluse standardites tuleks muu hulgas täpsustada avalikustatav teave tööõukogude olemasolu, samuti kollektiivlepingute olemasolu ja selliste lepingutega hõlmatud töötajate osakaalu kohta. Töötajate osalemist käsitlevates kestlikkusaruandluse standardites tuleks muu hulgas täpsustada teave, mis tuleb avalikustada töötajate osalemise kohta haldus- ja järelevalvenõukogudes. Mitmekesisust käsitlevates kestlikkusaruandluse standardites tuleks muu hulgas täpsustada teave, mis tuleb esitada soolise mitmekesisuse kohta tippjuhtkonnas ja alaesindatud soost liikmete arv oma juhtorganites.

- (50) Kasutajad vajavad teavet ühingujuhtimistegurite kohta. *Kasutajate jaoks kõige asjakohasemad ühingujuhtimistegurid on loetletud autoriteetsetes aruandlusraamistikes, nagu globaalne aruandlusalgatus ja kliimaga seotud finantsteabe avalikustamise tööühm, samuti autoriteetsetes ülemaailmsetes raamistikes, nagu ühingujuhtimise rahvusvahelise võrgustiku globaalsed juhtimispõhimõtted ja G20/OECD ühingujuhtimise põhimõtted. Kestlikkusaruandluse standardites tuleks kindlaks määrata teave, mida ettevõtjad peaksid avalikustama ühingujuhtimistegurite kohta. Selline teave peaks hõlmama ettevõtja haldus-, juht- ja järelevalveorganite rolli kestlikkusaspektides, selle ülesande täitmiseks vajalikke eksperditeadmisi ja oskusi või selliste organite juurdepääsu sellistele eksperditeadmistele ja oskustele, seda, kas äriühingul on nende organite liikmetele pakutavate stiimulite poliitika, mis on seotud kestlikkusaspektidega, ning teavet ettevõtja sisekontrolli- ja riskijuhtimissüsteemide* **kohta seoses kestlikkusaruandlusega.**

Kasutajad vajavad ka teavet ettevõtjate ettevõtluskultuuri ja ärietika käsitlese **II** kohta, *mis on ühingujuhtimise siduvate raamistike (nagu ühingujuhtimise rahvusvahelise võrgustiku globaalsed juhtimispõhimõtted) tunnustatud elemendid, sealhulgas teavet korruptsiooni- ja altkäemaksuvastase võitluse ning ettevõtja tegevuse ja kohustuste kohta, mille eesmärk on avaldada poliitilist mõju, sealhulgas tema lobitöö kohta. Teave ettevõtja juhtkonna ning ettevõtja ja tema klientide, tarnijate ja ettevõtja tegevusest mõjutatud kogukondade vaheliste suhete kvaliteedi kohta aitab kasutajatel mõista ettevõtja kestlikkusaspektidega seotud riske ja mõju. Teave suhete kohta tarnijatega hõlmab* Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/7/EL³⁵ osutatud maksetavasid, mis on seotud maksetähtpäeva või -tähtajaga, viivisemääraga või sissenõudmiskulude hüvitamisega **II**. Igal aastal kannavad tuhanded ettevõtjad, eriti väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (edaspidi „VKEd“), haldus- ja finantskoormust seetõttu, et neile makstakse hilinemisega või ei maksta üldse. Lõpuks viivad hilinenud maksed maksejõuetuse ja pankrotini, millel on hävitav mõju kogu väärtusahelale. Maksetavasid käsitleva teabe hulga suurenemine peaks andma teistele ettevõtjatele võimaluse teha kindlaks kiired ja usaldusväärsed maksjad, tuvastada ebaõiglasel maksetavad, saada juurdepääs teabele nende ettevõtjate kohta, kellega nad kauplevad, ja pidada läbirääkimisi õiglasemate maksetingimuste üle.

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/7/EL hilinenud maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul (ELT L 48, 23.2.2011, lk 1).

- (51) Aruandlusstandardid peaksid edendama integreeritumat vaadet kogu ettevõtjate tegevusaruannetes avaldatud teabele, et pakkuda selle teabe kasutajatele paremat arusaamist ettevõtja arengust, tulemustest, positsioonist ja mõjust. Nendes kestlikkusaruandluse standardites tuleks vajaduse korral eristada teavet, mille ettevõtjad peaksid avalikustama aruannetes individuaalsel tasandil, ja teavet, mille ettevõtjad peaksid avaldama aruannetes kontserni tasandil. Kestlikkusaruandluse standardid peaksid sisaldama ka suuniseid ettevõtjatele selle kohta, kuidas teha kindlaks kestlikkusteave, mis tuleks lisada tegevusaruandesse, ***sest ettevõtjalt tuleks nõuda üksnes sellise teabe avalikustamist, mis on asjakohane, et mõista tema mõju kestlikkusaspektidele, ning teavet, mis on asjakohane, et mõista, kuidas kestlikkusaspektid mõjutavad tema arengut, tulemuslikkust ja positsiooni.***

- (52) *Liikmesriigid peaksid tagama, et kestlikkusaruandlus toimub kooskõlas töötajate õigusega olla informeeritud ja ära kuulatud. Ettevõtja juhtkond peaks seetõttu teavitama töötajate esindajaid asjakohasel tasandil ja arutama nendega asjakohast teavet ning kestlikkusteabe saamise ja kontrollimise vahendeid. See eeldab käesoleva muutmisdirektiivi kohaldamisel arutelu korraldamist ja arvamuste vahetamist töötajate esindajate ja keskuhatuse või muu sobivama juhtimistasandi vahel sellisel ajal, sellisel viisil ja sellise sisuga, mis võimaldaks töötajate esindajatel väljendada oma arvamust. Kui see on kohaldatav, tuleks nende arvamus edastada asjaomastele haldus-, juht- või järelevalveorganitele.*

- (53) Sama sektori ettevõtjad puutuvad sageli kokku sarnaste kestlikkusriskidega ning neil on tihti sarnane mõju ühiskonnale ja keskkonnale. Sama sektori ettevõtjate võrdlused on eriti väärtuslikud investoritele ja teistele kestlikkusteabe kasutajatele. Seetõttu tuleks kestlikkusaruandluse standardites täpsustada nii teavet, mida kõigi sektorite ettevõtjad peaksid avalikustama, kui ka teavet, mida ettevõtjad peaksid avalikustama sõltuvalt oma tegevusvaldkonnast. ***Sektoripõhised kestlikkusaruandluse standardid on eriti olulised selliste sektorite puhul, kus esineb suur kestlikkusrisk või mõju keskkonnale, inimõigustele ja ühingujuhtimistavale, sealhulgas sektorites, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1893/2006³⁶ I lisa jagudes A–H ja L, ning nende sektorite asjaomaste tegevuste puhul. Sektoripõhiste kestlikkuaruandluse standardite vastuvõtmisel peaks komisjon tagama, et nendes kestlikkusaruandluse standardites sisalduv teave oleks proportsionaalne igale sektorile omaste kestlikkusaspektidega seotud riskide ja mõju ulatusega, võttes arvesse asjaolu, et mõne sektori riskid ja mõju on teiste sektorite omadest suuremad. Komisjon peaks arvesse võtma ka asjaolu, et kõik selliste sektorite tegevused ei ole tingimata seotud suurte kestlikkusriskide või -mõjudega. Ettevõtjate puhul, kes tegutsevad loodusvaradest eriti sõltuvates sektorites, tuleks sektoripõhiste kestlikkusaruandluse standarditega nõuda elurikkusele ja ökosüsteemidele avalduva mõju ja riskide avalikustamist.***

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

Kestlikkusaruandluse standardites tuleks arvesse võtta ka raskusi, mis ettevõtjatel võivad tekkida teabe kogumisel kogu oma väärtusahela osalejatelt, eriti tarnijatelt, kes on väikesed või keskmise suurusega ettevõtjad, ning arenevate turgude ja majandusega riikide tarnijatelt. ***Kestlikkusaruandluse standardites tuleks kindlaks määrata väärtusahelaid käsitleva teabe avalikustamise ulatus, mis on proportsionaalne ja asjakohane ettevõtjate tegevuse ulatuse ja keerukuse ning väärtusahelas olevate ettevõtjate suutlikkuse ja omaduste suhtes, eelkõige seoses nende ettevõtjate suutlikkuse ja omadustega, kelle suhtes ei kohaldata käesolevas muutmisdirektiivis sätestatud aruandlusnõudeid. Kestlikkusaruandluse standardites ei tohiks ette näha sellise teabe avalikustamist, milleks peaksid ettevõtjad nende väärtusahelasse kuuluvatelt väikestelt ja keskmise suurusega ettevõtjatelt saama enam teavet kui väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad kestlikkusaruandluse standarditega kooskõlas avalikustama peaksid. See ei tohiks piirata liidu nõudeid ettevõtjatele hoolsuskohustuse täitmise kohta.***

- (54) Selleks et rahuldada kasutajate teabevajadused õigeaegselt ja võtta arvesse eelkõige kiireloomulist vajadust rahuldada nende finantsturu osaliste teabevajadused, kelle suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2019/2088 artikli 4 lõigete 6 ja 7 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud nõudeid, peaks komisjon võtma kestlikkusaruandluse standardite esimese paketi delegeeritud õigusaktidega vastu **30. juuniks 2023**. Kõnealuses kestlikkusaruandluse standardite paketi tuleks kindlaks määrata teave, mida ettevõtjad peaksid avalikustama kõigi aruandlusvaldkondade ja kestlikkusküsimuste kohta ning mida finantsturu osalised vajavad määruses (EL) 2019/2088 sätestatud avalikustamiskohustuste täitmiseks. Kestlikkusaruandluse standardite teise paketi peaks komisjon vastu võtma **30. juuniks 2024**, kusjuures selles tuleks kindlaks määrata lisateave, mille ettevõtjad peaksid vajaduse korral avalikustama kestlikkusaspektide ja aruandlusvaldkondade kohta, ning teave, mis käsitleb konkreetselt sektorit, kus ettevõtja tegutseb. Komisjon peaks kestlikkusaruandluse standardid, ***sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kestlikkusaruandluse standardid***, iga kolme aasta järel läbi vaatama, et võtta arvesse asjakohast arengut, sealhulgas rahvusvaheliste standardite arengut.

- (55) Direktiivis 2013/34/EL ei nõuta, et ettevõtjad esitaksid oma **tegevusaruande** digitaalses vormingus, mis pärsib esitatud teabe leitavust ja kasutatavust. Kestlikkusteabe kasutajad ootavad üha rohkem, et selline teave oleks leitav, **võrreldav** ja masinloetav digitaalsetes vormingutes. **Liikmesriikidel peaks olema võimalik nõuda, et ettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2013/34/EL kestlikkusaruandluse nõudeid, teeksid tegevusaruanded oma veebisaitidel üldsusele tasuta kättesaadavaks.** Digiteerimine loob võimalused teabe tõhusamaks kasutamiseks ja võimaldab märkimisväärset kulude kokkuhoidu nii kasutajate kui ka ettevõtjate jaoks. **Digiteerimine võimaldab ka andmete tsentraliseerimist liidu ja liikmesriikide tasandil avatud ja kättesaadavas vormingus, mis hõlbustab andmete lugemist ja võimaldab võrdlemist.** Seetõttu tuleks ettevõtjatelt nõuda, et nad koostaksid oma **tegevusaruande** elektroonilises aruandlusvormingus, **mis on kindlaks määratud** komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/815³⁷ artiklis 3, ning märgistaksid oma kestlikkusaruanded, sealhulgas määruse (EL) 2020/852 artikli 8 kohaselt avalikustatava teabe, kooskõlas delegeeritud **määruses (EL) 2019/815 täpsustatud elektroonilise aruandlusvorminguga, kui see on kindlaks määratud.**
- Kestlikkusaruandluse liidu standardite digitaalne taksonoomia on vajalik selleks, et esitatud teabe saaks sildistada nende kestlikkusaruandluse standardite kohaselt. Need nõuded peaksid aitama kaasa digiteerimise valdkonnas tehtavale tööle, mille komisjon kuulutas välja oma 19. veebruari 2020. aasta teatistes pealkirjaga „Euroopa andmestrategia“ ja oma 24. septembri 2020. aasta teatistes pealkirjaga „ELi digirahanduse strateegia“. Need nõuded täiendaksid ka avaliku äriteabe Euroopa ühtse juurdepääsupunkti loomist, nagu on ette nähtud komisjoni 24. septembri 2020 teatistes „Inimeste ja ettevõtete hüvanguks toimiv kapitaliturgude liit – uus tegevuskava“, milles võetakse arvesse ka vajadust esitada võrdlusandmeid elektroonilises vormingus.

³⁷ Komisjoni 17. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/815, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks ühtne elektrooniline aruandlusvorming (ELT L 143, 29.5.2019, lk 1).

- (56) Selleks et esitatud kestlikkusteabe saaks lisada Euroopa ühtsesse juurdepääsupunkti, peaksid liikmesriigid tagama, et ettevõtjad, ***kelle väärtpaberid ei ole liidu reguleeritud turul kauplemisele võetud***, avaldavad ***oma*** tegevusaruande, ***sealhulgas kestlikkusaruande, delegeeritud määruse (EL) 2019/815 artiklis 3 kindlaks määratud elektroonilises aruandlusvormingus*** .

- (57) Direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõikega 4 antakse liikmesriikidele võimalus vabastada ettevõtjad kohustusest lisada tegevusaruandesse nimetatud direktiivi artikli 19a lõikes 1 sätestatud muud kui finantsteavet kajastav aruanne. Liikmesriigid võivad seda teha, kui asjaomane ettevõtja koostab eraldi aruande, mis avaldatakse koos tegevusaruandega vastavalt nimetatud direktiivi artiklile 30, või kui see aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks ettevõtja veebisaidil mõistliku aja jooksul, hiljemalt kuus kuud pärast bilansipäeva ja sellele viidatakse tegevusaruandes. Sama võimalus on olemas ka direktiivis 2013/34/EL osutatud muud kui finantsteavet kajastava konsolideeritud aruande puhul. Seda võimalust on kasutanud kakskümmend liikmesriiki. Võimalus avaldada eraldi aruanne pärsib aga sellise teabe kättesaadavust, mis seob finants- ja kestlikkusaspekte puudutavat teavet. Samuti vähendab see teabe leitavust ja kättesaadavust kasutajate, eriti investorite jaoks, kes on huvitatud nii finants- kui ka kestlikkusteabest. Seda probleemi süvendavad finants- ja kestlikkusteabe avaldamise võimalikud erinevad ajad. Samuti võib eraldi aruandes avaldamine jätta nii sisemiselt kui ka väliselt mulje, et kestlikkusteave kuulub vähem asjakohase teabe kategooriasse, mis võib teabe tajutavat usaldusväärsust negatiivselt mõjutada. Seepärast peaksid ettevõtjad esitama kestlikkusteabe tegevusaruande **selgelt tuvastatavas eraldi jaos** ja liikmesriikidele ei tohiks enam anda luba vabastada ettevõtjaid kohustusest lisada tegevusaruandesse teave kestlikkusaspektide kohta. Selline kohustus aitaks selgitada ka riiklike pädevate asutuste rolli kestlikkusaruandluse järelevalves, mis on osa direktiivi 2004/109/EÜ kohaselt koostatud tegevusaruandest. Lisaks ei tohiks kestlikkusteabe esitamise kohustusega ettevõtjaid mingil juhul vabastada tegevusaruande avaldamise kohustusest, kuna on oluline tagada, et kestlikkusteave oleks avalikult kättesaadav.

- (58) Direktiivi 2013/34/EL artiklis 20 on sätestatud nõue, et ettevõtjad, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, lisaksid oma tegevusaruandesse ühingujuhtimise aruande, mis peab muu teabe hulgas sisaldama ettevõtja haldus-, juht- ja järelevalveorganite suhtes kohaldatava mitmekesisuspoliitika kirjeldust.
- Direktiivi 2013/34/EL artikliga 20 on jäetud ettevõtjatele paindlikkus otsustada, milliste mitmekesisuse aspektide kohta nad aru annavad. Sellega ei panda ettevõtjatele sõnaselget kohustust esitada teavet mitmekesisuse konkreetsete aspektide kohta. Majanduslike otsuste tegemisel sooliselt tasakaalustatuma osalemise poole liikumiseks on vaja tagada, et ettevõtjad, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, esitaksid alati teavet oma soolise mitmekesisuse poliitika ja selle rakendamise kohta. Asjatu halduskoormuse vältimiseks peaks nendel ettevõtjatel siiski olema võimalus esitada osa direktiivi 2013/34/EL artiklis 20 nõutud teabest koos muu kestlikkusteabega. ***Kui nad otsustavad seda teha, peaks ühingujuhtimise aruanne sisaldama viidet ettevõtja kestlikkusaruandlusele ning direktiivi 2013/34/EL artikli 20 kohaselt nõutava teabe suhtes tuleks jätkuvalt kohaldada ühingujuhtimise aruandes esitatud kindlusenõudeid.***

- (59) Direktiivi 2013/34/EL artiklis 33 on sätestatud liikmesriikide kohustus tagada, et ettevõtja haldus-, juht- ja järelevalveorganite liikmed vastutavad ühiselt selle eest, et aruandeaasta finantsaruanded, konsolideeritud finantsaruanded, tegevusaruanne, konsolideeritud tegevusaruanne, ühingujuhtimise aruanne ja konsolideeritud ühingujuhtimise aruanne koostatakse ja avaldatakse nimetatud direktiivi nõuete kohaselt. Seda ühist vastutust tuleks laiendada delegeeritud määruses (EL) 2019/815 sätestatud digiteerimise nõuetele, kestlikkusaruandluse liidu standardite järgimise nõudele ja kestlikkusaruandluse märgistamise nõudele.

- (60) Audiitorkontrolli valdkonnas eristatakse piiratud kindlust andvat töövõttu ja piisavat kindlust andvat töövõttu. Piiratud kindlust andva töövõtu kokkuvõtte esitatakse tavaliselt eitava lause vormis, märkides, et audiitor ei ole tuvastanud midagi, mis võimaldaks järeldada, et töövõtu objektis on märkimisväärsed väärkajastatusi. Piiratud kindlust andva töövõtu korral teeb audiitor vähem teste kui piisavat kindlust andva töövõtu korral. Piiratud kindlust andva töövõtu korral on töö maht seetõttu väiksem kui piisavat kindlust andva töövõtu korral. Piisavat kindlust andva töövõtuga seotud töö hõlmab ulatuslikke toiminguid, sealhulgas aruandva ettevõtja sisekontrollide arvessevõtmist ja ulatuslikku testimist, ning töö maht on seetõttu oluliselt suurem kui piiratud kindlust andva töövõtu korral. Piisavat kindlust andva töövõtu korral sõnastatakse kokkuvõtte tavaliselt jaatava lause vormis ja tulemuseks on arvamus varem kindlaks määratud kriteeriumide alusel tehtud hindamise kohta. Direktiivis 2013/34/EL on sätestatud liikmesriikidele nõue tagada, et vandeaudiitor või audiitorühing kontrollib, kas muud kui finantsteavet kajastav aruanne või eraldi aruanne on esitatud. Ei ole nõutud, et sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja kontrolliks teavet, kuigi liikmesriikidel on lubatud sellist kontrolli nõuda, kui nad seda soovivad.

Kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli nõude puudumine erinevalt nõudest, et vandeaudiitor peab kohustusliku finantsaruannete auditi tegema piisavat kindlust andva töövõtu alusel, seaks ohtu avalikustatud kestlikkusteabe usaldusväärsuse, jättes seega rahuldamata selle teabe eeldatavate kasutajate vajadused. Ehkki eesmärk on tagada finants- ja kestlikkusaruandluse sarnane kindlustase, tekitab kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli ühiselt kokkulepitud standardi puudumine riski, et arusaamad ja ootused selle kohta, mida piisavat kindlust andev töövõtt kestlikkusteabe eri kategooriate puhul hõlmaks, võivad olla erinevad, eriti seoses tulevikku vaatava ja kvalitatiivse teabega. Seetõttu tuleks kaaluda kestlikkusteabe puhul nõutava kindlustaseme järkjärgulise tõstmise lähenemisviisi, alustades vandeaudiitori või audiitorühingu kohustusest väljendada arvamust kestlikkusaruandluse liidu nõuetele vastavuse kohta piiratud kindlust andva töövõtu põhjal. See arvamus peaks hõlmama kestlikkusaruandluse vastavust liidu kestlikkusaruandluse standarditele ja ettevõtja protsesside arvesse võtmist, et teha kindlaks kestlikkusaruandluse standardite kohaselt esitatav teave, ja vastavust kestlikkusaruannete märgistamise nõudele. Ka peaks audiitor hindama, kas ettevõtja aruandlus vastab määruse (EL) 2020/852 artiklis 8 sätestatud aruandlusnõuetele.

Selleks et tagada ühine arusaam ja ühised ootused selle kohta, mida piisavat kindlust andev töövõtt hõlmab, tuleks sätestada nõue, et vandeaudiitor või audiitorühing esitaks töövõtu põhjal arvamuse kestlikkusaruandluse vastavuse kohta liidu nõuetele, kui komisjon võtab kestlikkusaruandluse piisava kindluse kohta delegeeritud õigusaktidega vastu kindlust andvad standardid ***hiljemalt 1. oktoobriks 2028, hinnates ja tehes kindlaks, kas audiitoritel ja ettevõtjatel on võimalik tagada piisavat kindlust. Järkjärguline üleminek piiratud kindlust andvalt töövõtult piisavat kindlust andvale töövõtule*** võimaldaks ka kestlikkusteabe audititurul ja ettevõtjate aruandlustavadel järkjärgult edasi areneda. Lisaks suurendaks selline järkjärguline lähenemisviis ka aruandvate ettevõtjate kulusid järkjärgult, arvestades, et kestlikkusaruandluse audiitorkontroll piisavat kindlust andva töövõtu alusel on kulukam kui kestlikkusaruandluse audiitorkontroll piiratud kindlust andva töövõtu alusel. ***Ettevõtjatel, kelle suhtes kohaldatakse kestlikkusaruandluse nõudeid, peaks olema võimalik otsustada, et nende kestlikkusaruandluse kohta esitatakse vandeaudiitori kindlust andev aramus piisavat kindlust andva töövõtu põhjal ning sellisel puhul tuleks lugeda, et nad on täitnud kohustuse, et arvamuse aluseks on piiratud kindlust andev töövõtt. Piisavat kindlust andva töövõtu põhjal esitatud aramus tulevikku suunatud teabe kohta on üksnes kinnitus selle kohta, et selline teave on koostatud kooskõlas kohaldatavate standarditega.***

- (61) Vandeaudiitorid või audiitorühingud kontrollivad juba praegu finantsaruandeid ja tegevusaruannet. Kestlikkusaruandluse audiitorkontroll, mille teeb vandeaudiitor või audiitorühing, aitaks tagada finants- ja kestlikkusteabe ühendatavuse ja sidususe, mis on iseäranis oluline kestlikkusteabe kasutajate jaoks. Siiski on olemas auditituru edasise kontsentreerumise risk, mis võib ohustada audiitorite sõltumatust ja suurendada finantsaruannete kohustusliku auditi või **kestlikkusaruannete audiitorkontrolli** tasusid. ***Võttes arvesse vandeaudiitorite kesket rolli kestlikkusaruannete audiitorkontrollis ja usaldusväärse kestlikkusteabe tagamisel, on komisjon teatanud, et ta võtab meetmeid auditi kvaliteedi edasiseks parandamiseks ning avatuma ja mitmekesisema auditituru loomiseks, mis on käesoleva muutmisdirektiivi eduka kohaldamise tingimused. Lisaks*** on soovitatav pakkuda ettevõtjatele kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli puhul laiemat valikut sõltumatuid kindlust andvate teenuste osutajaid. Seepärast peaks liikmesriikidel olema lubatud akrediteerida sõltumatuid kindlust andvate teenuste osutajaid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 765/2008³⁸, et esitada kestlikkusaruande kohta kindlust andev arvamus, mis tuleks avaldada koos tegevusaruandega. ***Lisaks tuleks liikmesriikidele anda võimalus lubada, et kestlikkusaruannete kohta väljendab kindlust andvat arvamust kohustuslikku auditit tegevast audiitorist erinev vandeaudiitor. Peale selle, kui liikmesriigid lubavad kestlikkusaruannete audiitorkontrolli teha sõltumatutel kindlust andvate teenuste osutajatel, peaksid liikmesriigid lubama ka, et kestlikkusaruande kohta väljendab kindlust andvat arvamust kohustuslikku auditit tegevast audiitorist erinev audiitor.***

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise nõuded ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

Liikmesriigid peaksid kehtestama nõuded, millega tagatakse **sõltumatute** kindlust andvate teenuste osutajate poolt **tehtava** kestlikkusaruannete audiitorkontrolli **kõrge kvaliteet ja järjepidevad tulemused**. Seetõttu tuleks kõigi sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate suhtes kohaldada nõudeid, mis on **samaväärsed** Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/43/EÜ³⁹ sätestatud kestlikkusaruannete audiitorkontrolli nõuetega, **kohandades neid samal ajal selliste sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate omadustele, kes ei tee kohustuslikku auditit. Eelkõige peaksid liikmesriigid kehtestama samaväärsed nõuded sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate koolitusele ja hindamisele, täiendharidusele, kvaliteedi tagamise süsteemidele, kutse-eetikale, sõltumatusele, objektiivsusele, konfidentsiaalsusele ja ametisaladusele, ametisse nimetamisele ja ametist vabastamisele, sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate töökorraldusele, uurimistele ja sanktsioonidele ning aruandlusele normide eiramise kohta**. See tagaks ka võrdsed võimalused kõigile isikutele ja ettevõtjatele, kellele liikmesriigid on andnud loa esitada kestlikkusaruande kohta kindlust andva arvamuse, sealhulgas vandeaudiitoritele. Kui ettevõtja palub oma kestlikkusaruande kohta arvamust muult akrediteeritud sõltumatult kindlust andvate teenuste osutajalt kui vandeaudiitor, ei peaks ta lisaks taotlema kindlust andvat arvamust oma kestlikkusaruande kohta vandeaudiitorilt.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).

Sõltumatutel kindlust andvate teenuste osutajatel, kelle liikmesriik on juba akrediteerinud tegema kestlikkusaruannete audiitorkontrolli, peaks jätkuvalt olema lubatud neid ülesandeid täita. Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et uusi akrediteerimisnõudeid ei kohaldata nende sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate suhtes, kelle suhtes on uute koolitus- ja hindamisnõuete kohaldamise alguskuupäeval käimas akrediteerimisprotsess, tingimusel et nad viivad protsessi lõpule kahe aasta jooksul alates nende nõuete kohaldamise kuupäevast. Liikmesriigid peaksid siiski tagama, et kõik sõltumatud kindlust andvate teenuste osutajad, kelle liikmesriigid on akrediteerinud tegema kestlikkusaruannete audiitorkontrolli kahe aasta jooksul alates uute akrediteerimisnõuete kohaldamise alguskuupäevast, omandaksid pideva kutsealase koolituse kaudu vajalikud teadmised kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta.

- (62) *Teenuste vaba liikumise edendamiseks peaksid liikmesriigid lubama oma territooriumil teha kestlikkusaruannete audiitorkontrolli sõltumatutel kindlust andvate teenuste osutajatel, kes on asutatud teises liikmesriigis. See soodustaks ka kindlust andvate teenuste turu avamist, isegi kui kõik liikmesriigid ei luba oma territooriumil sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate akrediteerimist. Kui sõltumatud kindlust andvate teenuste osutajad teevad kestlikkusaruannete audiitorkontrolli vastuvõtva liikmesriigi territooriumil, peaks vastuvõttev liikmesriik saama otsustada teha järelevalvet sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate üle, võttes arvesse võimalust võimendada kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga tegelevate audiitorite järelevalve rakendatud raamistikku.*
- (63) *Liikmesriigid peaksid tagama, et kui liidu õiguse kohaselt peab ettevõtja kestlikkusaruandluse elemente tõendama akrediteeritud sõltumatu kolmas isik, tuleks akrediteeritud sõltumatu kolmanda isiku aruanne teha kättesaadavaks kas tegevusaruande lisana või mis tahes muul avalikult kättesaadaval viisil. Selline kättesaadavaks tegemine ei tohiks mõjutada kindlust andva arvamuse tulemust, millest kolmanda isiku tehtav kontroll peaks jääma sõltumatuks. See ei tohiks kaasa tuua töö dubleerimist kindlust andvat arvamust väljendava audiitori või kindlust andvate teenuste osutaja ja akrediteeritud sõltumatu kolmanda isiku poolt.*

- (64) Direktiivis 2006/43/EÜ on sätestatud iga-aastaste ja konsolideeritud finantsaruannete kohustusliku auditi normid. Tuleb tagada, et vandeaudiitori tehtud finantsaruannete auditile ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrollile kohaldataks järjepidevaid norme. Kui kestlikkusaruandluse kohta esitab kindlust andva arvamuse ■ vandeaudiitor või audiitorühing, tuleks kohaldada direktiivi 2006/43/EÜ.
- (65) Vandeaudiitoritele ja audiitorühingutele tegevusloa andmise ja nende tunnustamise normid peaksid ***võimaldama vandeaudiitoritel kvalifitseeruda ka*** kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli jaoks. ***Liikmesriigid peaksid tagama, et vandeaudiitoritel, kes soovivad kvalifitseeruda kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli jaoks, on vajalikul tasemel teoreetilised teadmised valdkondades, mis on olulised kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli jaoks,*** ning suutlikkus neid teadmisi praktikas rakendada.

Seetõttu peaksid vandeaudiitorid läbima vähemalt kaheksa kuu pikkuse praktilise koolituse aruandeaasta ja konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli või muude kestlikkusega seotud teenuste alal, võttes arvesse varasemat töökogemust. Samas peaks vandeaudiitoritel, kellele liikmesriigis on juba tegevusluba antud või keda on tunnustatud, olema jätkuvalt lubatud teha kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli. Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et selliste füüsiliste isikute suhtes, kes käesoleva muutmisdirektiiviga kehtestatud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli nõuete kohaldamise alguskuupäeval alles läbivad kutse taotlemise menetlust, ei kohaldata neid nõudeid, tingimusel et nad viivad nimetatud menetluse lõpule järgmise kahe aasta jooksul. Liikmesriigid peaksid siiski tagama, et [] vandeaudiitorid, kes on saanud tegevusloa kahe aasta jooksul alates nende nõuete kohaldamise algusest ning kes soovivad teha kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli, omandavad kutsealase jätkuõppe kaudu vajalikud teadmised kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta.

Füüsilistel isikutel, kes otsustavad saada vandeaudiitori tegevusloa üksnes kohustusliku auditi tegemise jaoks, peaks olema võimalik hiljem otsustada omandada ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegemise kvalifikatsioon. Selleks peaksid need isikud täitma liikmesriikide kehtestatud vajalikud nõuded, tagamaks et neil on vajalikul tasemel teoreetilised teadmised ka valdkondades, mis on olulised kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli jaoks, ning suutlikkus neid teadmisi praktikas rakendada.

- (66) Tuleks tagada, et audiitoritele seoses nende tehtava kohustusliku auditi ning kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga kehtestatud nõuded oleksid ühetaolised. Seepärast **peaks olema vähemalt üks määratud isik, kes osaleb** aktiivselt kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegemisel **(edaspidi „võtmetähtsusega kestlikkuspartner“)**. Kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegemisel peaksid vandeaudiitorid pühendama töövõtule küllaldaselt aega ning tagama piisavad ressursid **ja oskusteabe** oma ülesannete korrektseks täitmiseks. Kliendikonto dokumentides tuleks kindlaks määrata kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli eest võetavad tasud ja **tuleks avada kindlust andva töövõtu toimik, mis sisaldab** teavet kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta. **Kui sama vandeaudiitor teeb aruandeaasta finantsaruannete kohustuslikku auditit ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli, peaks olema võimalik lisada kindlust andva töövõtu toimik üldisesse audititoimikusse. Kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli osas vandeaudiitoritele kehtestatud nõudeid tuleks siiski kohaldada üksnes nende vandeaudiitorite suhtes, kes teevad kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli.**

- (67) *Kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegevatel vandeaudiitoritel või audiitorühingutel peaksid olema kestlikkuse valdkonnas kõrgetasemelised tehnilised ja eriteadmised.*
- (68) Direktiivi 2006/43/EÜ kohaselt on liikmesriigid kohustatud kehtestama asjakohased normid, millega välditakse, et kohustusliku auditi tasud on seotud lisateenuste pakkumisega auditeeritavale üksusele või on sellest tingitud või põhinevad mis tahes tingimuslikkusel. Nimetatud direktiivis on sätestatud liikmesriikidele ka nõue, et kohustuslikku auditit tegevad vandeaudiitorid järgiksid kutse-eetika, sõltumatuse, objektiivsuse, konfidentsiaalsuse ja ametisaladuse hoidmise norme. Sidususe huvides on asjakohane laiendada neid norme vandeaudiitoritele, kes teevad kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli.

- (69) Kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli ühtsete tavade ja kõrge kvaliteedi tagamiseks kogu liidus peaks komisjonil olema õigus võtta delegeeritud õigusaktidega vastu kestlikkusaruandluse kindlust andvad standardid. ***Liikmesriikidele tuleks anda võimalus kohaldada*** riiklikke kindlust andvaid standardeid, menetlusi või nõudeid seni, kuni komisjon ei ole delegeeritud õigusaktidega võtnud vastu sama valdkonda hõlmavat kindlust andvat standardit. Sellistes kindlust andvates standardites tuleks sätestada menetlused, mida audiitor peab kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kokkuvõtete tegemiseks järgima. ***Seepärast peaks komisjon enne 1. oktoobrit 2026 delegeeritud õigusaktidega vastu võtma piiratud kindlust andva töövõtu standardid. Selleks et hõlbustada kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli ühtlustamist liikmesriikides, tuleks soovitada CEAOB-l võtta vastu mittesiduvad suunised, milles sätestatakse menetlused, mida tuleb järgida kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta kindlust andva arvamuse väljendamisel, kuni komisjon võtab vastu sama teemat hõlmava kindlust andva standardi.***
- (70) Direktiivis 2006/43/EÜ on sätestatud kontserni kohustusliku auditi normid. Samasugused normid tuleks kehtestada konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta ■ .

- (71) Direktiivis 2006/43/EÜ on sätestatud nõue, et vandeaudiitorid või audiitorühingud esitaksid oma kohustusliku auditi tulemused auditi aruandes. Samasugused normid tuleks kehtestada kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta. ***Kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tulemused tuleks esitada kindlust andvas aruandes. Kui sama vandeaudiitor teeb aruandeaasta finantsaruannete kohustuslikku auditit ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli, peaks olema võimalik esitada kestlikkusaruannete audiitorkontrolli käsitlev teave ühes auditiaruandes.***
- (72) Direktiiviga 2006/43/EÜ pannakse liikmesriikidele kohustus luua vandeaudiitorite ja audiitorühingute kvaliteeditagamise ülevaatuste süsteem. Tagamaks et kvaliteeditagamise ülevaatusi tehakse ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli puhul ja et ülevaatusi tegevatel isikutel oleks asjakohane erialane haridus ja asjakohased kogemused kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli alal, tuleks kvaliteeditagamise ülevaatuste süsteemi loomise nõuet laiendada kestlikkusaruandluse audiitorkontrollile. ***Üleminekumeetmena tuleks kuni 31. detsembrini 2025 vabastada kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga seotud kvaliteeditagamise ülevaatusi tegevad isikud nõudest, et neil peab olema kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli või muude kestlikkusega seotud teenuste valdkonnas asjakohane kogemus.***

- (73) Direktiivi 2006/43/EÜ kohaselt peavad liikmesriigid kehtestama kohustuslikku auditit tegevate vandeaudiitorite ja audiitorühingute jaoks uurimiste ja sanktsioonide korra. Nimetatud direktiivis on sätestatud ka nõue, et liikmesriigid peavad looma mõjusa avaliku järelevalve süsteemi ja tagama, et avaliku järelevalve süsteemide regulatiivne korraldus võimaldab liidu tasandil tulemuslikku koostööd liikmesriikide järelevalvealase tegevuse valdkonnas. Selliseid nõudeid tuleks laiendada vandeaudiitoritele ja audiitorühingutele, kes teevad kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli, et tagada audiitori kohustusliku auditi ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli raames tehtava töö jaoks loodud uurimiste, sanktsioonide ja järelevalveraamistike sidusus.
- (74) Direktiiv 2006/43/EÜ sisaldab kohustuslikku auditit tegevate vandeaudiitorite ja audiitorühingute ametisse nimetamist ja tagasikutsumist käsitlevaid norme. Neid norme tuleks laiendada kestlikkusaruandluse audiitorkontrollile, et tagada normide sidusus audiitorite puhul seoses nende tegevusega kohustusliku auditi ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegemisel.

(75) *Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/36/EÜ⁴⁰ artiklile 6 peavad liikmesriigid tagama, et selliste äriühingute aktsionäridel, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul ning kes tegutsevad üksi või ühiselt, on õigus lisada punkte üldkoosoleku päevakorda, tingimusel et igale punktile on lisatud põhjendus või otsuse eelnõu, mis võetakse vastu üldkoosolekul, ning et neil on õigus esitada otsuste eelnõusid, mis käsitlevad vastavalt olukorrale üldkoosoleku päevakorda lisatud või sinna lisatavaid punkte. Kui nende õiguste suhtes kohaldatakse tingimust, et asjaomasel aktsionäril või asjaomastel aktsionäridel peab olema äriühingus minimaalne osalus, ei tohi selline minimaalne osalus ületada 5 % aktsiakapitalist. Seoses kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga peaks aktsionäridel olema võimalik kasutada direktiivi 2007/36/EÜ artiklis 6 sätestatud õigusi, et esitada üldkoosolekul otsuste eelnõud, milles nõutakse esiteks, et akrediteeritud kolmas isik, kes ei kuulu kohustuslikku auditit tegeva vandeaudiitori või audiitorühinguga samasse audiitorühingusse või võrgustikku, peab koostama aruande kestlikkusaruandluse teatavate elementide kohta, ja teiseks, et selline aruanne tuleb teha üldkoosolekule kättesaadavaks. Ettevõtjate puhul, kelle suhtes kohaldatakse käesolevas muutmisdirektiivis sätestatud kestlikkusaruandluse nõudeid ja kes ei kuulu direktiivi 2007/36/EÜ artikli 6 kohaldamisalasse, tuleks aktsionäridele, kes esindavad individuaalselt või ühiselt enam kui 5 % hääleõigustest või 5 % ettevõtja kapitalist, anda samuti õigus esitada üldkoosolekul vastu võtmiseks otsuse eelnõu, milles nõutakse esiteks, et akrediteeritud kolmas isik, kes ei kuulu kohustuslikku auditit tegeva vandeaudiitori või audiitorühinguga samasse audiitorühingusse või võrgustikku, koostaks aruande kestlikkusaruandluse teatavate elementide kohta, ja teiseks, et see aruanne tehtaks üldkoosolekule kättesaadavaks.*

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta direktiiv 2007/36/EÜ noteeritud äriühingute aktsionäride teatavate õiguste kasutamise kohta (ELT L 184, 14.7.2007, lk 17).

- (76) Direktiivi 2006/43/EÜ kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et igal avaliku huvi üksusel on auditikomitee, ja selles on kindlaks määratud auditikomitee ülesanded seoses kohustusliku auditiga. Auditikomiteele tuleks anda teatavad ülesanded seoses kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga. Need ülesanded peaksid hõlmama kohustust teavitada auditeeritava avaliku huvi üksuse haldus- või järelevalveorganit kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tulemustest ja selgitada, kuidas auditikomitee aitas kaasa kestlikkusaruandluse terviklikkusele ja milline oli auditikomitee roll selles protsessis. ***Liikmesriikidel peaks olema võimalik lubada, et auditikomiteele määratud ülesandeid, mis on seotud kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga, täidab haldus- või järelevalveorgan tervikuna või haldus- või järelevalveorgani loodud spetsiaalne organ.***
- (77) Direktiivi 2006/43/EÜ sisaldab kolmandate riikide audiitorite ja auditeerivate üksuste registreerimise ja järelevalve nõudeid. Selleks et tagada audiitorite töö jaoks ühtne raamistik nii kohustusliku auditi kui ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli puhul, on vaja laiendada neid nõudeid kestlikkusaruandluse audiitorkontrollile.

- (78) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 537/2014⁴¹ kohaldatakse vandeaudiitorite ja audiitorühingute suhtes, kes teevad avaliku huvi üksuste kohustuslikku auditit. Vandeaudiitori sõltumatuse tagamiseks ***kohustusliku auditi tegemisel kehtestatakse kõnealuse määrusega piirangud tasudele, mida ta võib saada muude teenuste eest. Oluline on selgitada, et selle piirmäära arvutamisel ei tohiks arvesse võtta kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli. Lisaks on*** määruses (EL) nr 537/2014 sätestatud keeld osutada teatavatel ajavahemikel teatavaid auditiväliseid teenuseid, ***kui vandeaudiitor teeb kohustuslikku auditit. Kestlikkusaruandluse ettevalmistamisega seotud teenuseid, sealhulgas konsultatsiooniteenuseid, tuleks samuti käsitada keelatud teenustena määruses (EL) nr 537/2014 sätestatud ajavahemiku jooksul. Selliste teenuste osutamise keeldu tuleks kohaldada kõikidel juhtudel, kui vandeaudiitor teeb finantsaruannete kohustuslikku auditit. Vandeaudiitori sõltumatuse tagamiseks tuleks keelata ka teatavad auditivälised teenused, kui vandeaudiitor teeb kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli. Määruse (EL) nr 537/2014 kohaselt peavad vandeaudiitorid teatama õigusnormide rikkumistest auditeeritavale üksusele ja teatavatel tingimustel liikmesriikide määratud asutustele, kes vastutavad õigusnormide rikkumise uurimise eest. Selliseid kohustusi tuleks asjakohasel juhul kohaldada ka vandeaudiitorite ja audiitorühingute suhtes seoses nende tööga avaliku huvi üksuste kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegemisel.***

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 537/2014, mis käsitleb avaliku huvi üksuste kohustusliku auditi erinõudeid ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2005/909/EÜ (ELT L 158, 27.5.2014, lk 77).

- I
- (79) Direktiiviga 2004/109/EÜ antakse riiklikele järelevalveasutustele ülesanne tagada, et ettevõtjad, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul, täidaksid äriühingute aruandluse nõudeid. Käesoleva direktiivi artiklis 4 on sätestatud aruandeaasta finantsaruandesse lisatav sisu, kuid puudub sõnaselge viide direktiivi 2013/34/EL artiklitele 19a ja 29a, milles nõutakse muud kui finantsteavet kajastava aruande ja finantsteavet kajastava konsolideeritud aruande koostamist. Selle tulemusena ei ole mõnede liikmesriikide riiklikel pädevatel asutustel õiguslikke volitusi nende muud kui finantsteavet kajastavate aruannete üle järelevalvet teha, eriti kui need muud kui finantsteavet kajastavad aruanded avaldatakse eraldi aruandes väljaspool aruandeaasta finantsaruannet, mida liikmesriigid võivad praegu lubada. Seepärast on vaja lisada direktiivi 2004/109/EÜ artikli 4 lõikesse 5 viide kestlikkusaruandlusele. Ka on vaja nõuda, et emitendi vastutavad isikud kinnitaksid aruandeaasta finantsaruandes, et nende parimate teadmiste kohaselt on tegevusaruanne koostatud kooskõlas kestlikkusaruandluse standarditega. Lisaks sellele peaks ESMA, arvestades nende kestlikkusaruandluse nõuete uudsust, andma riiklikele pädevatele asutustele suunised direktiivi 2004/109/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate emitentide kestlikkusaruandluse ühtse järelevalve edendamiseks. *Neid suuniseid tuleks kohaldada üksnes selliste ettevõtjate järelevalve suhtes, kelle väärtpaberid on võetud kauplemisele liidu reguleeritud turul.*

- (80) Käesolevas muutmisdirektiivis sätestatud nõuete täpsustamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada kestlikkusaruandluse standardid ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli standardid. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁴² sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

⁴² ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

I

(81) *Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva muutmisdirektiivi rakendamise kohta, mis sisaldab muu hulgas järgmist: hinnang käesoleva muutmisdirektiivi eesmärkide saavutamise kohta, sealhulgas liikmesriikide aruandlustavade lähendamise kohta; hinnang kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli standardeid vabatahtlikult kasutavate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arvu kohta; hinnang selle kohta, kas ja kuidas tuleks aruandlusnõuete kohaldamisala veelgi laiendada, eelkõige seoses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega ning kolmandate riikide ettevõtjatega, kes tegutsevad otse liidu siseturul ilma liidu territooriumil asuva tütarettevõtja või filiaalita; hinnang käesoleva direktiiviga kolmandate riikide ettevõtjate tütarettevõtjate ja filiaalide suhtes kehtestatud aruandlusnõuete rakendamise kohta, sealhulgas hinnang nende kolmandate riikide ettevõtjate arvu kohta, kellel on tütarettevõtja või filiaal, kelle suhtes kehtivad direktiivi 2013/34/EL kohased aruandlusnõuded; hinnang täitmise tagamise mehhanismi ja direktiivis 2013/34/EL sätestatud asjaomaste piirmäärade kohta; hinnang selle kohta, kas ja kuidas tagada puuetega inimestele juurdepääs kestlikkusaruandlusele, mille on avaldanud käesoleva muutmisdirektiivi kohaldamisalasse kuuluvad ettevõtjad.*

Aruanne käesoleva muutmisdirektiivi rakendamise kohta tuleks avaldada 30. aprilliks 2029 ja seejärel iga kolme aasta järel ning sellele tuleks asjakohasel juhul lisada seadusandlikud ettepanekud.

Komisjon peaks 31. detsembriks 2028 kestlikkusaruannete audiitorkontrolli turu kontsentratsioonitaseme läbi vaatama ja esitama selle kohta aruande. Läbivaatamisel tuleks arvesse võtta sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate suhtes kohaldatavat riigisisest korda ning hinnata, kas ja mil määral aitavad need riiklikud süsteemid kaasa kestlikkusaruannete audiitorkontrolli turu avamisele.

Komisjon peaks 31. detsembriks 2028 hindama võimalikke õiguslikke meetmeid, et tagada kestlikkusaruannete audiitorkontrolli turu piisav mitmekesistamine ja kestlikkusaruandluse piisav kvaliteet.

Aruanne kestlikkusaruannete audiitorkontrolli turu kontsentratsioonitaseme kohata tuleks esitada 31. detsembriks 2028 Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning sellele tuleks asjakohasel juhul lisada seadusandlikud ettepanekud.

- (82) Kuna käesoleva muutmisdirektiivi eesmäärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse või toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev muutmisdirektiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(83) Määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(84) *EKPga on konsulteeritud ja EKP esitas oma arvamuse 7. septembril 2021,*

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2013/34/EL muutmine

Direktiivi 2013/34/EL muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 1 lisatakse **järgmised lõiked**:

„3. Käesoleva direktiivi artiklites 19a, ■ 29a, 29d, 30 ja 33, artikli 34 lõike 1 teise lõigu punktis aa, artikli 34 lõigetes 2 ja 3 ning artiklis 51 ette nähtud kooskõlastamismeetmeid kohaldatakse ka liikmesriikide nende õigus- ja haldusnormide suhtes, mis käsitlevad järgmisi ettevõtjaid, olenemata nende õiguslikust vormist, **tingimusel et tegemist on suurettevõtjate või väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega (välja arvatud mikroettevõtjad), kes on käesoleva direktiivi artikli 2 punkti 1 alapunktis a määratletud järgmised avaliku huvi üksused**:

- a) kindlustusandjad nõukogu direktiivi 91/674/EMÜ* artikli 2 lõike 1 tähenduses;
- b) krediidiasutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013** artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud tähenduses,

Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud kooskõlastamismeetmeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL*** artikli 2 lõike 5 punktides 2–23 loetletud ettevõtjate suhtes.

4. *Artiklites 19a, 29a ja 29d ette nähtud kooskõlastamismeetmeid ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2088**** artikli 2 punkti 12 alapunktides b ja f loetletud finantstoodete suhtes.*
5. *Artiklites 40a–40d sätestatud kooskõlastamismeetmeid kohaldatakse ka liikmesriikide õigus- ja haldusnormide suhtes, mis käsitlevad selliste äriühingute tütarettevõtjaid ja filiaale, mida ei reguleeri liikmesriigi õigus, kuid mille õiguslik vorm on võrreldav I lisas loetletud ettevõtjate liikidega.*

* *Nõukogu 19. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/674/EMÜ kindlustusseltside raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta (EÜT L 374, 31.12.1991, lk 7).*

** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).*

*** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).*

**** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2022. aasta määrus (EL) 2019/2088, mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris (ELT L 317, 9.12.2019, lk 1).“*

2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5) „netokäive” – tulu, mis on saadud toodete müügist ja teenuste osutamisest ning millest on maha arvatud müügiallahindlused ning käibemaks ja muud käibega otseselt seotud maksud; käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 3 esimese lõigu punktis a osutatud kindlustusandjate puhul määratletakse netokäive aga vastavalt nõukogu direktiivi 91/674/EMÜ artikli 35 esimese lõigu punktile 2 ja artiklile 66; käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 3 esimese lõigu punktis b osutatud krediidasutuste puhul määratletakse netokäive vastavalt nõukogu direktiivi 86/635/EMÜ** artikli 43 lõike 2 punktile c; ja käesoleva direktiivi artikli 40a lõike 1 kohaldamisalasse kuuluvate ettevõtjate puhul tähendab netokäive tulu, mis on määratletud selle finantsaruandluse raamistikus või tähenduses, mille alusel ettevõtja finantsaruanded koostatakse;*

* Nõukogu 19. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/674/EMÜ kindlustusseltside raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta (EÜT L 374, 31.12.1991, lk 7).

** Nõukogu 8. detsembri 1986. aasta direktiiv 86/635/EMÜ pankade ja teiste finantseerimisasutuste raamatupidamise ja konsolideeritud aastaaruannete kohta (EÜT L 372, 31.12.1986, lk 1).“;

b) lisatakse järgmised punktid:

- „17) „kestlikkusaspektid“ – *keskkonna- ja sotsiaalsed tegurid ning inimõiguste ja ühingujuhtimise tegurid, sealhulgas* määruse (EL) 2019/2088 artikli 2 esimese lõigu punktis 24 määratletud kestlikkustegurid **II** ;
- 18) „kestlikkusaruandlus“ või „kestlikkusaruanne“ – kestlikkusaspektide kohta kooskõlas käesoleva direktiivi artiklitega 19a, **29a ja 29d** esitatav teave;
- 19) „võtmetähtsusega immateriaalsed *ressursid*“ – *füüsilise sisuta* ressursid, *millest ettevõtja ärimudel eluliselt sõltub ja mis on* ettevõtja väärtuse *loomise allikaks*;
- 20) „sõltumatu kindlust andvate audiitorteenuste osutaja“ – vastavushindamisasutus, kes on akrediteeritud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 765/2008* käesoleva direktiivi artikli 34 lõike 1 teise lõigu punktis aa osutatud konkreetseks vastavushindamistegevuseks.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise nõuded ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).“

3) **Artikli 19 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:**

„Suurettevõtjad ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (välja arvatud mikroettevõtjad), kes on artikli 2 esimese lõigu punkti 1 alapunktis a määratletud avaliku huvi üksused, esitavad teabe immateriaalsete põhiressursside kohta ja selgitavad, kuidas ettevõtja ärimudel neist ressurssidest põhimõtteliselt sõltub ja kuidas sellised ressursid on ettevõtja jaoks väärtuse loomise allikad.“

4) Artikkel 19a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 19a

Kestlikkusaruanded

1. Suurettevõtjad ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (välja arvatud mikroettevõtjad), kes on artikli 2 esimese lõigu punkti 1 alapunktis a määratletud avaliku huvi üksused, lisavad tegevusaruandesse teabe, mis on vajalik, et saada ülevaade ettevõtja mõjust kestlikkusaspektidele, ja teabe, mis on vajalik, et saada ülevaade, kuidas kestlikkusaspektid mõjutavad ettevõtja arengut, tulemusi ja positsiooni.

Esimeses lõigus osutatud teave peab olema tegevusaruandes selgelt tuvastatav ja esitatud tegevusaruande eraldiseisvas osas.

■ 2. Lõikes 1 osutatud teave peab sisaldama ■ järgmist:

- a) ettevõtja ärimudeli ja strateegia lühikirjeldus, sealhulgas
 - i) ettevõtja ärimudeli ja strateegia vastupanuvõime kestlikkusaspektidega seotud riskidele;
 - ii) ettevõtja kestlikkusaspektidest tulenevad võimalused;
 - iii) ettevõtja plaanid tagada (*sealhulgas kavandatud meetmed ja nendega seotud finants- ja investeerimiskavad*) oma ärimudeli ja strateegia kooskõla üleminekuga kestlikule majandusele ja globaalse soojenemise piiramisega 1,5 °C-ni kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kohase 12. detsembril 2015 vastu võetud Pariisi kokkuleppega (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) *ja eesmärgiga saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119*, ning, kui see on kohane, teave ettevõtja kokkupuute kohta söe, nafta ja gaasiga seotud tegevusega;*
 - iv) kuidas ettevõtja ärimudelis ja strateegias võetakse arvesse ettevõtja sidusrühmade huve ja ettevõtja mõju kestlikkusaspektidele;
 - v) kuidas ettevõtja strateegiat on rakendatud seoses kestlikkusaspektidega;

- b) ettevõtja kestlikkusaspektidega seotud **tähtajaliste** eesmärkide kirjeldus, **sealhulgas asjakohasel juhul kasvuhoonegaaside heite vähendamise absoluutsed eesmärgid vähemalt 2030. ja 2050. aastaks**, edusammud, mida ettevõtja on nende eesmärkide saavutamisel teinud **ning selgitus selle kohta, kas ettevõtja keskkonnateguritega seotud eesmärgid põhinevad veenvatel teaduslikel tõenditel**;
- c) haldus-, juht- ja järelevalveorganite kestlikkusaspektidega seotud rolli kirjeldus **ning nende eksperditeadmised ja oskused selle rolli täitmiseks või juurdepääs sellistele eksperditeadmistele ja oskustele**;
- d) ettevõtja kestlikkusaspekte käsitleva poliitika kirjeldus;
- e) **teave selle kohta, kas on olemas kestlikkusaspektidega seotud stimuleerimiskavad, mida pakutakse haldus-, juht- ja järelevalveorganite liikmetele**;
- f) järgmiste aspektide kirjeldus:
 - i) **ettevõtja** rakendatud hoolsuskohustuse täitmise menetlus **seoses kestlikkusaspektidega ja, kui see on kohaldatav, kooskõlas liidu ettevõtjatele kehtestatud hoolsuskohustuse täitmise nõuetega**;

- ii) peamised tegelikud või võimalikud kahjulikud mõjud, mis on seotud ettevõtja **enda tegevuse ja** väärtusahelaga, sealhulgas **toodete ja** teenuste, ärisuhete ja tarneahelaga, **meetmed, mis on võetud sellise mõju ja muu kahjuliku mõju kindlakstegemiseks ja seiramiseks, mida ettevõtja on kohustatud kindlaks tegema kooskõlas liidu ettevõtjatele kehtestatud hoolsuskohustuse täitmise nõuetega;**
- iii) meetmed, **mida ettevõtja on võtnud** tegelike või võimalike kahjude ennetamiseks, leevendamiseks, heastamiseks **või kahjuliku mõju avaldamise lõpetamiseks,** ja selliste meetmete tulemus;
- g) ettevõtja kestlikkusaspektidega seotud peamiste riskide kirjeldus, sealhulgas peamiste valdkondade kirjeldus, kus need küsimused ettevõtjat mõjutavad, ja kuidas ettevõtja neid riske juhib;
- h) punktides a–g osutatud avalikustamise seisukohast olulised näitajad. **■**

Ettevõtjad annavad aru protsessist, mida rakendati, et teha kindlaks teave, mille nad on lisanud tegevusaruandesse kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1 **■**. ***Käesoleva lõike esimeses lõigus loetletud teave peab sisaldama teavet lühikese, keskmise ja pika perioodi kohta, kui see on asjakohane.***

■

3. Kui see on kohaldatav, peab lõigetes 1 ja 2 osutatud teave sisaldama andmeid ettevõtja ***enda tegevuse ja*** väärtusahela, sealhulgas **■** toodete ja teenuste, tema ärisuhete ja tarneahela kohta.

Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EU) .../...⁺** artikli 5 lõikega 2 liikmesriikide poolt vastu võetavate meetmete kohaldamise esimese kolme aasta jooksul ja juhul, kui kogu vajalik teave väärtusahela kohta ei ole kättesaadav, selgitab ettevõtja, mida ta on teinud, et oma väärtusahela kohta vajalikku teavet saada, põhjuseid, miks kogu vajalikku teavet ei ole veel saadud, ja seda, kuidas ta kavatseb edaspidi vajaliku teabe saada.

Kui see on kohaldatav, peab lõigetes 1 ja 2 osutatud teave sisaldama ka viiteid muule teabele, mis on esitatud artikli 19 kohases tegevusaruandes, ja aruandeaasta finantsaruannetes esitatud summadele ning lisaselgitusi nende kohta.

⁺ ELT: Palun sisestada teksti dokumendis PE 35/22 [2021/0104 (COD)] sisalduva direktiivi number ja joonealusesse märkusesse selle direktiivi number, kuupäev ja ELT avaldamisviide.

Liikmesriigid võivad erandjuhtudel lubada jätta avalikustamata teabe oodatava arengu või läbirääkimisjärgus küsimuste kohta, kui liikmesriigi õigusega antud pädevuste piires tegutsevate ja oma arvamuse eest ühiselt vastutavate haldus-, juht- ja järelevalveorganite liikmete põhjendatud arvamuse kohaselt kahjustaks sellise teabe avalikustamine tõsiselt ettevõtja äripositsiooni, tingimusel et avalikustamata jätmine ei takista õiglase ja tasakaalustatud ülevaate saamist ettevõtja arengust, tulemustest ja positsioonist ja tema tegevuse mõjust.

4. Ettevõtjad esitavad käesoleva artikli lõigetes 1–3 osutatud teabe kooskõlas artikli **29b** kohaselt vastu võetud kestlikkusaruandluse standarditega.
5. ***Ettevõtja juhtkond teavitab töötajate esindajaid asjakohasel tasandil ja arutab nendega asjakohast teavet ning kestlikkusteabe saamise ja kontrollimise vahendeid. Kui see on kohaldatav, edastatakse töötajate esindajate arvamus asjaomastele haldus-, juht- või järelevalveorganitele.***

6. Erandina käesoleva artikli lõigetest 2–4 ja ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 9 ja 10 kohaldamist, võivad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 145 määratletud väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ*** artikli 13 punktis 2 määratletud emettevõtja riske kindlustav tütarettevõtjad ning kõnealuse direktiivi artikli 13 punktis 5 määratletud emettevõtja riske edasi kindlustav tütarettevõtjad oma kestlikkusaruandes piirduda järgmise teabega:

- a) ettevõtja ärimudeli ja strateegia lühikirjeldus;
- b) ettevõtja kestlikkusaspekte käsitleva strateegia kirjeldus;
- c) ettevõtja peamine tegelik või võimalik kahjulik mõju kestlikkusaspektidele ning kõik meetmed, mis on võetud sellise tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju kindlakstegemiseks, seiramiseks, ärahoidmiseks, leevendamiseks või parandamiseks;
- d) ettevõtja kestlikkusaspektidega seotud peamised riskid ja viis, kuidas ettevõtja neid riske juhib;
- e) punktides a–d osutatud avalikustamiseks vajalikud põhinäitajad.

Esimeses lõigus osutatud erandit kasutavad väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, väikesed ja mittekeerukad krediidasutused ja investeerimisühingud ning kaptiivkindlustusandjad ja kaptiivedasikindlustusandjad esitavad aruande kooskõlas artiklis 29c osutatud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kestlikkusaruandluse standarditega.

7. *Enne 1. jaanuari 2028 algavate majandusaastate puhul võivad väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, kes on artikli 2 punkti 1 alapunktis a määratletud avaliku huvi üksused, erandina käesoleva artikli lõikest 1 otsustada mitte lisada oma tegevusaruandesse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teavet. Sellistel juhtudel märgib ettevõtja siiski oma tegevusaruandes lühidalt, miks kestlikkusaruannet ei esitatud.*
8. Käesoleva artikli lõigetes 1–4 sätestatud nõudeid täitvaid ettevõtjaid **ja käesoleva artikli lõikes 6 sätestatud erandit kasutavaid ettevõtjaid** käsitatakse nii, et nad täidavad artikli 19 lõike 1 kolmandas lõigus sätestatud nõuet.

9. Kui käesoleva lõike teises lõigus sätestatud tingimused on täidetud, vabastatakse ettevõtja, kes on ühtlasi tütarettevõtja, käesoleva artikli lõigetes 1–4 sätestatud kohustuste täitmisest (*edaspidi „kohustuse täitmisest vabastatud tütarettevõtja“*), kui selline ettevõtja ja tema tütarettevõtjad on lisatud emaettevõtja konsolideeritud tegevusaruandesse, mis on koostatud vastavalt artiklitele 29 ja 29a. Ettevõtja, kes on ühtlasi kolmandas riigis asuva emaettevõtja tütarettevõtja, on samuti vabastatud käesoleva artikli lõigetes 1–4 sätestatud kohustuste täitmisest, kui selline ettevõtja ja tema tütarettevõtjad on lisatud nimetatud kolmandas riigis asutatud emaettevõtja konsolideeritud *kestlikkusaruandesse* ja kui konsolideeritud *kestlikkusaruanded koostatakse kooskõlas artikli 29b kohaselt vastu võetud kestlikkusaruandluse standarditega või nende kestlikkusaruandluse standarditega samaväärsel viisil, nagu on kindlaks määratud kooskõlas kestlikkusaruandluse standardite samaväärsust käsitleva rakendusaktiga, mis on vastu võetud* Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ**** artikli 23 lõike 4 *kolmanda lõigu* kohaselt ■ .

Esimeses lõigus osutatud erandit kohaldatakse järgmistel tingimustel:

- a) kohustuse täitmisest vabastatud tütarettevõtja tegevusaruanne sisaldab kogu järgmist teavet:*
 - i) emaettevõtja nimi ja registrijärgne asukoht, kes esitab teavet kontserni tasandil vastavalt käesolevale artiklile või viisil, mis on samaväärne käesoleva direktiivi artikli 29b kohaselt vastu võetud kestlikkusaruandluse standarditega, nagu on kindlaks määratud kooskõlas kestlikkusaruandluse standardite samaväärsust käsitleva rakendusaktiga, mis on vastu võetud vastavalt direktiivi 2004/109/EÜ artikli 23 lõike 4 kolmandale lõigule;*
 - ii) veebilingid käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud emaettevõtja konsolideeritud tegevusaruandele või, kui see on kohaldatav, emaettevõtja konsolideeritud kestlikkusaruandele ning käesoleva direktiivi artikli 34 lõike 1 teise lõigu punktis aa osutatud kindlust andvale arvamusele või käesoleva lõigu punktis b osutatud kindlust andvale arvamusele;*
 - iii) teave selle kohta, et ettevõtja on vabastatud käesoleva artikli lõigetes 1-4 sätestatud kohustuste täitmisest;*

- b) *kui emaettevõtja on asutatud kolmandas riigis, avaldatakse tema konsolideeritud kestlikkusaruanne ja selle aruande kohta esitatud kindlust andev arvamus, mida on väljendanud üks või mitu isikut või äriühingut, kellel on vastavalt nimetatud emaettevõtja suhtes kohaldatavale õigusele õigus esitada kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta arvamus, kooskõlas käesoleva direktiivi artikliga 30 ja liikmesriigi õigusega, mis reguleerib kohustuse täitmisest vabastatud tütaretevõtja tegevust;*
- c) *kui emaettevõtja on asutatud kolmandas riigis, lisatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852***** artiklis 8 sätestatud avalikustatav teave, mis hõlmab liidus asutatud ja kohustuse täitmisest vabastatud tütaretevõtja ja tema tütaretevõtjate tegevust, kohustuse täitmisest vabastatud tütaretevõtja tegevusaruandesse või kolmandas riigis asutatud emaettevõtja tehtud konsolideeritud kestlikkusaruandesse.*

Liikmesriik, kelle õigus reguleerib kohustuse täitmisest vabastatud tütarettevõtja tegevust, võib nõuda, et emaettevõtja konsolideeritud tegevusaruanne või, kui see on kohaldatav, konsolideeritud kestlikkusaruanne avaldatakse keeles, mida see liikmesriik aktsepteerib, ning et esitataks vajalikud tõlked sellesse keelde. Kinnitamata tõlge peab sisaldama sellekohast märget.

Ettevõtjad, kes on artikli 37 kohaselt tegevusaruande koostamisest vabastatud, ei ole kohustatud esitama käesoleva lõike teise lõigu punkti a alapunktides i–iii osutatud teavet, tingimusel et sellised ettevõtjad avaldavad konsolideeritud tegevusaruande kooskõlas artikliga 37.

Käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamisel ja kui kohaldatakse määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 10, käsitatakse käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 3 esimese lõigu punktis b osutatud krediitiasutusi, kes on püsivalt seotud keskasutusega, kes teostab nende üle järelevalvet määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 10 sätestatud tingimustel, keskasutuse tütarettevõtjatena.

Käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamisel käsitatakse käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 3 esimese lõigu punktis a osutatud kindlustusandjaid, kes kuuluvad kontserni direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punkti c alapunktis ii osutatud finantssuhte alusel ning kelle suhtes kohaldatakse kontserni järelevalvet vastavalt nimetatud direktiivi artikli 213 lõike 2 punktidele a–c, kõnealuse kontserni emaettevõtja tütarettevõtjatena.

I

10. Lõikes 9 sätestatud erandit kohaldatakse ka avaliku huvi üksuste suhtes, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva artikli nõudeid, välja arvatud suurettevõtjad, kes on käesoleva direktiivi artikli 2 punkti 1 alapunktis a määratletud avaliku huvi üksused.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu aasta direktiiv (EL) 2022/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega (ELT L,, lk).

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

**** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

***** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).“

■

5) Artikli 20 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt g asendatakse järgmisega:

„g) ettevõtja haldus-, juht- ja järelevalveorganite suhtes kohaldatava mitmekesisuspoliitika kirjeldus seoses soo ja muude aspektidega, nagu vanus või hariduslik ja ametialane taust; mitmekesisuspoliitika eesmärgid, kuidas seda on rakendatud ning selle tulemused aruandeperioodil. Kui sellist poliitikat ei kohaldata, sisaldab aruanne selgitust, miks see nii on.“;

b) lisatakse järgmine lõik:

„Ettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse artiklit 19a, loetakse käesoleva lõike esimese lõigu *punktis* g sätestatud kohustuse täitnuks, kui nad esitavad selles punktis nõutava teabe oma kestlikkusaruande osana *ning lisavad vastava viite ühingujuhtimise aruandesse*.“

6) Artiklit 23 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 4 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) punktis a osutatud konsolideeritud finantsaruanded ja suurema ettevõtjate ühenduse konsolideeritud tegevusaruande koostab selle ühenduse emaettevõtja vastavalt selle liikmesriigi õigusele, mida kohaldatakse sellele emaettevõtjale, kooskõlas käesoleva direktiiviga, välja arvatud artiklis 29a sätestatud nõuded, või kooskõlas määruse (EÜ) nr 1606/2002 kohaselt vastu võetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega;“;

b) lõikes 8 asendatakse punkti b alapunkt i järgmisega:

„i) kooskõlas käesoleva direktiiviga, välja arvatud artiklis 29a sätestatud nõuded;“;

c) lõikes 8 asendatakse punkti b alapunkt iii järgmisega:

„iii) käesoleva direktiiviga kooskõlas koostatud konsolideeritud finantsaruannete ja konsolideeritud tegevusaruannetega võrdväärsel viisil, välja arvatud artiklis 29a sätestatud nõuded, või“.

7) Artikkel 29a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 29a

Konsolideeritud kestlikkusaruanded

1. **Artikli 3 lõikes 7 osutatud** suure kontserni emaettevõtjad lisavad konsolideeritud tegevusaruandesse teabe, mis on vajalik, et saada ülevaade kontserni mõjust kestlikkusaspektidele, ja teabe, mis on vajalik mõistmaks, kuidas kestlikkusaspektid mõjutavad kontserni arengut, tulemuslikkust ja positsiooni.

Esimeses lõigus osutatud teave peab olema konsolideeritud tegevusaruandes selgelt tuvastatav ja esitatud konsolideeritud tegevusaruande eraldiseisvas osas.

2. Lõikes 1 osutatud teave sisaldab ■ järgmist:

- a) kontserni ärimudeli ja strateegia lühikirjeldus, sealhulgas
 - i) kontserni ärimudeli ja strateegia vastupanuvõime kestlikkusaspektidega seotud riskidele;
 - ii) kontserni kestlikkusaspektidest tulenevad võimalused;
 - iii) kuidas kontsern plaanib tagada ***(sh millised on kavandatud meetmed ja nendega seotud finants- ja investeerimiskavad)***, et tema ärimudel ja strateegia oleksid kooskõlas üleminekuga kestlikule majandusele ja globaalse soojenemise piiramisega 1,5 °C-ni kooskõlas Pariisi kokkuleppega ***ning eesmärgiga saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus, nagu on sätestatud määruses (EL) 2021/1119, ning asjakohasel juhul teave kontserni kokkupuute kohta söe, nafta ja gaasiga seotud tegevusega;***

- iv) kuidas kontserni ärimudelis ja strateegias võetakse arvesse kontserni sidusrühmade huve ja kontserni mõju kestlikkusaspektidele;
- v) kuidas kontserni strateegiat on rakendatud seoses kestlikkusaspektidega;
- b) kontserni kestlikkusaspektidega seotud **tähtajaliste** eesmärkide kirjeldus, **sealhulgas, kui see on asjakohane, kasvuhoonegaaside heite vähendamise absoluutsed eesmärgid vähemalt 2030. ja 2050. aastaks**, edusammud, mida kontsern on nende **eesmärkide** saavutamisel teinud **ning selgitus selle kohta, kas kontserni keskkonnateguritega seotud eesmärgid põhinevad veenvatel teaduslikel tõenditel**;
- c) haldus-, juht- ja järelevalveorganite kestlikkusaspektidega seotud ülesannete kirjeldus **ning nende eksperditeadmised ja oskused nende ülesannete täitmiseks või juurdepääs sellistele eksperditeadmistele ja oskustele**;
- d) kontserni kestlikkusaspekte käsitleva strateegia kirjeldus;

- e) *teave selle kohta, kas on olemas kestlikkusaspektidega seotud stimuleerimiskavad, mida pakutakse haldus-, juht- ja järelevalveorganite liikmetele;*
- f) järgmine teave:
- i) hoolsuskohustuse täitmine **kontserni poolt** seoses kestlikkusaspektidega *ja, kui see on kohaldatav, kooskõlas liidu ettevõtjatele kehtestatud hoolsuskohustuse täitmise nõuetega;*
 - ii) peamised tegelikud või võimalikud kahjulikud mõjud, mis on seotud kontserni **enda tegevuse ja** väärtusahelaga, sealhulgas toodete ja teenuste, ärisuhete ja tarneahelaga, **meetmed, mis on võetud sellise mõju ja muu kahjuliku mõju kindlakstegemiseks ja seiramiseks, mida emaettevõtja on kohustatud kindlaks tegema muude liidu nõuete kohaselt hoolsuskohustuse täitmiseks;**
 - iii) meetmed, mida **kontsern on võtnud** tegelike või võimalike kahjude ennetamiseks, leevendamiseks, heastamiseks **või lõpetamiseks**, ja nende meetmete tulemused;

- g) kontserni kestlikkusaspektidega seotud peamiste riskide kirjeldus, sealhulgas põhilised valdkonnad, kus kontsern sõltub nendest *aspektidest*, ja kuidas kontsern neid riske juhib;
- h) punktides a–g osutatud avalikustamise seisukohast olulised näitajad.

■

Emaettevõtjad *annavad aru protsessist*, mida rakendati, et teha kindlaks teave, mille nad on lisanud konsolideeritud tegevusaruandesse kooskõlas *käesoleva artikli lõikega 1. Käesoleva lõike esimeses lõigus loetletud teave sisaldab asjakohasel juhul teavet lühikese, keskmise ja pika perioodi kohta.*

-
3. Kui see on kohaldatav, peab lõigetes 1 ja 2 osutatud teave sisaldama andmeid *kontserni enda tegevuse ja väärtusahela kohta*, sealhulgas toodete ja teenuste, tema ärisuhete ja tarneahela kohta.

Kooskõlas direktiivi (EU) .../...⁺ artikli 5 lõikega 2 liikmesriikide poolt vastu võetavate meetmete kohaldamise esimese kolme aasta jooksul ja juhul, kui kogu vajalik teave väärtusahela kohta ei ole kättesaadav, selgitab emaettevõtja, mida ta on teinud, et oma väärtusahela kohta vajalikku teavet saada, põhjuseid, miks kogu vajalikku teavet ei ole veel saadud, ja seda, kuidas ta kavatseb edaspidi vajaliku teabe saada.

⁺ ELT: Palun sisestada teksti dokumendis PE 35/22 [2021/0104 (COD)] sisalduva direktiivi number.

Kui see on kohaldatav, peab lõigetes 1 ja 2 osutatud teave sisaldama ka viiteid muule teabele, mis on esitatud konsolideeritud tegevusaruandes käesoleva direktiivi artikli 29 kohaselt, ja konsolideeritud finantsaruannetes esitatud summadele ning lisaselgitusi nende kohta.

Liikmesriigid võivad erandjuhtudel lubada jätta avalikustamata teabe oodatava arengu või läbirääkimisjärgus küsimuste kohta, kui liikmesriigi õigusega antud pädevuste piires tegutsevate ja oma arvamuse eest ühiselt vastutavate haldus-, juht- ja järelevalveorganite liikmete põhjendatud arvamuse kohaselt kahjustaks sellise teabe avalikustamine tõsiselt kontserni äripositsiooni, tingimusel et avalikustamata jätmine ei takista õiglase ja tasakaalustatud ülevaate saamist kontserni arengust, tulemustest ja positsioonist ja tema tegevuse mõjust.

4. *Kui aruandev ettevõtja tuvastab märkimisväärsed erinevusi kontserni riskide või mõju ja ühe või mitme tütarettevõtja riskide või mõju vahel, annab ettevõtja asjakohasel juhul asjaomase tütarettevõtja riskidest ja mõjust piisava ülevaate.*

Ettevõtjad märgivad, millised konsolideerimisse kaasatud tütarettevõtjad on vabastatud aastaaruande esitamise kohustusest või konsolideeritud kestlikkusaruandlusest vastavalt artikli 19a lõikele 9 või artikli 29a lõikele 8.

5. Emaettevõtjad esitavad käesoleva artikli lõigetes 1–3 osutatud teabe kooskõlas kestlikkusaruandluse standarditega, *mis on vastu võetud vastavalt artiklile 29b.*

■

6. *Emaettevõtja juhtkond teavitab töötajate esindajaid asjakohasel tasandil ja arutab nendega asjakohast teavet ning kestlikkusteabe hankimise ja kontrollimise vahendeid. Kui see on kohaldatav, edastatakse töötajate esindajate arvamus asjaomastele haldus-, juht- või järelevalveorganitele.*
7. Loetakse, et emaettevõtja, kes täidab käesoleva artikli lõigetes 1–5 sätestatud nõudeid, täidab artikli 19 lõike 1 kolmandas lõigus ■ ja artiklis 19a ■ sätestatud nõudeid.

8. Kui käesoleva lõike teises lõigus sätestatud tingimused on täidetud, on emaettevõtja, kes on ühtlasi tütarettevõtja, vabastatud käesoleva artikli lõigetes 1–5 sätestatud ***kohustuste*** täitmisest (***„kohustuste täitmisest vabastatud emaettevõtja“***), kui selline emaettevõtja ja selle tütarettevõtjad on lisatud teise ettevõtja konsolideeritud tegevusaruandesse, mis on koostatud vastavalt artiklile 29 ja käesolevale artiklile. Ka emaettevõtja, kes on ühtlasi kolmandas riigis asutatud emaettevõtja tütarettevõtja, on vabastatud käesoleva artikli lõigetes 1–5 sätestatud kohustuste täitmisest, kui selline emaettevõtja ja selle tütarettevõtjad on lisatud nimetatud kolmandas riigis asutatud emaettevõtja konsolideeritud ***kestlikkusaruandlusse*** ja kui konsolideeritud ***kestlikkusaruanne*** on koostatud ***artikli 29b kohaselt vastu võetud kestlikkusaruandluse standardite järgi või nendega samaväärsel viisil, mis määratakse kindlaks kestlikkusaruandluse standardite samaväärsust käsitleva rakendusaktiga, mis on vastu võetud vastavalt direktiivi 2004/109/EÜ artikli 23 lõike 4 kolmandale lõigule.***

Esimeses lõigus osutatud erandit kohaldatakse järgmistel tingimustel:

- a) kohustuse täitmisest vabastatud emaettevõtja tegevusaruanne sisaldab kogu järgmist teavet:*
 - i) selle emaettevõtja nimi ja registrijärgne asukoht, kes esitab teavet kontserni tasandil vastavalt käesolevale artiklile või viisil, mis on samaväärne käesoleva direktiivi artikli 29b kohaselt vastu võetud kestlikkusaruandluse standarditega, mis on kindlaks määratud kestlikkusaruandluse standardite samaväärsust käsitleva rakendusaktiga, mis on vastu võetud vastavalt direktiivi 2004/109/EÜ artikli 23 lõike 4 kolmandale lõigule;*
 - ii) veebilingid emaettevõtja konsolideeritud tegevusaruandele või, kui see on kohaldatav, emaettevõtja käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud konsolideeritud kestlikkusaruandele, ning käesoleva direktiivi artikli 34 lõike 1 teise lõigu punktis aa osutatud kindlust andvale arvamusele või käesoleva lõigu punktis b osutatud kindlust andvale arvamusele;*
 - iii) teave selle kohta, et emaettevõtja on vabastatud käesoleva artikli lõigetes 1–5 sätestatud kohustuste täitmisest;*

- b) *kui emaettevõtja on asutatud kolmandas riigis, avaldatakse tema konsolideeritud kestlikkusaruanne ja kindlust andev arvamus, mille on esitanud üks või mitu isikut või äriühingut, kellel on vastavalt emaettevõtjale kohaldatavale liikmesriigi õigusele õigus esitada kestlikkusaruannete audiitorkontrolli kohta arvamus, kooskõlas artikliga 30 ja liikmesriigi õigusega, mis reguleerib kohustuse täitmisest vabastatud emaettevõtja tegevust;*
- c) *kui emaettevõtja on asutatud kolmandas riigis, lisatakse määruse (EL) 2020/852 artiklis 8 sätestatud avalikustatav teave, mis hõlmab liidus asutatud ja käesoleva direktiivi artikli 19a lõike 9 alusel kestlikkusaruande esitamise kohustuse täitmisest vabastatud tütaretevõtja tegevust, kohustuste täitmisest vabastatud emaettevõtja tegevusaruandesse või kolmandas riigis asutatud emaettevõtja tehtud konsolideeritud kestlikkusaruandesse.*

Liikmesriik, kelle õigus reguleerib kohustuse täitmisest vabastatud emaettevõtja tegevust, võib nõuda, et emaettevõtja konsolideeritud tegevusaruanne või, kui see on kohaldatav, konsolideeritud kestlikkusaruanne avaldatakse keeles, mida see liikmesriik aktsepteerib, ning et esitataks vajalikud tõlked sellesse keelde. Kinnitamata tõlge peab sisaldama sellekohast märget.

Emaettevõtjad, kes on artikli 37 kohaselt tegevusaruande koostamisest vabastatud, ei ole kohustatud esitama käesoleva lõike teise lõigu punkti a alapunktides i-iii osutatud teavet, tingimusel et sellised ettevõtjad avaldavad konsolideeritud tegevusaruande kooskõlas artikliga 37.

Käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamisel ja kui kohaldatakse määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 10, käsitatakse käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 3 esimese lõigu punktis b osutatud krediitiasutusi, kes on püsivalt seotud keskasutusega, kes teostab nende üle järelevalvet määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 10 sätestatud tingimustel, keskasutuse tütarettevõtjatena.

Käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamisel käsitatakse käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 3 esimese lõigu punktis a osutatud kindlustusandjaid, kes kuuluvad kontserni direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punkti c alapunktis ii osutatud finantssuhte alusel ning kelle suhtes kohaldatakse kontserni järelevalvet vastavalt nimetatud direktiivi artikli 213 lõike 2 punktidele a–c, kõnealuse kontserni emaettevõtja tütarettevõtjatena.

I

9. *Lõikes 8 sätestatud erandit kohaldatakse ka avaliku huvi üksuste suhtes, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva artikli nõudeid, välja arvatud suurettevõtjad, kes on käesoleva direktiivi artikli 2 punkti 1 alapunktis a määratletud avaliku huvi üksused.*“

8) *Lisatakse järgmine peatükk:*

„PEATÜKK 6A

KESTLIKKUSARUANDLUSE STANDARDID

Artikkel 29b

Kestlikkusaruandluse standardid

1. *Komisjon võtab kooskõlas artikliga 49 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täiendatakse käesolevat direktiivi, et kehtestada kestlikkusaruandluse standardid. Kestlikkusaruandluse standardites määratakse kindlaks teave, mille ettevõtjad peavad esitama vastavalt artiklitele 19a ja 29a, ning, kui see on asjakohane, täpsustatakse selle teabe esitamise struktuur.*

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusaktides täpsustab komisjon 30. juuniks 2023, missugust teavet peavad ettevõtjad esitama vastavalt artikli 19a lõigetele 1 ja 2 ning asjakohasel juhul vastavalt artikli 29a lõigetele 1 ja 2; see peab hõlmama vähemalt sellist teavet, mida finantsturu osalised, kelle suhtes kohaldatakse määruses (EL) 2019/2088 sätestatud avalikustamiskohustusi, nende kohustuste täitmiseks vajavad.

Esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusaktides täpsustab komisjon

30. juuniks 2024 järgmist:

- i) täiendav teave, mille ettevõtjad peavad vajaduse korral esitama artikli 19a lõikes 2 loetletud kestlikkusaspektide ja aruandlusvaldkondade kohta;*
- ii) teave, mille ettevõtjad peavad esitama ja mis puudutab sektorit, kus nad tegutsevad.*

Esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud aruandlusnõuded ei jõustu varem kui neli kuud pärast nende vastuvõtmist komisjoni poolt.

Kui komisjon võtab vastu delegeeritud õigusakte kolmanda lõigu punkti ii kohaselt nõutava teabe täpsustamiseks, pöörab ta erilist tähelepanu kestlikkusaspektidega seotud riskide ja mõju ulatusele igas sektoris, võttes arvesse asjaolu, et mõne sektori puhul on riskid ja mõju suuremad kui teistes.

Komisjon vaatab vähemalt iga kolme aasta järel alates kohaldamise alguskuupäevast läbi kõik selle artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktid, võttes arvesse Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma (EFRAG) tehnilisi nõuandeid, ja vajaduse korral muudab neid delegeeritud õigusakte, et võtta arvesse asjakohast arengut, sealhulgas seoses rahvusvaheliste standarditega toimunud arengut.

Komisjon konsulteerib vähemalt kord aastas Euroopa Parlamendiga ning konsulteerib ühiselt määruse (EL) 2020/852 artiklis 24 osutatud liikmesriikide kestliku rahanduse eksperdirühma ja määruse (EÜ) nr 1606/2002 artiklis 6 osutatud raamatupidamise regulatiivkomiteega; konsulteerimise objektiks on EFRAGi tööprogramm seoses kestlikkusaruandluse standardite väljatöötamisega.

2. *Kestlikkusaruandluse standardites tagatakse esitatud teabe kvaliteet, nõudes, et teave oleks arusaadav, asjakohane, kontrollitav, võrreldav ja esitatud täpselt. Kestlikkusaruandluse standarditega välditakse ebaproportsionaalset halduskoormust ettevõtjatele, sealhulgas võttes võimalikult suures ulatuses arvesse kestlikkusaruandluse ülemaailmsete standardite kehtestamisel tehtud tööd, nagu on nõutud lõike 5 punktis a.*

Kestlikkusaruandluse standardites, olenevalt asjaomase kestlikkusaruandluse standardi reguleerimisesemest,

- a) *määratakse kindlaks teave, mille ettevõtjad peavad avaldama järgmiste keskkonnategurite kohta:*

- i) *kliimamuutuste leevendamine, sealhulgas 1. ja 2. valdkonna ning asjakohasel juhul 3. valdkonna kasvuhoonegaaside heite osas;*
 - ii) *kliimamuutustega kohanemine;*
 - iii) *vee- ja mereressursid;*
 - iv) *ressursside kasutamine ja ringmajandus;*
 - v) *reostus;*
 - vi) *bioloogiline mitmekesisus ja ökosüsteemid;*
- b) *täpsustatakse teavet, mida ettevõtjad peavad avaldama järgmiste sotsiaalsete ja inimõigustega seotud tegurite kohta:*
- i) *võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused kõigile, sealhulgas sooline võrdõiguslikkus ja võrdne tasu võrdväärse töö eest, koolitus ja oskuste arendamine, puuetega inimeste tööhõive ja kaasamine, meetmed vägivalla ja ahistamise vastu töökohal ning mitmekesisus;*

- ii) *töötingimused, sealhulgas kindel tööhõive, tööaeg, piisav palk, sotsiaalne dialoog, ühinemisvabadus, tööõukogude olemasolu, kollektiivläbirääkimised, sealhulgas kollektiivlepingutega hõlmatud töötajate osakaal, töötajate teavitamis-, konsulteerimis- ja osalemisõigused, töö- ja eraelu tasakaal ning tervis ja ohutus;*
- iii) *inimõiguste, põhivabaduste, demokraatlike põhimõtete austamine ning rahvusvahelises inimõiguste koodeksis ja teistes peamistes inimõigustealastes ÜRO konventsioonides, näiteks naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konventsioonis, ÜRO puuetega inimeste konventsioonis, ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsioonis, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonis, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikonventsioonides ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, Euroopa sotsiaalharta ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas kehtestatud standardite järgimine;*
- c) *määratakse kindlaks teave, mille ettevõtjad peavad avaldama järgmiste ühingujuhtimise tegurite kohta:*

- i) *ettevõtja haldus-, juht- ja järelevalveorganite ülesanded kestlikkusaspektides ja nende koosseis, samuti eksperditeadmised ja oskused nende ülesannete täitmiseks või juurdepääs sellistele eksperditeadmistele ja oskustele;*
- ii) *ettevõtja sisekontrolli- ja riskijuhtimissüsteemide peamised tunnusjooned seoses kestlikkusaruandluse ja otsustusprotsessiga;*
- iii) *ärieetika ja ettevõtluskultuur, sealhulgas korruptsiooni- ja altkäemaksuvastane tegevus ning rikkumisest teatajate kaitsmine ja loomade heaolu;*
- iv) *ettevõtja tegevus ja kohustused, mis on seotud poliitilise mõju avaldamisega, sealhulgas lobitegevus;*
- v) *ühelt poolt ettevõtja ja teiselt poolt klientide, tarnijate ja ettevõtja tegevusest mõjutatud kogukondade vaheliste suhete juhtimine ja kvaliteet, sealhulgas maksetavad, eelkõige seoses maksete hilinemisega väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.*

3. *Kestlikkusaruandluse standardites täpsustatakse asjakohasel juhul tulevikku suunatud ja tagasivaatavat teavet ning kvalitatiivset ja kvantitatiivset teavet, mille ettevõtjad peavad esitama.*

4. *Kestlikkusaruandluse standardites tuleb arvesse võtta ka raskusi, mis ettevõtjatel võivad tekkida teabe kogumisel kogu oma väärtusahela osalejatelt, eriti neilt, kelle suhtes ei kohaldata artiklis 19a või 29a sätestatud kestlikkusaruandluse kohustusi, ning arenevate turgude ja majandusega riikide tarnijatelt. Kestlikkusaruandluse standardites täpsustatakse väärtusahelate osas tehtava avalikustamise ulatus, mis on proportsionaalne ja asjakohane väärtusahelas olevate ettevõtjate suutlikkuse ja omaduste ning nende tegevuse ulatuse ja keerukuse suhtes, eelkõige nende ettevõtjate puhul, kelle suhtes ei kohaldata artiklis 19a või 29a sätestatud kestlikkusaruandluse kohustusi. Kestlikkusaruandluse standardites ei tohi kindlaks määrata avalikustatavat teavet, mis nõuaks ettevõtjalt nende väärtusahelasse kuuluvatelt väikestelt ja keskmise suurusega ettevõtjatelt sellise teabe saamist, mis ületab artiklis 29c osutatud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kestlikkusaruandluse standardite kohaselt avalikustatavat teavet.*
- Esimene lõik ei piira liidu nõudeid ettevõtjatele hoolsuskohustuse täitmise kohta.*

5. Lõike 1 kohaste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon võimalikult suurel määral arvesse järgmist:

- a) kestlikkusaruandluse ülemaailmseid standardeid kehtestavate algatuste raames tehtav töö ning looduskapitali arvestuse, kasvuhoonegaaside arvestuse, vastutustundliku äritegevuse, ettevõtja sotsiaalse vastutuse ning kestliku arengu standardid ja raamistikud;**
- b) teave, mida finantsturu osalised vajavad oma määruses (EL) 2019/2088 ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud avalikustamiskohustuste täitmiseks;**
- c) määruse (EL) 2020/852 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud kriteeriumid, näitajad ja meetodid, sealhulgas määruse artikli 10 lõike 3, artikli 11 lõike 3, artikli 12 lõike 2, artikli 13 lõike 2, artikli 14 lõike 2 ja artikli 15 lõike 2 kohaselt kehtestatud tehnilised sõelumiskriteeriumid ning määruse artikli 8 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis sätestatud aruandlusnõuded;**

- d) *võrdlusaluste aruandes ja võrdlusuuringute metoodikas võrdlusaluste haldurite suhtes kohaldatavad avalikustamisnõuded ning ELi kliimaülemineku võrdlusaluste ja Pariisi kokkulepet järgivate ELi võrdlusaluste koostamise miinimumstandardid vastavalt komisjoni delegeeritud määrustele (EL) 2020/1816*, (EL) 2020/1817** ja (EL) 2020/1818***;*
- e) *määruse (EL) 575/2013 artikli 434a kohaselt vastu võetud rakendusaktides kindlaks määratud avalikustatav teave;*

- f) komisjoni soovitus 2013/179/EL****;*
- g) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ*****;*
- h) määrus (EL) 2021/1119;*
- i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1221/2009*****;*
- j) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1937*****.*

Artikkel 29c

Kestlikkusaruandluse standardid väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks

- 1. Komisjon võtab 30. juuniks 2024 kooskõlas artikliga 49 vastu delegeeritud õigusaktid, et käesolevat direktiivi täiendada ja sätestada kestlikkusaruandluse standardid, mis on proportsionaalsed ja asjakohased väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate suutlikkuse ja omadustega ning arvestavad nende tegevuse ulatust ja keerukust. Kestlikkusaruandluse standardites täpsustatakse artikli 2 punkti 1 alapunktis a osutatud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul teave, mis tuleb esitada vastavalt artikli 19a lõikele 6.***

Esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud aruandlusnõuded ei jõustu varem kui neli kuud pärast nende vastuvõtmist komisjoni poolt.

- 2. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kestlikkusaruandluse standardites võetakse arvesse artikli 29b lõigetes 2–5 sätestatud kriteeriume. Standardites määratakse võimalikult suures ulatuses kindlaks ka teabe esitamise struktuur.***
- 3. Komisjon vaatab vähemalt iga kolme aasta järel alates kohaldamise alguskuupäevast läbi kõik selle artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktid, võttes arvesse EFRAGi tehnilisi nõuandeid, ja vajaduse korral muudab delegeeritud õigusakte, et võtta arvesse asjakohast arengut, sealhulgas seoses rahvusvaheliste standarditega toimunud arengut.***

-
- * *Komisjoni 17. juuli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1816, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses võrdlusaluse kirjelduses esitatava selgitusega selle kohta, kuidas kajastatakse igas esitatud ja avaldatud võrdlusaluses keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimistegureid (ELT L 406, 3.12.2020, lk 1).*
- ** *Komisjoni 17. juuli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1817, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses sellise selgituse miinimumsisuga, kuidas kajastatakse võrdlusaluse metoodikas keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimistegureid (ELT L 406, 3.12.2020, lk 12).*
- *** *Komisjoni 17. juuli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1818, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses ELi kliimaülemineku võrdlusaluste ja Pariisi kokkulepet järgivate ELi võrdlusaluste miinimumnõuetega (ELT L 406, 3.12.2020, lk 17).*
- **** *Komisjoni 9. aprilli 2013. aasta soovitus 2013/179/EL toodete ja organisatsioonide olelusringi keskkonnatoime mõõtmise ja teatavakstegemise ühtsete meetodite kasutamise kohta (ELT L 124, 4.5.2013, lk 1).*

***** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).*

***** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1).*

***** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).“*

9) *Lisatakse järgmine peatükk:*

„PEATÜKK 6b

ÜHTNE ELEKTROONILINE ARUANDLUSVORMING

Artikkel 29d

Ühtne elektrooniline aruandlusvorming

1. *Ettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi artiklis 19a sätestatud nõudeid, koostavad oma tegevusaruande elektroonilises aruandlusvormingus, mis on kindlaks määratud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/815* artikliga 3, ning märgistavad oma kestlikkusaruande, sealhulgas määruse (EL) 2020/852 artiklis 8 sätestatud avalikustatava teabe, järgides nimetatud delegeeritud määruses kindlaks määratud elektroonilist aruandlusvormingut.*
2. *Emaettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse artiklis 29a sätestatud nõudeid, koostavad oma konsolideeritud tegevusaruande elektroonilises aruandlusvormingus, mis on kindlaks määratud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/815 artiklis 3, ning märgistavad oma kestlikkusaruande, sealhulgas määruse (EL) 2020/852 artiklis 8 sätestatud avalikustatava teabe, järgides nimetatud delegeeritud määruses kindlaks määratud elektroonilist aruandlusvormingut.*

* *Komisjoni 17. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/815, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks ühtne elektrooniline aruandlusvorming (ELT L 143, 29.5.2019, lk 1).“*

10) Artiklis 30 asendatakse lõige 1 järgmisega:

- „1. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtjad avaldavad mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva, nõuetekohaselt heakskiidetud aruandeaasta finantsaruanded ja tegevusaruande käesoleva direktiivi artiklis **29d** osutatud elektroonilises aruandlusvormingus (kui see on asjakohane) koos käesoleva direktiivi artiklis 34 osutatud vandeaudiitori või audiitorühingu arvamuste ja aruandega, nagu on sätestatud iga liikmesriigi õiguses kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2017/1132* **1. jaotise** III peatükiga.

Liikmesriigid võivad nõuda, et ettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse artikleid 19a ja 29a, teeksid tegevusaruande oma veebisaidil üldsusele tasuta kättesaadavaks. Kui ettevõtjal ei ole veebisaiti, võivad liikmesriigid nõuda, et ettevõtja teeks taotluse korral kättesaadavaks oma tegevusaruande kirjaliku koopia.

Kui artikli 34 lõike 1 *teise lõigu* punktis aa osutatud arvamuse esitab sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja, avaldatakse see arvamus koos käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud *dokumentidega*.

Liikmesriigid võivad siiski vabastada ettevõtjad kohustusest avaldada tegevusaruanne, kui taotluse korral on kergesti võimalik hankida kogu sellise aruande või selle osa koopiat hinnaga, mis ei ületa selle halduskulu.

Käesoleva lõike neljandas lõigus sätestatud erand ei kehti ettevõtjate puhul, kelle suhtes kohaldatakse artiklites 19a ja 29a sätestatud kestlikkusaruandluse nõudeid.

-
- * Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1132 äriühinguõiguse teatavate aspektide kohta (ELT L 169, 30.6.2017, lk 46).“

11) Artikli 33 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtja **haldus**-, juht- ja järelevalveorganite liikmed, kes tegutsevad neile liikmesriigi õigusega antud pädevuse piires, vastutavad ühiselt selle tagamise eest, et järgmised dokumendid koostatakse ja avaldatakse kooskõlas käesoleva direktiivi nõuetega ning asjakohasel juhul määruse (EÜ) nr 1606/2002 kohaselt vastu võetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega, delegeeritud määrusega (EL) 2019/815, käesoleva direktiivi artiklis **29b või artiklis 29c** osutatud kestlikkusaruandluse standarditega ja käesoleva direktiivi artikli **29d** nõuetega:

- a) aruandeaasta finantsaruanded, tegevusaruanne ja ühingujuhtimise aruanne, kui see esitatakse eraldi ning
- b) konsolideeritud finantsaruanded, konsolideeritud tegevusaruanded ja konsolideeritud ühingujuhtimise aruanne, kui see esitatakse eraldi.“

12) 8. peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

*„FINANTSARUANNETE AUDITEERIMINE JA KESTLIKKUSARUANNETE
AUDIITORKONTROLL“;*

13) Artiklit 34 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teist lõiku muudetakse järgmiselt:

i) punkti a alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) kas tegevusaruanne on koostatud kooskõlas kohaldatavate õiguslike
nõuetega, välja arvatud käesoleva direktiivi artiklis 19a sätestatud nõuded
kestlikkusaruandele;“;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„aa) kui see on kohaldatav, esitavad piiratud kindlust andva töövõtu põhjal arvamuse selle kohta, kas kestlikkusaruanne vastab käesoleva direktiivi nõuetele, sealhulgas kestlikkusaruandluse vastavuse kohta artikli **29b või artikli 29c** kohaselt vastu võetud kestlikkusaruandluse standarditele ning menetlusele, mida ettevõtja on rakendanud, et teha kindlaks nende kestlikkusaruandluse standardite kohaselt esitatav teave, samuti vastavus nõudele märgistada kestlikkusaruanne artikli **29d** kohaselt ning vastavus määruse (EL) 2020/852 artiklis 8 sätestatud aruandlusnõuetele;“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid võivad lubada, et lõike 1 teise lõigu punktis aa osutatud arvamuse esitab *muu vandeaudiitor või audiitorühing kui see, kes teeb finantsaruannete kohustuslikku auditit*.“;

c) *lisatakse järgmised lõiked:*

„4. Liikmesriigid võivad lubada, et lõike 1 teise lõigu punktis aa osutatud arvamuse esitab nende territooriumil asutatud sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja, tingimusel et selle sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja suhtes kohaldatakse nõudeid, mis on samaväärsed Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ nõuetega seoses käesoleva direktiivi artikli 2 punktis 22 määratletud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga, eelkõige nõudeid järgmistes valdkondades:*

- a) koolitus ja eksamid, millega tagatakse, et sõltumatu kindlust andvate teenuste osutajad omandavad vajalikud eksperditeadmised kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta;*
- b) täiendusõpe;*
- c) kvaliteedi tagamise süsteemid;*
- d) kutse-eetika, sõltumatus, objektiivsus, konfidentsiaalsus ja kutsesaladus;*
- e) ametisse nimetamine ja ametist vabastamine;*

- f) uurimised ja karistused;*
- g) sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja töö korraldus, eelkõige seoses piisavate ressursside ja töötajatega ning kliendikontode andmete ja failide haldamisega; ning*
- h) normide rikkumisest teatamine.*

Liikmesriigid tagavad, et kui sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja esitab lõike 1 teise lõigu punktis aa osutatud arvamuse, on see arvamus koostatud vastavalt direktiivi 2006/43/EÜ artiklitele 26a, 27a ja 28a ning et, kui see on kohaldatav, vaatab auditikomitee või spetsiaalne komitee selle läbi ja jälgib sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja sõltumatust kooskõlas direktiivi 2006/43/EÜ artikli 39 lõike 6 punktiga e.

Liikmesriigid tagavad, et enne 1. jaanuari 2024 määruse (EÜ) nr 765/2008 kohaselt kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliks akrediteeritud sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate suhtes ei kohaldata käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud koolitus- ja eksaminõudeid.

Liikmesriigid tagavad, et sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate suhtes, kelle puhul akrediteerimisprotsess on 1. jaanuaril 2024 käimas kooskõlas asjaomaste riiklike nõuetega, ei kohaldata seoses kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli puhul esimese lõigu punktis a osutatud koolitus- ja eksaminõudeid, tingimusel et nad viivad protsessi lõpule 1. jaanuariks 2026.

Liikmesriigid tagavad, et kolmandas ja neljandas lõigus osutatud sõltumatud kindlust andvate teenuste osutajad omandavad esimese lõigu punktis b osutatud täiendusõppe nõuete kaudu kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruannete audiitorkontrolli jaoks vajalikud teadmised.

Kui liikmesriik otsustab vastavalt esimesele lõigule lubada sõltumatul kindlust andvate teenuste osutajal väljendada lõike 1 teise lõigu punktis aa osutatud arvamust, lubab ta seda teha ka finantsaruannete kohustuslikku auditit tegevast vandeaudiitorist erineval vandeaudiitoril, nagu on sätestatud lõikes 3.

5. *Alates ... [neli aastat pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] lubab lõikes 4 sätestatud võimalust kasutanud liikmesriik (edaspidi „vastuvõttev liikmesriik“) muus kui vastuvõtvas liikmesriigis (edaspidi „päritoluliikmesriik“) asutatud sõltumatutel kindlust andvate teenuste osutajatel tegeleda kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga.*

Päritoluliikmesriik vastutab oma territooriumil asutatud sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate järelevalve eest, välja arvatud juhul, kui vastuvõttev liikmesriik otsustab teha järelevalvet oma territooriumil sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate poolt kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli üle.

Kui vastuvõttev liikmesriik otsustab teha järelevalvet kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli üle, mida tema territooriumil teevad teises liikmesriigis registreeritud sõltumatud kindlust andvate teenuste osutajad, teeb vastuvõttev liikmesriik järgmist:

- a) *ei kehtesta sellistele sõltumatutele kindlust andvate teenuste osutajatele rangemaid nõudeid ega vastutust kui need, mis on liikmesriigi õigusaktide kohaselt nõutavad kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegevatele asjaomases vastuvõtvas liikmesriigis asutatud sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajatele või audiitoritele; ja*
- b) *teavitab teisi liikmesriike oma otsusest teha järelevalvet kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli üle, mida teevad teistes liikmesriikides asutatud sõltumatud kindlust andvate teenuste osutajad.*
6. *Liikmesriigid tagavad, et kui liidu õiguse kohaselt peab ettevõtja kestlikkusaruandluse elemente tõendama akrediteeritud sõltumatu kolmas isik, tuleb akrediteeritud sõltumatu kolmanda isiku aruanne teha kättesaadavaks kas tegevusaruande lisana või muul avalikult kättesaadaval viisil.*

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).“*

14) *Lisatakse järgmine peatükk:*

„PEATÜKK 9a

KOLMANDATE RIIKIDE ETTEVÕTJAIK KÄSITLEV ARUANDLUS

Artikkel 40a

Kolmandate riikide ettevõtjaid käsitlevad kestlikkusaruanded

1. *Liikmesriigid nõuavad, et nende territooriumil asutatud tütaretevõtja, kelle põhiemettevõtja suhtes kohaldatakse kolmanda riigi õigust, avaldab selle kolmanda riigi emettevõtja kontserni tasandil kestlikkusaruande, mis sisaldab punkti a alapunktides iii–v, punktides b–f ja asjakohasel juhul artikli 29a lõike 2 punktis h osutatud teavet, ning teeb selle kättesaadavaks.*

Esimest lõiku kohaldatakse üksnes suurte tütaretevõtjate ning väikeste ja keskmise suurusega tütaretevõtjate suhtes (välja arvatud mikroettevõtjad), kes on artikli 2 punkti 1 alapunktis a määratletud avaliku huvi üksused.

Liikmesriigid nõuavad, et nende territooriumil asuv filiaal, mis on kolmanda riigi õigusega reguleeritava ettevõtja filiaal ja mis kas ei kuulu kontserni või on tegelikult kolmanda riigi õiguse kohaselt asutatud ettevõtja valduses, avaldab ja teeb kättesaadavaks kestlikkusaruande, mis sisaldab punkti a alapunktides iii–v, punktides b–f ja asjakohasel juhul artikli 29a lõike 2 punktis h määratletud teavet, kolmanda riigi ettevõtja kontserni tasandil või, kui see ei ole kohaldatav, individuaalsel tasandil.

Kolmandas lõigus osutatud reeglit kohaldatakse filiaali suhtes üksnes juhul, kui kolmanda riigi ettevõtjal ei ole esimeses lõigus osutatud tütarettevõtjat ja kui filiaali netokäive oli eelmisel majandusaastal üle 40 miljoni euro.

Esimest ja kolmandat lõiku kohaldatakse neis lõikudes osutatud tütarettevõtjate või filiaalide suhtes üksnes juhul, kui kolmanda riigi ettevõtja kontserni tasandil või, kui see ei ole asjakohane, individuaalsel tasandil oli netokäive liidus kahel viimasel järjestikusel majandusaastal üle 150 miljoni euro.

Liikmesriigid võivad nõuda, et esimeses ja kolmandas lõigus osutatud tütarettevõtjad või filiaalid saadaksid neile teavet kolmandate riikide ettevõtjate netokäibe kohta nende territooriumil ja liidus.

2. *Liikmesriigid nõuavad, et lõikes 1 osutatud tütarettevõtja või filiaali kestlikkusaruanne koostataks vastavalt standarditele, mis on vastu võetud artikli 40b kohaselt.*

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust võib käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kestlikkusaruande koostada vastavalt artikli 29b kohaselt vastu võetud kestlikkusaruandluse standarditele või viisil, mis on nende standarditega samaväärne, nagu on kindlaks määratud kooskõlas kestlikkusaruandluse standardite samaväärsust käsitleva rakendusaktiga, mis on vastu võetud direktiivi 2004/109/EÜ artikli 23 lõike 4 kolmanda lõigu kohaselt.

Kui esimeses lõigus osutatud kestlikkusaruande koostamiseks nõutav teave ei ole kättesaadav, nõuab käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud tütarettevõtja või filiaal, et kolmanda riigi ettevõtja esitaks talle kogu teabe, mida ta oma kohustuste täitmiseks vajab.

Kui kogu nõutud teavet ei esitata, koostab ja avaldab lõikes 1 osutatud tütarettevõtja või filiaal lõikes 1 osutatud kestlikkusaruande, mis sisaldab kogu tema valduses olevat, saadud või omandatud teavet, ning teeb avalduse selle kohta, et kolmanda riigi ettevõtja ei ole vajalikku teavet kättesaadavaks teinud.

3. *Liikmesriigid nõuavad, et lõikes 1 osutatud kestlikkusaruanne avaldatakse koos kindlust andva arvamusega, mille on esitanud üks või mitu isikut või äriühingut, kellel on kolmanda riigi ettevõtja suhtes kohaldatava õiguse või liikmesriigi õiguse kohaselt õigus esitada kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta arvamus.*

Kui kolmanda riigi ettevõtja ei esita esimese lõigu kohaselt kindlust andvat arvamust, teeb tütarettevõtja või filiaal avalduse selle kohta, et kolmanda riigi ettevõtja ei ole teinud vajalikku kindlust andvat arvamust kättesaadavaks.

4. *Liikmesriigid võivad teavitada komisjoni igal aastal kolmandate riikide ettevõtjate tütarettevõtjatest või filiaalidest, kes on artiklis 40d sätestatud avaldamisnõude täitnud, ning juhtudest, kui aruanne avaldati, kuid tütarettevõtja või filiaal on toiminud vastavalt käesoleva artikli lõike 2 neljandale lõigule. Komisjon teeb loetelu kolmandate riikide ettevõtjatest, kes avaldavad kestlikkusaruande, oma veebisaidil üldsusele kättesaadavaks.*

Artikkel 40b

Kolmandate riikide ettevõtjate kestlikkusaruandluse standardid

Komisjon võtab 30. juuniks 2024 kooskõlas artikliga 49 vastu käesolevat direktiivi täiendava delegeeritud õigusakti, et sätestada kolmandate riikide ettevõtjate kestlikkusaruandluse standardid, milles täpsustatakse teave, mis tuleb lisada artiklis 40a osutatud kestlikkusaruandesse.

Artikkel 40c

Kohustus koostada kolmandate riikide ettevõtjaid käsitlev kestlikkusaruanne, see avaldada ja kättesaadavaks teha

Liikmesriigid näevad ette, et kolmandate riikide ettevõtjate filiaalid peavad oma teadmiste ja võimete piires tagama, et nende kestlikkusaruanne koostatakse kooskõlas artikliga 40a ning et see aruanne avaldatakse ja tehakse kättesaadavaks kooskõlas artikliga 40d.

Liikmesriigid näevad ette, et artiklis 40a osutatud tütaretevõtjate haldus-, juht- ja järelevalveorganite liikmetel on kollektiivne vastutus tagada oma teadmiste ja võimete piires, et nende kestlikkusaruanne koostatakse kooskõlas artikliga 40a ning et see aruanne avaldatakse ja tehakse kättesaadavaks kooskõlas artikliga 40d.

Artikkel 40d

Avaldamine

- 1. Käesoleva direktiivi artikli 40a lõikes 1 osutatud tütarettevõtjad ja filiaalid avaldavad oma kestlikkusaruande koos kindlust andva arvamusega ja, kui see on kohaldatav, käesoleva direktiivi artikli 40a lõike 2 neljandas lõigus nimetatud avaldusega 12 kuu jooksul pärast selle aruandeaasta bilansipäeva, mille kohta aruanne on koostatud, nagu iga liikmesriik on ette näinud kooskõlas direktiivi (EL) 2017/1132 artiklitega 14–28 ja asjakohasel juhul kooskõlas nimetatud direktiivi artikliga 36.**
- 2. Kui käesoleva artikli lõike 1 kohaselt avaldatud kestlikkusaruannet koos kindlust andva arvamusega ja, kui see on kohaldatav, avaldusega ei tehta direktiivi (EL) 2017/1132 artiklis 16 osutatud registri veebisaidil üldsusele tasuta kättesaadavaks, tagavad liikmesriigid, et kestlikkusaruanne koos kindlust andva arvamusega ja, kui see on kohaldatav, ettevõtjate poolt käesoleva artikli lõike 1 kohaselt avaldatud avaldusega tehakse vähemalt ühes liidu ametlikus keeles üldsusele tasuta kättesaadavaks käesoleva direktiivi artikli 40a lõikes 1 osutatud tütarettevõtja või filiaali veebisaidil hiljemalt 12 kuud pärast selle aruandeaasta bilansipäeva, mille kohta aruanne koostati.“**

15) *11. peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:*

*„PEATÜKK 11
ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED“.*

16) *Lisatakse järgmine artikkel:*

*„Artikkel 48i
Üleminekusätted*

1. Kuni ... [seitse aastat pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäeva] lubavad liikmesriigid liidu tütarettevõtjal, kelle suhtes kohaldatakse artiklit 19a või 29a ja kelle emaettevõtja suhtes ei kohaldata liikmesriigi õigust, koostada artikli 29a nõuete kohaselt konsolideeritud kestlikkusaruande, mis hõlmab kõiki sellise emaettevõtja liidu tütarettevõtjaid, kelle suhtes kohaldatakse artiklit 19a või 29a.

Kuni ... [seitse aastat pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäeva] lubavad liikmesriigid käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud konsolideeritud kestlikkusaruandes esitada määruse (EL) 2020/852 artiklis 8 sätestatud avalikustatava teabe, mis hõlmab käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud emaettevõtja kõigi liidu tütarettevõtjate tegevust, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi artiklit 19a või 29a.

2. *Lõikes 1 osutatud liidu tütarettevõtja on üks kontserni liidus tegutsevatest tütarettevõtjatest, mille käive liidus oli vähemalt ühel viimasest viiest eelarveaastast – kui see on kohaldatav, konsolideeritud alusel – suurim.*
3. *Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud konsolideeritud kestlikkusaruanne avaldatakse kooskõlas artikliga 30.*
4. *Artikli 19a lõikes 9 ja artikli 29a lõikes 8 sätestatud erandi kohaldamisel käsitatakse käesoleva artikli lõike 1 kohast aruandlust emaettevõtja kontserni tasandi aruandlusena seoses konsolideerimisse kaasatud ettevõtjatega. Käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu kohane aruandlus loetakse vastavaks artikli 19a lõike 9 teise lõigu punktis c ja artikli 29a lõike 8 teise lõigu punktis c osutatud tingimustele.“*

17) Artiklit 49 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

- „2. Artikli 1 lõikes 2, artikli 3 lõikes 13, artiklites **29b**, **29c** ja **40b** ning artikli 46 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile *viieks aastaks alates ... [käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäev]*. **Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.**
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 1 lõikes 2, artikli 3 lõikes 13, artiklites **29b**, **29c** ja **40b** ning artikli 46 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„3b. Delegeeritud õigusaktide artiklite **29b ja 29c** kohasel vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse EFRAGi tehnilisi nõuandeid, tingimusel et:

- a) sellised nõuanded on välja töötatud nõuetekohases menetluses, avaliku järelevalve all ja läbipaistvalt, asjaomaste sidusrühmade eksperditeadmistega ja nende tasakaalustatud osalemisega ning piisava riikliku rahastamisega, et tagada nõuannete sõltumatus, ning tuginedes tööprogrammile, mille osas on komisjoniga konsulteeritud;*
- b) nõuandele on lisatud kulude-tulude analüüsid, mille hulgas on kestlikkusaspektidele tehniliste nõuannete avaldatava mõju analüüs;*
- c) nõuandele on lisatud selgitus selle kohta, kuidas selles võetakse arvesse artikli 29b lõikes 5 loetletud elemente;*
- d) osalemine EFRAGi tehnilisel tasandil tehtavas töös põhineb kestlikkusaruandluse alastel eksperditeadmistel ega sõltu rahalisest panusest.*

Punktid a ja d ei piira avaliku sektori asutuste ja riiklike standardeid kehtestavate organisatsioonide osalemist EFRAGi tehnilises töös.

EFRAGi tehnilisele nõuandele lisatud dokumendid esitatakse koos tehnilise nõuandega.

Enne käesoleva direktiivi artiklites 29b ja 29c osutatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist konsulteerib komisjon nende eelnõude üle ühiselt määruse (EL) 2020/852 artiklis 24 osutatud liikmesriikide kestliku rahanduse eksperdirühmaga ja määruse (EÜ) nr 1606/2002 artiklis 6 osutatud raamatupidamise regulatiivkomiteega.

Komisjon taotleb EFRAGi antud tehniliste nõuannete kohta Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA), *Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA)* arvamust, eelkõige seoses nõuannete sidususega määrusega (EL) 2019/2088 ja selle määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidega ESMA, *EBA ja EIOPA esitavad* oma arvamuse kahe kuu jooksul alates komisjonilt taotluse saamise kuupäevast.

Seoses EFRAGi antud tehniliste nõuannetega konsulteerib komisjon enne **käesoleva direktiivi artiklites 29b ja 29c** osutatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist ka ■ Euroopa Keskkonnaametiga, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga, Euroopa Keskpangaga, ■ Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komiteega ja määruse (EL) 2020/852 artikli 20 kohaselt loodud kestliku rahanduse platvormiga. Kui mõni neist asutustest otsustab arvamuse esitada, peab ta seda tegema kahe kuu jooksul alates kuupäevast, millal komisjon temaga konsulteeris.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Artikli 1 lõike 2, artikli 3 lõike 13, **artiklite 29b, 29c** või **40b** või artikli 46 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

■

Artikkel 2
Direktiivi 2004/109/EÜ muutmine

Direktiivi 2004/109/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 esimese lõigu punkti 1 lisatakse järgmine alapunkt:

„r) kestlikkusaruandlus on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL* artikli 2 punktis 18 määratletud kestlikkusaruandlus.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).“

2) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) emitendi tegevuse eest vastutavate isikute, kelle nimi ja tegevusala tuleb selgelt ära märkida, kinnitustest, et nende parima teadmise kohaselt annavad vastavalt kehtivatele raamatupidamisstandarditele koostatud finantsaruanded õige ja õiglase ülevaate emitendi ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtjate kui terviku varadest, kohustustest, finantsseisundist ja kasumist või kahjumist ning tegevusaruanne annab õiglase ülevaate emitendi ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtjate kui terviku äritegevuse arengust ja tulemusest ning seisundist, koos peamiste riskide ja kahtluste kirjeldusega, ning asjakohasel juhul kinnitusest, et see on koostatud direktiivi 2013/34/EL artiklis **29b** osutatud kestlikkusaruandluse standardite kohaselt **ja kooskõlas täpsustustega, mis on vastu võetud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852* artikli 8 lõikele 4.**

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).“;

b) lõiked 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„4. Finantsaruannete auditeid tehakse kooskõlas direktiivi **2013/34/EL artikli 34 lõike 1 esimese lõiguga ja artikli 34 lõikega 2.**

Vandeaudiitor esitab tegevusaruande kohta arvamuse ja avalduse, millele on osutatud direktiivi 2013/34/EL artikli 34 lõike 1 teise lõigu punktides a ja b ning artikli 34 lõikes 2.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ artiklis 28 osutatud auditi aruanne, millele on alla kirjutanud isik või isikud, kes vastutavad direktiivi 2013/34/EL artikli 34 lõigetes 1 ja 2 sätestatud töö tegemise eest, avalikustatakse täies mahus koos aruandeaasta finantsaruandega.*

Kui see on kohaldatav, esitatakse kindlust andev arvamus kestlikkusaruandluse kohta kooskõlas direktiivi 2013/34/EL artikli 34 lõike 1 teise lõigu punktiga aa ja artikli 34 lõigetega 2–5.

Direktiivi 2006/43/EÜ artiklis 28a osutatud kestlikkusaruandluse kindlust andev aruanne avalikustatakse täies ulatuses koos aruandeaasta finantsaruandega.

5. Tegevusaruanne koostatakse kooskõlas direktiivi 2013/34/EL artiklitega 19, 19a ja 20 ning artikli 29d lõikega 1 **ning see sisaldab määruse (EL) 2020/852 artikli 8 lõike 4 kohaselt vastu võetud täpsustusi**, kui selle on koostanud nimetatud sätetes osutatud ettevõtja.

Kui emitent on kohustatud koostama konsolideeritud finantsaruandeid, koostatakse konsolideeritud tegevusaruanne direktiivi 2013/34/EL artiklite 29 ja 29a **ning artikli 29d lõike 2 kohaselt ja see sisaldab määruse (EL) 2020/852 artikli 8 lõike 4 kohaselt vastu võetud täpsustusi**, kui seda koostab nimetatud sätetes osutatud ettevõtja.

-
- * Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/43/EL, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).“

3) Artikli 23 *lõiget 4 muudetakse järgmiselt:*

a) kolmas ja neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjon võtab vastavalt käesoleva direktiivi artikli 27 lõikes 2 sätestatud menetlusele vastu vajalikud otsused raamatupidamisstandardite samaväärsuse kohta **käesoleva direktiivi artikli 30 lõikes 3 sätestatud tingimustel** ja direktiivi 2013/34/EL artiklis **29b** osutatud kestlikkusaruandluse standardite samaväärsuse kohta, mida kasutavad kolmandate riikide emitendid. Kui komisjon jõuab järeldusele, et kolmanda riigi raamatupidamisstandardid või kestlikkusaruandluse standardid ei ole samaväärsed, võib ta asjaomasel emitendil lubada asjakohase üleminekuperioodi jooksul selliseid **standardeid** edasi kasutada.

Käesoleva lõike kolmanda lõiguga seoses võtab komisjon artikli 27 lõigete 2a, 2b ja 2c kohaselt ning artiklites 27a ja 27b sätestatud tingimustel vastu võetud delegeeritud õigusaktidega meetmeid, mille eesmärk on kehtestada üldised samaväärsuse kriteeriumid rohkem kui ühe riigi emitente puudutavate raamatupidamisstandardite ja kestlikkusstandardite kohta.“;

b) lisatakse järgmine lõik:

„Kriteeriumid, mida komisjon kasutab kolmandas lõigus osutatud kolmandate riikide emitentide kasutatavate kestlikkusaruandluse standardite samaväärsuse hindamisel, peavad tagama vähemalt järgmise:

- a) et kestlikkusaruandluse standardid kohustaksid ettevõtjaid avalikustama teabe keskkonna-, sotsiaal- ja ühingujuhtimise tegurite kohta;***
- b) et kestlikkusaruandluse standardid kohustaksid ettevõtjaid avalikustama teabe, mis on vajalik, et saada ülevaade nende mõjust kestlikkusaspektidele, ja teabe, mis on vajalik, et saada ülevaade, kuidas kestlikkusaspektid mõjutavad ettevõtjate arengut, tulemusi ja positsiooni.“***

4) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 28d

ESMA suunised

Pärast konsulteerimist Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga avaldab ESMA määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 16 kohaselt suunised kestlikkusaruandluse järelevalve kohta, mida teevad liikmesriikide pädevad asutused.“

Artikkel 3

Direktiivi 2006/43/EÜ muutmine

Direktiivi 2006/43/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse normid, mis käsitlevad raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning aruandeaasta ja konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli .“

2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punktid 2–6 asendatakse järgmistega:

- „2) vandeaudiitor – füüsiline isik, keda liikmesriigi pädevad asutused tunnustavad vastavalt käesolevale direktiivile tegema kohustuslikke auditeid ja, ***kui see on kohaldatav***, kestlikkusaruannete audiitorkontrolli;
- 3) audiitorühing – mis tahes õigusliku vormiga juriidiline isik või mõni muu üksus, keda liikmesriigi pädevad asutused tunnustavad vastavalt käesolevale direktiivile tegema kohustuslikke auditeid ja, ***kui see on kohaldatav***, kestlikkusaruannete audiitorkontrolli;
- 4) ***kolmanda riigi auditeeriv üksus – mis tahes õiguslikus vormis üksus, kes teeb kolmandas riigis asutatud äriühingu raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete auditeid, või, kui see on kohaldatav, teeb kestlikkusaruannete audiitorkontrolli, ning ei ole seejuures üheski liikmesriigis artikli 3 kohase tunnustamise tulemusena audiitorühinguna registreeritud üksus;***

- 5) *kolmanda riigi audiitor – füüsiline isik, kes teeb kolmandas riigis asutatud äriühingu raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete auditeid või, kui see on kohaldatav, kestlikkusaruannete audiitorkontrolli ning kes on muu kui mis tahes liikmesriigis artiklite 3 ja 44 kohase tunnustamise tulemusena vandeaudiitorina registreeritud isik;*
- 6) *kontserni audiitor – vandeaudiitor või audiitorühing, kes teeb konsolideeritud aastaaruande kohustuslikke auditeid või, kui see on kohaldatav, teeb konsolideeritud kestlikkusaruannete audiitorkontrolli;“;*

b) *lisatakse järgmine punkt:*

„16a. võtmetähtsusega kestlikkuspartner –

- a) *vandeaudiitor, kelle audiitorühing on määranud audiitorühingu nimel konkreetseks kindlust andvaks töövõtuks ja kes on kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli eest peamine vastutaja; või*

- b) kui tegemist on konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga, siis vähemalt vandeaudiitor, kelle audiitorühing on määranud peamiseks vastutajaks kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli eest kontserni tasandil, ja vandeaudiitor, kes on määratud peamiseks vastutajaks oluliste tütarettevõtjate tasandil; või*
- c) vandeaudiitor, kes allkirjastab artiklis 28a osutatud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruande;“;*

c) lisatakse järgmised punktid:

- „21. „kestlikkusaruandlus“ või „kestlikkusaruanne“ – direktiivi 2013/34/EL artikli 2 punktis 18 määratletud kestlikkusaruandlus;
22. „kestlikkusaruannete audiitorkontroll“ või „kestlikkusaruandluse audiitorkontroll“ – selliste toimingute tegemine, mille tulemusena vandeaudiitor või audiitorühing koostab arvamuse kooskõlas direktiivi 2013/34/EL artikli 34 lõike 1 teise lõigu punktiga aa ja artikli 34 lõikega 2;

23. *sõltumatu kindlus tandvate teenuste osutaja – vastavushindamisasutus, kes on akrediteeritud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 765/2008* konkreetseks vastavushindamistegevuseks, millele on osutatud direktiivi 2013/23/EL artikli 34 lõike 1 teise lõigu punktis aa.*

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise nõuded ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).“*

- 3) *Artikkel 6* asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

Haridusalane kvalifikatsioon

1. Ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist, võidakse füüsilist isikut tunnustada kohustusliku auditi läbiviijana üksnes siis, kui ta on saavutanud ülikooli astuja või muu samaväärse taseme, seejärel läbinud teoreetilise õppe, praktilise koolituse ning sooritanud ülikooli lõpueksami või muul samaväärsel tasemel kutsealase pädevuse eksami, mille asjaomane liikmesriik on korraldanud või mida ta tunnustab.
2. *Füüsilisele isikule võib lisaks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kohustusliku auditi läbiviimise loale anda loa ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegemiseks, kui on täidetud käesoleva direktiivi artikli 7 lõikes 2, artikli 8 lõikes 3, artikli 10 lõike 1 teises lõigus ja artikli 14 lõike 2 neljandas lõigus sätestatud täiendavad erinõuded.*

3. Artiklis 32 osutatud pädevad asutused teevad omavahel koostööd, et saavutada käesolevas artiklis sätestatud nõuete ühtlustamine. Sellise koostöö puhul võtavad pädevad asutused arvesse auditeerimise ja audiitori kutseala arengut ning eelkõige lähenemist, mis selle kutseala puhul on juba toimunud. Nad teevad koostööd Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komiteega (CEAOB) ja määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 20 osutatud pädevate asutustega, kui selline lähenemine on seotud avaliku huvi üksuste kohustusliku auditi ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga.“

■

4) **Artikkel 7 asendatakse järgmisega:**

„Artikkel 7

Kutsealase pädevuse eksam

1. Artiklis 6 osutatud kutsealase pädevuse eksam tagab vajalikul tasemel teoreetilised teadmised ainetes, mis on olulised kohustusliku auditi tegemiseks, ning suutlikkuse neid teadmisi praktikas rakendada. Vähemalt osa sellest eksamist peab olema kirjalik.
2. ***Et tunnustada vandeaudiitorit ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegijana, tagatakse artiklis 6 osutatud kutsealase pädevuse eksamiga vajalikul tasemel teoreetilised teadmised ainetes, mis on olulised kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegemiseks, ning suutlikkuse neid teadmisi praktikas rakendada. Vähemalt osa sellest eksamist peab olema kirjalik.“***

5) Artiklisse 8 lisatakse järgmine lõige:

„3. Et tunnustada vandeaudiitorit ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegijana, hõlmab lõikes 1 osutatud teoreetiliste teadmiste eksam ka vähemalt järgmisi teemasid:

- a) aruandeaasta ja konsolideeritud kestlikkusaruande koostamisega seotud õiguslikud nõuded ja standardid;*
- b) kestlikkusanalüüs;*
- c) kestlikkusaspektidega seotud hoolsuskohustuse täitmise menetlused;*
- d) artiklis 26a osutatud kestlikkusaruandluse õiguslikud nõuded ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli standardid.“*

6) Artikli 10 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Et tunnustada vandeaudiitorit või koolitatavat isikut ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegijana, peab vähemalt kaheksa kuud esimeses lõigus osutatud praktilisest koolitusest moodustama aruandeaasta ja konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontroll või muud kestlikkusega seotud teenused.“;

7) *Artikkel 12 asendatakse järgmisega:*

„Artikkel 12

Tööpraktika ja teoreetilise õppe ühitamine

1. *Liikmesriigid võivad otsustada, et teoreetilise õppe aeg artikli 8 lõigetes 1 ja 2 märgitud teemadel läheb arvesse artiklis 11 märgitud kutsetegevuse perioodina, eeldusel et sellest õppest annab tunnistust liikmesriigis tunnustatud eksam. Sellise õppe kestus peab olema vähemalt aasta ning sellega ei saa vähendada kutsetegevuse perioodi rohkem kui nelja aasta võrra.*
2. *Kutsetegevuse ega praktilise koolituse periood ei tohi olla lühem kui nõutav teoreetilise õppe programm koos artikli 10 lõike 1 esimeses lõigus nõutava praktilise koolitusega. “*

8) *Artikli 14 lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:*

„Et tunnustada vandeaudiitorit ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegijana, kontrollitakse esimeses lõigus osutatud sobivustestiga vandeaudiitori teadmisi asjaomase vastuvõtva liikmesriigi õigusnormide kohta üksnes sellisel määral, mis on kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli jaoks vajalik.“;

9) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 14a

Enne 1. jaanuari 2024 tegevusloa või tunnustuse saanud vandeaudiitorid ja isikud, kes 1. jaanuari 2024 seisuga läbivad vandeaudiitori tunnustamisprotsessi

Liikmesriigid tagavad, et vandeaudiitorite suhtes, kes on saanud tegevusloa või tunnustuse kohustusliku auditi tegemiseks enne 1. jaanuari 2024, ei kohaldata artikli 7 lõikes 2, artikli 8 lõikes 3, artikli 10 lõike 1 teises lõigus ja artikli 14 lõike 2 neljandas lõigus sätestatud nõudeid.

Liikmesriigid tagavad, et isikute suhtes, kes 1. jaanuari 2024 seisuga läbivad artiklites 6–14 ette nähtud tunnustamisprotsessi, ei kohaldata käesoleva direktiivi artikli 7 lõikes 2, artikli 8 lõikes 3, artikli 10 lõike 1 teises lõigus ja artikli 14 lõike 2 neljandas lõigus sätestatud nõudeid, tingimusel et nende tunnustamisprotsess lõppeb 1. jaanuariks 2026.

Liikmesriigid tagavad, et enne 1. jaanuari 2026 tegevusloa saanud vandeaudiitorid, *kes soovivad teha kestlikkusaruannete audiitorkontrolli*, omandavad artiklis 13 osutatud jätkuõppe nõude kaudu vajalikud teadmised kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta, *sealhulgas artikli 8 lõikes 3 loetletud teemade kohta.*“

10) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Vandeaudiitorite kohta peab avalik register sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) nimi, aadress ja registreerimisnumber;
- b) kui see on kohaldatav, selle audiitorühingu nimi, aadress, veebilehe aadress ja registreerimisnumber, kelle heaks vandeaudiitor töötab või kellega ta on seotud partnerina või muul viisil;
- c) *kas vandeaudiitoril on ka kestlikkusaruannete audiitorkontrolli tegemise õigus;*

d) kõik teised registreeringud vandeaudiitorina teiste liikmesriikide pädevate asutuste juures ja audiitorina kolmandates riikides, sealhulgas registreerimisasutuse nimi ning, kui see on kohaldatav, ka registreerimisnumber ning märge selle kohta, kas registreerimine puudutab kohustuslikku auditit, kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli või mõlemat.“;

b) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Registris märgitakse, kas esimeses lõigus osutatud kolmandate riikide audiitorid on registreeritud kohustusliku auditit, kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli või mõlema tegijana.“

11) Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt e asendatakse järgmisega:

„e) kõigi audiitorühingus töötavate või sellega partnerina või muul viisil seotud vandeaudiitorite nimed ja registreerimisnumbrid ning märge selle kohta, kas nad on tunnustatud ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegijana;

b) lõike 1 punkt i asendatakse järgmisega:

„i) kõik teised registreeringud audiitorühinguna teiste liikmesriikide pädevate asutuste juures ja registreeringud auditeeriva üksusena kolmandates riikides, sealhulgas registreerimisasutuse nimi ning, kui see on kohaldatav, ka registreerimisnumber ning märge selle kohta, kas registreerimine puudutab kohustuslikku auditit, kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli või mõlemat.“;

c) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Registris märgitakse, kas esimeses lõigus osutatud kolmandate riikide auditeerivad üksused on registreeritud kohustusliku auditit, kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli või mõlema tegijana.“;

12) Artiklit 24b muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et kui kohustuslikku auditit teeb audiitorühing, määrab audiitorühing vähemalt ühe võtmetähtsusega auditipartneri. Audiitorühing annab võtmetähtsusega auditipartneri käsutusse tema ülesannete korrektseks täitmiseks piisavad ressursid ja töötajad, kellel on vajalik pädevus ja võimekus.“

Liikmesriigid tagavad, et kui kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli teeb audiitorühing, määrab see audiitorühing vähemalt ühe peamise võtmetähtsusega kestlikkuspartneri, kes võib olla võtmetähtsusega auditipartner või üks võtmetähtsusega auditipartneritest. Audiitorühing annab võtmetähtsusega kestlikkuspartneri käsutusse tema ülesannete korrektseks täitmiseks piisavad ressursid ja töötajad, kellel on vajalik pädevus ja võimekus.

Ametisse määratava võtmetähtsusega auditipartneri **ja, kui see on kohaldatav, ka võtmetähtsusega kestlikkuspartneri** valimisel lähtub audiitorühing peamiselt auditi ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kvaliteedi tagamise, sõltumatuse ning pädevuse kriteeriumidest.

Võtmetähtsusega auditipartner osaleb aktiivselt finantsaruannete kohustusliku auditi tegemises. **Võtmetähtsusega kestlikkuspartner kaasatakse aktiivselt** kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegemisse.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegemisel peab vandeaudiitor pühendama oma ülesandele piisavalt aega ning tagama piisavad vahendid, et seda korrektselt täita.“;

c) lõike 4 *punktid b ja c* asendatakse järgmistega:

„b) audiitorühingu puhul võtmetähtsusega auditipartnerite nimed ja, kui see on kohaldatav, ka võtmetähtsusega kestlikkuspartnerite nimed;

c) igal majandusaastal kohustusliku auditi ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli eest võetud tasud ning muude teenuste eest võetud tasud.“;

d) lisatakse järgmine lõige:

„5a. Vandeaudiitor või audiitorühing koostab iga kestlikkusaruandluse kindlust andva töövõtu kohta kindlust andva töövõtu toimiku.

Vandeaudiitor või audiitorühing dokumenteerib vähemalt artikli 22b kohaselt registreeritud andmed kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta.

Vandeaudiitor või audiitorühing säilitab kõik muud andmed ja dokumendid, mis on olulised artiklis 28a osutatud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruande toetamiseks ning selleks, et jälgida käesoleva direktiivi ja muude kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegemisel kohaldatavate õiguslike nõuete täitmist.

Kindlust andva töövõtu toimik suletakse hiljemalt 60 päeva jooksul pärast artiklis 28a osutatud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruande allkirjastamise kuupäeva.

Kui sama vandeaudiitor teeb aruandeaasta finantsaruannete kohustuslikku auditit ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli, võib kindlust andva töövõtu toimiku lisada audititoimikusse.“;

e) *lõige 6 asendatakse järgmisega:*

„Vandeaudiitor või audiitorühing registreerib kõik kirjalikult esitatud kaebused kohustuslike auditite tegemise kohta ja iga kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kindlust andva töövõtu kohta.“

13) Artikkel 25 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 25

Kohustusliku auditi ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tasud

Liikmesriigid tagavad, et kehtestatakse asjakohased normid, millega nähakse ette, et kohustusliku auditi ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tasud:

- a) ei ole mõjutatud ega tingitud lisateenuste pakkumisest üksusele, *kelle suhtes tehakse kohustuslikku auditit või kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli*; ja
- b) ei põhine mitte mingisugusel tingimuslikkusel.“

14) lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 25b

Kutse-eetika, sõltumatus, objektiivsus, konfidentsiaalsus ja ametisaladus seoses kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga

Artiklites 21–24a finantsaruannete kohustusliku auditi kohta sätestatud nõudeid kohaldatakse *mutatis mutandis* kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli suhtes.

Artikkel 25c

Keelatud auditivälised teenused, kui vandeaudiitor teeb avaliku huvi üksuse kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli

- 1. Kui tegemist on avaliku huvi üksuse kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga, ei osuta vandeaudiitor või audiitorühing ega ükski võrgustiku liige, millesse vandeaudiitor või audiitorühing kuulub, kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohustusega avaliku huvi üksusele, tema emettevõtjale ega tema kontrollitavatele ettevõtjatele liidus otseselt ega kaudselt keelatud auditiväliseid teenuseid, millele on osutatud määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõike 1 teise lõigu punktides b ja c ning punktides e–k:***

- a) alates kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli perioodi algusest kuni kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruande esitamiseni; ja*
- b) käesoleva lõike punktis a osutatud perioodile vahetult eelneval majandusaastal seoses määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõike 1 teise lõigu punktis e loetletud teenustega.*
- 2.** *Kui vanaaudiitor või audiitorühing, kes tegeleb avaliku huvi üksuse kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga, kuulub võrgustikku, siis tohib selle võrgustiku iga liige osutada asjaomasele avaliku huvi üksusele, kelle kestlikkusaruannetele tehakse audiitorkontrolli, tema emettevõtjale või tema kontrollitavatele ettevõtjatele muid auditiväliseid teenuseid kui keelatud auditivälised teenused, millele on osutatud käesoleva artikli lõikes 1, või, kui see on asjakohane, keelatud auditivälised teenused, millele on osutatud määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõike 1 teises lõigus, või sama määruse artikli 5 lõikes 2 osutatud teenused, mis võivad liikmesriikide hinnangul ohustada sõltumatust, tingimusel et auditikomitee on selle heaks kiitnud, olles igakülselt hinnanud ohtu sõltumatusele ja kohaldatavaid ettevaatusabinõusid kooskõlas käesoleva direktiivi artikliga 22b.*

3. *Juhul kui selle võrgustiku liige, millesse avaliku huvi üksuse kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegev vandeaudiitor või audiitorühing kuulub, osutab mõnda käesoleva artikli lõikes 1 osutatud auditivälist teenust kolmandas riigis asutatud ettevõtjale, keda kontrollib avaliku huvi üksus, kelle suhtes kohaldatakse kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli, või kes on sellise üksuse kontrolli all, hindab asjaomane vandeaudiitor või audiitorühing, kas selline teenuste osutamine võrgustiku liikme poolt võib ohtu seada tema sõltumatuse.*

Juhul kui selline teenuste osutamine mõjutab tema sõltumatust, rakendab vandeaudiitor või audiitorühing kaitsemeetmeid, et leevendada ohtusid, mida käesoleva artikli lõikes 1 osutatud keelatud auditiväliste teenuste osutamine kolmandas riigis põhjustab. Vandeaudiitor või audiitorühing võib jätkata avaliku huvi üksuse kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli ainult juhul, kui ta suudab artikli 22b kohaselt põhjendada, et selliste teenuste osutamine ei mõjuta tema professionaalset hinnangut ega kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruannet.

Artikkel 25d

Rikkumised

Määruse (EL) nr 537/2014 artiklit 7 kohaldatakse mutatis mutandis vandeaudiitori või audiitorühingu suhtes, kes teeb avaliku huvi üksuse kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga.“

15) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 26a

Kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli standardid

1. Liikmesriigid nõuavad vandeaudiitoritelt ja audiitorühingutelt kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kooskõlas kindlust andvate standarditega, mille komisjon on lõike 3 kohaselt vastu võtnud. ■
2. Liikmesriigid **võivad** kohaldada riiklikke kindlust andvaid standardeid, menetlusi või nõudeid seni, kuni komisjon ei ole võtnud vastu sama valdkonda hõlmavat kindlust andvat standardit.

Liikmesriigid edastavad komisjonile teabe oma kindlust andvate standardite, menetluste ja nõuete kohta vähemalt kolm kuud enne nende jõustumist.

3. Komisjon võtab hiljemalt 1. oktoobriks 2026 kooskõlas artikliga 48a vastu delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesolevat direktiivi **piiratud** kindlust andvate standardite sätestamiseks, milles määratakse kindlaks menetlused, mida audiitor peab kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kokkuvõtte tegemiseks rakendama, sealhulgas töövõtu kavandamine, riskide kaalumise ja nendele reageerimine ning kokkuvõtte liik, mis tuleb lisada kestlikkusaruannete audiitorkontrolli aruandesse või, kui see on asjakohane, ühte üldisesse auditiaruandesse. ■

Komisjon võtab hiljemalt 1. oktoobriks 2028 kooskõlas artikliga 48a vastu delegeeritud õigusaktid käesoleva direktiivi täiendamiseks, et näha ette piisavat kindlust andvad standardid, olles eelnevalt hinnanud, kas piisav kindlus on audiitorite ja ettevõtjate jaoks teostatav. Kui see on hindamise tulemuste põhjal vajalik, täpsustatakse delegeeritud õigusaktides kuupäev, millest alates peab artikli 34 lõike 1 teise lõigu punktis aa osutatud arvamus põhinema piisavat kindlust andval töövõtul kooskõlas nimetatud kindlust andvate standarditega.

Komisjon võib esimeses ja teises lõigus osutatud kindlust andvate standardid vastu võtta üksnes juhul, kui need:

- a) on välja töötatud nõuetekohase menetluse käigus avaliku järelevalve ja läbipaistvuse tingimustes;

- b) aitavad saavutada aruandeaasta või konsolideeritud kestlikkusaruandluse usaldusväärsuse ja kvaliteedi kõrget taset; ning
- c) edendavad liidus üldist heaolu.“

■

16) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 27a

Konsolideeritud kestlikkusaruandluse audit

1. Liikmesriigid tagavad, et kontserni konsolideeritud kestlikkusaruandluse kindlust andva töövõtu korral:

- a) kannab kontserni audiitor konsolideeritud kestlikkusaruandlusega seoses täielikku vastutust artiklis 28a osutatud audiitorkontrolli aruande eest;**

- b) *hindab kontserni audiitor konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli puhul sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja, kolmanda riigi audiitori, vandeaudiitori, kolmanda riigi auditeeriva üksuse või audiitorühingu poolt audiitorkontrolli käigus tehtud tööd ning dokumenteerib nende audiitorite töö iseloomu, ajastuse ja ulatuse, sealhulgas, kui see on kohaldatav, kontserni audiitori ülevaate nende audiitorite auditidokumentide asjakohaste osade kohta; ja*
- c) *vaatab kontserni audiitor konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli puhul läbi sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja, kolmanda riigi audiitori või vandeaudiitori ja kolmanda riigi auditeeriva üksuse või audiitorühingu audiitorkontrolli käigus tehtud töö ja dokumenteerib selle.*

Dokumendid, mida kontserni audiitor säilitab, peavad olema koostatud nii, et asjaomasel pädeval asutusel oleks võimalik kontserni audiitori tööd üle vaadata.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti c täitmiseks peab kontserni audiitor taotlema sõltumatult kindlust andvate teenuste osutajalt, kolmanda riigi asjaomaselt audiitorilt, vandeaudiitorilt, kolmanda riigi auditeerivalt üksuselt või audiitorühingult nõusolekut asjakohaste dokumentide üleandmiseks konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli ajal, mis on tingimuseks, et kontserni audiitor võib selle sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja, kolmanda riigi audiitori, vandeaudiitori, kolmanda riigi auditeeriva üksuse või audiitorühingu tööd usaldada.

2. *Juhul kui kontserni audiitoril ei ole võimalik lõike 1 esimese lõigu punkti c täita, võtab ta vajalikke meetmeid ning teavitab sellest asjaomast pädevat asutust.*

Sellised meetmed hõlmavad kohasel juhul täiendavaid audiitorkontrolliga seotud tegevusi asjaomases tütarettevõtjas, tehes seda ise või tellides sellise teenuse.

3. *Kui kontserni audiitori suhtes kohaldatakse kvaliteeditagamise ülevaatust või uurimist seoses ettevõtjate kontserni konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga, teeb kontserni audiitor pädevale asutusele taotluse korral kättesaadavaks kontserni audiitori poolt säilitatavad sellise audiitorkontrolli dokumendid, mille on läbi viinud sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja, kolmanda riigi audiitor, vandeaudiitor, asjaomase kolmanda riigi auditeeriv üksus või audiitorühing konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli käigus, sealhulgas mis tahes töödokumendid, mis on konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli seisukohast olulised.*

Pädev asutus võib nõuda asjaomastelt pädevatelt asutustelt artikli 36 kohaselt täiendavaid sellise audiitorkontrolli dokumente, mille on läbi viinud vandeaudiitor või audiitorühing konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tarvis.

Kui ettevõtjate kontserni emaettevõtja või tütarettevõtja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli teeb kolmanda riigi audiitor või auditeeriv üksus, võib pädev asutus paluda asjaomastelt kolmanda riigi pädevatelt asutustelt vastavalt töökorraldusele täiendavaid audiitorkontrolli dokumente, mille on läbi viinud kolmanda riigi audiitor või kolmanda riigi auditeeriv üksus.

Erandina kolmandast lõigust, kui sõltumatud kindlust andvate teenuste osutajad, kolmanda riigi audiitor või audiitorid või auditeeriv üksus või auditeerivad üksused, kellel ei ole töökorraldust, tegi ettevõtjate kontserni emaettevõtja või tütarettevõtja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli, vastutab kontserni audiitor taotluse korral ka sellise sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja, kolmanda riigi audiitori või auditeeriva üksuse tehtud audiitorkontrolli täiendavate dokumentide nõuetekohase esitamise eest, sealhulgas konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli töödokumentide nõuetekohase esitamise eest. Et tagada nimetatud dokumentide esitamine, jätab kontserni audiitor endale kõnealustest dokumentidest koopia või alternatiivina lepib sõltumatu kindlust andvate teenuste osutaja, kolmanda riigi audiitori või auditeeriva üksusega kokku, et talle võimaldatakse taotluse korral neile dokumentidele lubatud ja piiramatult juurdepääs, või rakendab muid asjakohaseid meetmeid. Kui audiitorkontrolli töödokumente ei ole võimalik õiguslikel või muudel põhjustel kolmandast riigist kontserni audiitorile edastada, peab kontserni audiitor säilitama oma dokumentide hulgas ka tõendusmaterjali selle kohta, et ta on läbinud asjakohased menetlused audiitorkontrolli dokumentidele juurdepääsu saamiseks, ning muude kui vastava kolmanda riigi õigusaktidest tulenevate õiguslike takistuste korral tõendid selliste takistuste esinemise kohta.“

17) Artikli 28 lõike 2 *punkt e* asendatakse järgmisega:

■

„e) *arvamus* ja avaldus, mis põhinevad auditi käigus tehtud tööol, millele on osutatud direktiivi 2013/34/EL artikli 34 lõike 1 teise lõigu *punktides a ja b*;“.

■

18) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 28a

Kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruanne

- 1. Vandeaudiitor või audiitorühing esitab kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tulemused kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruandes. Nimetatud aruanne koostatakse kooskõlas kindlust andvate standardite nõuetega, mille komisjon on vastu võtnud artikli 26a lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidega, või kuni komisjon need standardid vastu võtab, kooskõlas artikli 26a lõikes 2 osutatud riiklike kindlust andvate standarditega.**
- 2. Kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruanne on kirjalik ja selles:**
 - a) nimetatakse üksus, kelle aruandeaasta või konsolideeritud kestlikkusaruandlus on kindlust andva töövõtu objektiks; täpsustatakse, kas tegemist on aruandeaasta või konsolideeritud kestlikkusaruandega, ning kuupäev ja hõlmatud periood; märgitakse ära kestlikkusaruandluse raamistik, mida aruande koostamisel kohaldati;**

- b) esitatakse kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli ulatuse kirjeldus, milles nimetatakse vähemalt kindlust andvad standardid, mille kohaselt kestlikkusaruandluse audiitorkontroll tehti;*
 - c) sisaldub direktiivi 2013/34/EL artikli 34 lõike 1 teise lõigu punktis aa osutatud arvamus.*
- 3. Kui kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli viisid läbi rohkem kui üks vandeaudiitorit või audiitorühingut, lepivad vandeaudiitorid või audiitorühingud kokku kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tulemustes ning esitavad ühise aruande ja arvamuse. Erimeelsuste korral esitab iga vandeaudiitor või audiitorühing oma arvamuse kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruande eraldi punktis ning märgib ära lahkavamuse põhjuse.**

4. *Kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegev vandeaudiitor allkirjastab ja kuupäevastab kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruande. Kui kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli teeb audiitorühing, allkirjastab kestlikkusaruandluse auditiaudiitorkontrolli aruande vähemalt see vandeaudiitor, kes on teinud audiitorühingu nimel kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli. Kui töövõtt on sõlmitud rohkem kui ühe vandeaudiitori või audiitorühinguga, allkirjastavad kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruande kõik vandeaudiitorid või vähemalt iga audiitorühingu nimel kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli teinud vandeaudiitorid. Erandjuhtudel võivad liikmesriigid ette näha, et selliseid allkirju ei pea avalikustama, kui selline avalikustamine võib otseselt ja oluliselt ohustada mis tahes isiku isiklikku julgeolekut.*

Igal juhul peavad asjaga seotud isikute nimed olema teada asjaomastele pädevatele asutustele.

5. *Liikmesriigid võivad nõuda, et kui sama vandeaudiitor teeb aruandeaasta finantsaruannete kohustuslikku auditit ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli, võib kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruande lisada auditiaruande eraldiseisva osana.*

6. Vandeaudiitori või audiitorühingu aruanne konsolideeritud kestlikkusaruandluse kohta peab vastama lõigetes 1–5 sätestatud nõuetele. “

19) Artiklit 29 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) kvaliteeditagamise ülevaatusel läbiviivatel isikutel peab olema asjakohane kutsealane haridus ning kogemus kohustusliku auditi ja finantsaruandluse alal ning **kohaldatavuse korral** kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli **või muude kestlikkusega seotud teenuste** alal, samuti erikoolitus kvaliteeditagamise ülevaatusel valdkonnas;“;

b) lõike 1 punkt f asendatakse järgmisega:

„f) kvaliteeditagamise ülevaatus, mida täiendab valitud audititoimikute ja kohaldatavuse korral kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli töövõtu toimikute asjakohane kontroll, hõlmab kohaldatavate auditeerimise standardite ja sõltumatuse nõuetega vastavuse ning kohaldatavuse korral kestlikkusaruannete audiitorkontrolli standardite, kulutatud ressursside koguse ja kvaliteedi hindamise, finantsaruannete kohustusliku auditi tasude ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tasude ning audiitorühingu sisemise kvaliteedikontrollisüsteemi hindamist;“;

c) punkti 1 alapunkt h asendatakse järgmisega:

„h) kvaliteeditagamise ülevaatused toimuvad riskianalüüsi alusel ning artikli 2 punkti 1 alapunktis a määratletud kohustuslikke auditeid ja asjakohasel juhul kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli läbiviivate vandeaudiitorite ja audiitorühingute puhul vähemalt iga kuue aasta järel;“;

d) lõike 2 punkt a *asendatakse* järgmisega:

„a) ülevaatajatel on asjakohane erialane haridus ja kogemus kohustusliku auditi ja raamatupidamise aruandluse valdkonnas ning, **kui see on kohaldatav**, kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli või muude kestlikkusega seotud teenuste alal, millele lisaks nad peavad olema läbinud erikoolituse kvaliteeditagamise ülevaatuste alal;“;

e) *lisatakse järgmine lõige:*

„2a. ***Liikmesriigid võivad kuni 31. detsembrini 2025 vabastada kestlikkusaruandluse auditi kvaliteeditagamise ülevaatusi tegevad isikud nõudest, et neil peab olema asjakohane kogemus kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli või muude kestlikkusega seotud teenuste valdkonnas.***“

20) Artikli 30 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

- „1. Liikmesriigid tagavad mõjusate uurimiste ja karistuste süsteemide olemasolu, et avastada, korrigeerida ja vältida nõuetele mittevastavate kohustuslike auditite tegemist ja nõuetele mittevastavat kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli,
2. Ilma et see piiraks liikmesriikide tsiviilvastutusealast õiguskorda, näevad liikmesriigid ette mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused vandeaudiitoritele ja audiitorühingutele juhuks, kui kohustuslikku auditit või kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli ei ole tehtud käesoleva direktiivi ja kohaldatavuse korral määruse (EL) nr 537/2014 rakendussätete kohaselt.

Liikmesriigid võivad otsustada mitte sätestada halduskaristusi õigusrikkumiste puhul, mille puhul juba kohaldatakse liikmesriigi kriminaalõigust. Sellisel juhul teatavad nad komisjonile asjakohased kriminaalõiguse sätted.“

21) Artikli 30a lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„ca) kuni kolme aasta pikkune ajutine keeld, millega keelatakse vandeaudiitoril, audiitorühingul või võtmetähtsusega kestlikkuspartneril teha kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli ja/või allkirjastada kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruandeid;“.

22) Artikli 30a lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„da) kinnitus selle kohta, et kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruanne ei vasta käesoleva direktiivi artikli 28a nõuetele;“.

I

23) Artiklit 32 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„3. Pädevat asutust juhivad mittepraktiseerivad isikud, kellel on teadmised kohustusliku auditi ja kohaldatavuse korral kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli seisukohast olulistes valdkondades. Need isikud valitakse vastavalt sõltumatule ja läbipaistvale ametisse nimetamise menetlusele.“;

b) lõike 4 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) standardite vastuvõtmine audiitorühingute kutse-eetika, sisemise kvaliteedikontrolli ning finantsaruannete kohustusliku auditi ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohta, välja arvatud juhul, kui need standardid võtavad vastu või kiidavad heaks muud liikmesriigi asutused;“.

24) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 36a

■ Regulatiivne korraldus liikmesriikide vahel seoses kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga

Artiklites ■ 34 ja 36 finantsaruannete kohustusliku auditi kohta sätestatud nõudeid kohaldatakse *mutatis mutandis* kestlikkusaruandluse audiitorkontrollile.

25) Artiklit 37 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Esimest lõiku kohaldatakse vandeaudiitori või audiitorühingu nimetamisel kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliks.“;

b) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Esimest lõiku kohaldatakse vandeaudiitori või audiitorühingu nimetamisel kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliks.“;

c) *lõige 3 asendatakse järgmisega:*

„3. *Lepingusse on keelatud lisada sätet, millega piiratakse lõike 1 kohast auditeeritava üksuse aktsionäride, osanike või liikmete üldkoosoleku valikut nimetada konkreetne vandeaudiitor või audiitorühing asjaomase üksuse kohustusliku auditi tegemiseks ja, kui see on kohaldatav, kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliks teatavate vandeaudiitorite või audiitorühingute kategooriate või nimekirjadega. Kõik sellised lepingusätted on õigustühised.*

Lükkmesriigid tagavad, et suurettevõtjate aktsionäridel, osanikel või liikmetel, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2013/34/EL artikleid 19a ja 29a, välja arvatud nimetatud direktiivi artikli 2 punkti 1 alapunktis a osutatud ettevõtjad, ning kes esindavad rohkem kui 5 % hääleõigustest või 5 % ettevõtja kapitalist, tegutsedes üksi või ühiselt, on õigus esitada aktsionäride, osanike või liikmete üldkoosolekul vastu võtmiseks otsuse eelnõu, milles nõutakse, et akrediteeritud kolmas isik, kes ei kuulu kohustuslikku auditit tegeva vandeaudiitori või audiitorühinguga samasse audiitorühingusse või võrgustikku, koostaks aruande kestlikkusaruandluse elementide kohta, ja et see aruanne tehtaks aktsionäride, osanike või liikmete üldkoosolekule kättesaadavaks;“.

26) Artiklit 38 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et vandeaudiitoreid või audiitorühinguid võib tagasi kutsuda vaid mõjuvatel põhjustel. Arvamuste lahknevus raamatupidamiskäsitluse, auditimenetluste või kohaldatavuse korral kestlikkusaruandluse või kindluse andmise menetluste kohta ei saa olla mõjuv põhjus tagasikutsumiseks.“;

b) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Esimeses lõigus sätestatud teavitamiskohustust kohaldatakse ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrollile.“;

c) lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„Esimest lõiku kohaldatakse ka kestlikkusaruandluse audiitorkontrollile.“

27) Artiklit 39 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Liikmesriigid võivad lubada, et auditikomiteele määratud ülesandeid, mis on seotud kestlikkusaruandluse ja kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliga, täidab haldus- või järelevalveorgan tervikuna või haldus- või järelevalveorgani loodud eriomane organ.“;

b) lõike 6 punktid a–e asendatakse järgmistega:

- „a) teavitama auditeeritava üksuse haldus- või järelevalveorganit kohustusliku auditi tulemustest ja **kohaldatavuse korral** kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tulemustest ning selgitama, kuidas finantsaruannete kohustuslik audit ja kestlikkusaruandluse audiitorkontroll aitasid kaasa **vastavalt** finantsaruandluse ja kestlikkusaruandluse terviklikkusele ja milline oli auditikomitee roll selles protsessis;
- b) jälgima finantsaruandluse ja **kohaldatavuse korral** kestlikkusaruandluse protsessi, sealhulgas **direktiivi 2013/34/EL artiklis 29d** osutatud elektroonilise aruandluse protsessi, ja protsessi, mida ettevõtja rakendab, et teha kindlaks kooskõlas nimetatud direktiivi artikliga **29b** vastu võetud kestlikkusaruandluse standardite kohaselt esitatav teave, ning esitama nende terviklikkuse tagamiseks soovitusi või ettepanekuid;
- c) jälgima ettevõtja sisemise kvaliteedikontrolli ja riskijuhtimissüsteemide ning, kui see on kohaldatav, siseauditi tulemuslikkust seoses ettevõtja finantsaruandluse ja, **kui see on kohaldatav**, kestlikkusaruandlusega, sealhulgas tema **direktiivi 2013/34/EL artiklis 29d** osutatud elektroonilise aruandluse protsessiga, rikkumata tema sõltumatust;

- d) seirama aruandeaasta konsolideeritud finantsaruannete kohustuslikku auditit ning *kohaldatavuse korral* aruandeaasta konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli, eriti selle tulemusi, võttes arvesse pädeva asutuse kõiki tähelepanekuid ja järeldusi vastavalt määruse (EL) nr 537/2014 artikli 26 lõikele 6;
- e) kontrollima ja jälgima vandeaudiitorite või audiitorühingute sõltumatust vastavalt käesoleva direktiivi artiklitele 22, 22a, 22b, 24a, 24b, 25b, **25c ja 25d** ning määruse (EL) nr 537/2014 artiklile 6 ja eelkõige auditeeritavale üksusele vastavalt kõnealuse määruse artiklile 5 muude kui auditeerimisteenuste osutamise asjakohasust;“.

28) Artiklit 45 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigi pädevad asutused registreerivad käesoleva direktiivi artiklite 15, 16 ja 17 kohaselt kõik kolmanda riigi audiitorid ja auditeerivad üksused, kui need kolmanda riigi audiitorid või auditeeritavad üksused esitavad auditiaruande väljaspool liitu registreeritud sellise ettevõtja aruandeaasta finantsaruannete või konsolideeritud finantsaruannete **või** asjakohasel juhul kestlikkusaruandluse **audiitorkontrolli** aruandeaasta või konsolideeritud kestlikkusaruandluse kohta, kelle vabalt võõrandatavad väärtpaberid on võetud kauplemisele asjaomase liikmesriigi reguleeritud turul, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL* artikli 4 lõike 1 punktis 21, välja arvatud juhul, kui ettevõtja emiteerib üksnes selliseid lunastamata võlaväärtpabereid, mis vastavad ühele järgmistest tingimustest:

a) need väärtpaberid on võetud kauplemisele liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 21 määratluses enne 31. detsembrit 2010 ja nendest igapäevase nimiväärtuse on emiteerimise kuupäeval vähemalt 50 000 eurot või muus vääringus nomineeritud võlaväärtpaberite puhul on emiteerimise kuupäeval võrdne vähemalt 50 000 euroga;

- b) need väärtpaberid on võetud kauplemisele pärast 31. detsembrit 2010 liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 21 määratluses ja nendest igaühe nimiväärtus on emiteerimise kuupäeval vähemalt 100 000 eurot või muus vääringus nomineeritud võlaväärtpaberite puhul on emiteerimise kuupäeval võrdne vähemalt 100 000 euroga.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).“;

b) lõiked 4–6 asendatakse järgmisega:

„4. Ilma et see piiraks artikli 46 kohaldamist, ei ole liikmesriigis registreerimata kolmandate riikide audiitorite või auditeerivate üksuste poolt koostatud raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete või kohaldatavuse korral käesoleva artikli lõikes 1 osutatud aruandeaasta või konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli aruannetel selles liikmesriigis õiguslikku mõju.

5. *Lükkmesriik võib registreerida kolmanda riigi auditeeriva üksuse finantsaruannete auditeerimise eesmärgil üksnes juhul, kui:*
- a) *enamik kolmanda riigi auditeeriva üksuse haldus- või juhtimisorgani liikmetest vastab nõuetele, mis on samaväärsed artiklites 4–10 sätestatutega, välja arvatud artikli 7 lõige 2, artikli 8 lõige 3 ja artikli 10 lõike 1 teine lõik;*
 - b) *kolmanda riigi auditeeriva üksuse nimel auditeeriv kolmanda riigi audiitor vastab nõuetele, mis on samaväärsed artiklites 4–10 sätestatutega, välja arvatud artikli 7 lõige 2, artikli 8 lõige 3 ja artikli 10 lõike 1 teine lõik;*
 - c) *käesoleva artikli lõikes 1 osutatud raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete auditid tehakse vastavalt artiklis 26 osutatud rahvusvahelistele auditeerimisstandarditele, samuti artiklites 22, 22b ja 25 sätestatud nõuetele või samaväärsetele standarditele ja nõuetele;*

- d) kolmanda riigi auditeeriv üksus avaldab oma veebisaidil iga-aastase läbipaistvusaruande, mis sisaldab määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 13 osutatud teavet või vastab samaväärsetele avalikustamisnõuetele.*

Lükkmesriik võib registreerida kolmanda riigi auditeeriva üksuse kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli üksnes juhul, kui:

- a) enamik kolmanda riigi auditeeriva üksuse haldus- või juhtimisorgani liikmetest vastab nõuetele, mis on samaväärsed artiklites 4–10 sätestatutega;*
- b) kolmanda riigi auditeeriva üksuse nimel kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli tegev kolmanda riigi audiitor vastab nõuetele, mis on samaväärsed artiklites 4–10 sätestatutega;*

- c) *lõikes 1 osutatud aruandeaasta või konsolideeritud kestlikkusaruandluse audiitorkontroll toimub kooskõlas artiklis 26a osutatud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli standarditega, samuti artiklites 22, 22b, 25 ja 25b kindlaks määratud nõuetega või samaväärsete standardite ja nõuetega;*
- d) *kolmanda riigi auditeeriv üksus avaldab oma veebisaidil iga-aastase läbipaistvusaruande, mis sisaldab määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 13 osutatud teavet või vastab samaväärsetele avalikustamisnõuetele.*

- 5a. Liikmesriik võib registreerida kolmanda riigi audiitori *finantsaruannete auditeerimise eesmärgil* ainult juhul, kui ta vastab *käesoleva artikli lõike 5 esimese lõigu punktides b, c ja d* sätestatud nõuetele.

Liikmesriik võib registreerida kolmanda riigi audiitori kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli eesmärgil ainult juhul, kui ta vastab käesoleva artikli lõike 5 teie lõigu punktides b, c ja d sätestatud nõuetele.

6. *Selleks et tagada käesoleva artikli lõike 5 esimese lõigu punkti c ja teise lõigu punkti c kohaldamise ühetaolised tingimused, antakse komisjonile õigus otsustada selles osutatud samaväärsuse üle rakendusaktide vastuvõtmise kaudu. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.*

Kuni komisjon ei ole ühtegi sellist otsust teinud, võivad liikmesriigid käesoleva artikli lõike 5 esimese lõigu punktis c ja teise lõigu punktis c osutatud samaväärsust ise hinnata.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 48a vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, et kehtestada üldised samaväärsuse kriteeriumid, mida tuleb kasutada selle hindamisel, kas käesoleva artikli lõikes 1 osutatud raamatupidamise aruannete auditid ja, kui see on kohaldatav, kestlikkusaruandluse audit on tehtud kooskõlas artiklis 26 määratletud rahvusvaheliste auditeerimise standardite ning artiklis 26a määratletud kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli standardite ning artiklites 22, 24 ja 25 sätestatud nõuetega. Liikmesriigid kasutavad samaväärsuse hindamiseks riiklikul tasandil selliseid kriteeriume, mida kohaldatakse kõikide kolmandate riikide suhtes.”

29) Artiklit 48a muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Artikli 26a lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 26 lõikes 3, artikli 26a lõikes 3, artikli 45 lõikes 6, artikli 46 lõikes 2 ja artikli 47 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Delegeeritud õigusakt, mis on vastu võetud kooskõlas artikli 26 lõikega 3, artikli 26a lõikega 3, artikli 45 lõikega 6, artikli 46 lõikega 2 või artikli 47 lõikega 3, jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid nelja kuu jooksul pärast kõnealusest õigusaktist teatamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne nimetatud ajavahemiku lõppemist komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

Artikkel 4

Määruse (EL) nr 537/2014 muutmine

Määrust (EL) nr 537/2014 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 4 lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud piirmäärade kohaldamisel jäetakse välja liidu või liikmesriigi õigusaktide kohaselt nõutav kestlikkusaruandluse audiitorkontroll ja auditivälised teenused, välja arvatud need, millele on osutatud artikli 5 lõikes 1.“

2) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teise lõigu punkt c asendatakse järgmisega:

„c) „raamatupidamine, raamatupidamisdokumentide ja finantsaruannete koostamine ning kestlikkusaruandluse ettevalmistamine;“;

b) lõikes 4 lisatakse esimese lõigu järele järgmine lõik:

„Esimeses lõigus osutatud auditikomitee heakskiit ei ole kestlikkusaruandluse audiitorkontrolliks vajalik.“

I

Artikkel 5

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ... **[18 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist]**. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.
2. Liikmesriigid kohaldavad **artikli 1 järgimiseks vajalikke meetmeid, välja arvatud punkti 14:**
 - a) **1. jaanuaril 2024 või pärast seda algavate majandusaastate puhul:**
 - i) **direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 4 määratletud suurettevõtjate suhtes, kes on nimetatud direktiivi artikli 2 punktis 1 määratletud avaliku huvi üksused ning kelle keskmine töötajate arv ületab bilansipäeval 500 töötajat majandusaasta jooksul;**
 - ii) **direktiivi 2013/34/EL artikli 2 punktis 1 määratletud avaliku huvi üksuste suhtes, kes on suure kontserni emaettevõtjad nimetatud direktiivi artikli 3 lõike 7 tähenduses, ning kelle keskmine töötajate arv ületab bilansipäeval konsolideeritud alusel 500 töötajat majandusaasta jooksul;**

- b) 1. jaanuaril 2025 või pärast seda algavate majandusaastate puhul:*
- i) suurettevõtjate suhtes direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 4 tähenduses, välja arvatud käesoleva lõigu punkti a alapunktis i osutatud suurettevõtjad;*
 - ii) suure kontserni emaettevõtjate suhtes direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 7 tähenduses, välja arvatud käesoleva lõigu punkti a alapunktis ii osutatud emaettevõtjad;*
- c) 1. jaanuaril 2026 või pärast seda algavate majandusaastate puhul:*
- i) väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate suhtes direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõigete 2 ja 3 tähenduses, kes on nimetatud direktiivi artikli 2 punkti 1 alapunktis a määratletud avaliku huvi üksused ning kes ei ole nimetatud direktiivi artikli 3 lõikes 1 määratletud mikroettevõtjad;*
 - ii) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 145 määratletud väikeste ja mittekeerukate krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes, tingimusel et nad on suurettevõtjad direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 4 tähenduses või väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad sama direktiivi artikli 3 lõigete 2 ja 3 tähenduses, kes on nimetatud direktiivi artikli 2 punkti 1 alapunktis a määratletud avaliku huvi üksused ning kes ei ole nimetatud direktiivi artikli 3 lõikes 1 määratletud mikroettevõtjad;*

- iii) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ⁴³ artikli 13 punktis 2 määratletud kaptiivkindlustusandjate ja nimetatud direktiivi artikli 13 punktis 5 määratletud kaptiivedasikindlustusandjate suhtes, tingimusel et nad on direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 4 osutatud suurettevõtjad või sama direktiivi artikli 3 lõigetes 2 ja 3 määratletud väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, kes on nimetatud direktiivi artikli 2 punkti 1 alapunktis a määratletud avaliku huvi üksused ning kes ei ole nimetatud direktiivi artikli 3 lõikes 1 tähenduses mikroettevõtjad.*

Liikmesriigid kohaldavad vajalikke meetmeid, et täita artikli 1 punkti 14 nõudeid 1. jaanuaril 2028 või pärast seda algavate majandusaastate suhtes.

Liikmesriigid kohaldavad artikli 2 järgimiseks vajalikke meetmeid:

- a) *1. jaanuaril 2024 või pärast seda algavate majandusaastate puhul:*
- i) *direktiivi 2004/109/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis d määratletud emitentide suhtes, kes on direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 4 tähenduses suurettevõtjad ning kelle keskmine töötajate arv ületab bilansipäeval 500 töötajat majandusaasta jooksul;*
 - ii) *direktiivi 2004/109/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis d määratletud emitentide suhtes, kes on direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 7 tähenduses suure kontserni emaettevõtjad ning kelle keskmine töötajate arv ületab bilansipäeval konsolideeritud alusel 500 töötajat majandusaasta jooksul;*

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

- b) *1. jaanuaril 2025 või pärast seda algavate majandusaastate puhul:*
- i) *direktiivi 2004/109/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis d määratletud emitentide suhtes, kes on suurettevõtjad direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 4 tähenduses, välja arvatud need, kellele on osutatud käesoleva lõigu punkti a alapunktis i;*
 - ii) *direktiivi 2004/109/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis d määratletud emitentide suhtes, kes on suure kontserni emaettevõtjad direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 7 tähenduses, välja arvatud need, kellele on osutatud käesoleva lõigu punkti a alapunktis ii;*
- c) *1. jaanuaril 2026 või pärast seda algavate majandusaastate puhul:*
- i) *direktiivi 2004/109/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis d määratletud emitentide suhtes, kes on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõigete 2 ja 3 tähenduses ja kes ei ole direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 1 määratletud mikroettevõtjad;*
 - ii) *emitentide suhtes, kes on määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 145 määratletud väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid, tingimusel et nad on suurettevõtjad direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 4 tähenduses või väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad sama direktiivi artikli 3 lõigete 2 ja 3 tähenduses, kes on nimetatud direktiivi artikli 2 punkti 1 alapunktis a määratletud avaliku huvi üksused ning kes ei ole nimetatud direktiivi artikli 3 lõikes 1 määratletud mikroettevõtjad;*

iii) emitentide suhtes, kes on direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punktis 2 määratletud kaptiivkindlustusandjad või nimetatud direktiivi artikli 13 punktis 5 määratletud kaptiivedasikindlustusandjad, tingimusel et nad on suurettevõtjad direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 4 tähenduses või väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad sama direktiivi artikli 3 lõigete 2 ja 3 tähenduses, kes on nimetatud direktiivi artikli 2 punkti 1 alapunktis a määratletud avaliku huvi üksused ning kes ei ole nimetatud direktiivi artikli 3 lõikes 1 tähenduses mikroettevõtjad.

Liikmesriigid kohaldavad artikli 3 järgimiseks vajalikke meetmeid 1. jaanuaril 2024 või pärast seda algavate majandusaastate puhul.

3. Kui liikmesriigid võtavad lõikes 1 osutatud meetmeid, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 6

Läbivaatamine ja aruandlus

1. ***Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva muutmisdirektiivi rakendamise kohta, mis sisaldab muu hulgas järgmist:***
 - a) ***hinnang käesoleva muutmisdirektiivi eesmärkide saavutamisele, sealhulgas liikmesriikide aruandlustavade lähendamisele;***
 - b) ***hinnang väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arvu kohta, kes kasutavad vabatahtlikult direktiivi 2013/34/EL artiklis 29c osutatud kestlikkusaruandluse standardeid;***

- c) *hinnang selle kohta, kas ja kuidas tuleks aruandlusnõuete kohaldamisala veelgi laiendada, eelkõige seoses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega ning kolmandate riikide ettevõtjatega, kes tegutsevad otse liidu siseturul ilma liidu territooriumil asuva tütarettevõtja või filiaalita;*
- d) *hinnang käesoleva muutmisdirektiiviga kolmandate riikide ettevõtjate tütarettevõtjate ja filiaalide suhtes kehtestatud aruandlusnõuete rakendamise kohta, sealhulgas hinnang nende kolmandate riikide ettevõtjate arvu kohta, kellel on tütarettevõtja või filiaal, kes esitavad aruandeid kooskõlas direktiivi 2013/34/EL artikliga 40a; hinnang jõustamismehhanismile ja kõnealuses artiklis sätestatud piirmääradele;*
- e) *hinnang selle kohta, kas ja kuidas tagada puuetega inimestele juurdepääs kestlikkusaruandlusele, mille on avaldanud käesoleva muutmisdirektiivi kohaldamisalasse kuuluvad ettevõtjad.*

Aruanne avaldatakse 30. aprilliks 2029 ja seejärel iga kolme aasta järel ning sellele lisatakse asjakohasel juhul seadusandlikud ettepanekud.

- 2. *Komisjon vaatab 31. detsembriks 2028 kestlikkusaruandluse auditituru kontsentratsioonitaseme läbi ja esitab selle kohta aruande. Läbivaatamisel võetakse arvesse sõltumatute kindlust andvate teenuste osutajate suhtes kohaldatavat liikmesriigi korda ning hinnatakse, kas ja mil määral aitavad need riiklikud süsteemid kaasa kindluse andmise turu avamisele.*

Komisjon hindab 31. detsembriks 2028 võimalikke õiguslikke meetmeid, et tagada kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli turu piisav mitmekesistamine ja kestlikkusaruandluse piisav kvaliteet. Komisjon vaatab direktiivi 2013/34/EL artiklis 34 sätestatud meetmed läbi ja hindab vajadust laiendada neid teistele suurettevõtjatele.

Aruanne edastatakse 31. detsembriks 2028 Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning sellele lisatakse asjakohasel juhul seadusandlikud ettepanekud.

Artikkel 7
Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesoleva direktiivi artiklit 4 kohaldatakse **alates 1. jaanuarist 2024** majandusaastate puhul, mis algavad 1. jaanuaril **2024** või hiljem.

Artikkel 8
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Artikkel 4 on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja
